

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatus De// Beneficiis// Amplissimus,// Et Doctissimus

Garcia, Nicolaus

Coloniae Allobrogvm, 1618

Cap. 3. De renuntiatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98550](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98550)

cum defuncto, cap. dilecto. de preben. & cap. ex parte, de concess. preben. & ibi Dd. Gonzalez glo. 9. §. 3. tercio.

CAP. III.

Derenuuntiatione.

SUMMARIA.

Vacat renuntiatione beneficium, per quam amittitur omne ius in beneficio competens, proprietas, titulus, & possessio, numero 1. de qua materia resignationis beneficiorum videndus copiosius tractatus Flamin. Paris. num. 2.

Id verum est, etiam si ex causa permutationis facta sit renuntiatione, que est vera resignatio, licet ad effectum reservationis, suppressionis, & unionis habentur pro non vacantibus, præsertim, quando non sunt de primo vacante, à numero tertio & seqq.

Qualitas requisita in beneficiis alias vacantibus, requiritur etiam in vacantibus ex causa permutationis, num. 6. Et sic beneficia, que debentur filiis patrimonialibus, non possunt permutari ad favorem aliorum, num. 7.

Privilegium de fructibus primi anni beneficiorum vacantium comprehendit etiam vacantia causa permutationis n. 8. Et reprobatu consilium 2. Mandos. n. 9. & seqq.

Doctrina Mascardi, quod licet beneficia resignata ex causa permutationis vacent, tamen de equitate quadam, non dicuntur vacare ad effectum, ut alteri conferri possint, & ut comprehendantur in iuribus, & privilegiis loquentibus de beneficiis vacantibus, & in expectatiis intelligitur de iuribus, & privilegiis, per que permutatio possit impediri conferendo beneficia alteri, num. 11.

An si beneficium est patronatum, requiratur in resignatione ad eius validitatem patroni consensus, à num. 12. & seqq. Resolvitur negative contra Abb. & alios, quorum sententia procedit in resignatione facta coram Papa in favorem alicuius, sine consensu patroni laici, & absque derogatione iuris patronatus, que patrono reclamante intra tempus datum ad presentandum est irrita, numero 16. & numero seqq. adducitur resolutio Rota.

Permutatio facta absque consensu patroni non est nulla ipso iure, sed venit annullanda patrono intra tempus datum ad presentandum contradicente, nisi facta sit in magnam Ecclesie utilitatem, numero 19. Vbi ponitur decisio Rota, quamvis esse nullam teneant Bellanera, & alij, numero 20. & alia dicta Cabedi reprobantur, numero 21. Et idem erit in permutatione facta sine consensu electorum vel inferiorum collatorum, num. 22.

Quando permutatio fieret coram ordinario, illis quorum intere est, scilicet patronis, collatoribus, seu electoribus in iuris, & contradicentibus, esset nulla, ita quod absque alia cassatione poterit provisio fieri, nisi fiat propter necessitatem, vel utilitatem ipsarum Ecclesiarum, numero 23. Sed si fieret per Papam, aut nisi essent patroni laici per legatum, absolute valeret, numero 24.

Reprobatu Scaphileus dicens in permutatione, que fit inter beneficiarios de auctoritate Episcopi, non requiri consensum patroni, num. 25.

Referunt dictum Rebuffi hodie usum communem obti-

nuisse, quod post requisitionem patroni, maxime etiam eo non consentiente, permutatio approbatur ab Episcopo, & valet, numero 26. Quod videtur approbare S. Congregatio in declaratione posita, numero vigesimo septimo. Sed accipienda erit quando permutatio fieret in magnam Ecclesie utilitatem, numero 28.

Rescissa permutatione ob contradictionem patroni, absque cuius consensu fuit facta, possunt permutantes, etiam inuito patrono redire ad sua beneficia mediante nova collatione, quando non fuerunt in culpa, numero vigesimo nono. Alias si essent in culpa, redire non possunt, num. 30. & seqq. Et numero sequenti adducitur resolutio Rota, nec excusatur in proposito ignorantia iuris, cum requiratur ignorantia probabilis, numero trigesimo secundo. Quamvis contra teneat Bellanera, cuius sententia solum procedit in ignorantia iuris dubij, numero 33. Et si: quando essent, in culpa, patronus possit presentare, & collator conferre talia beneficia tanquam vacantia per resignationem, n. 34. Et idem videtur in resignatione in favorem coram Papa facta scienter, sine consensu patroni laici, n. 35.

Quoties resignans in favorem, seu conditionaliter, scienter nulliter resignat, per talem resignationem ius abdicatur ab illo, numero 36. Ex quo procedit, quod tradit Zuallio citatur, n. 37.

Si quis resignavit beneficium in favorem alterius in forma dignum, qui non fuit repertus idoneus, non potest redire ad beneficium, sed remanebit vacans libere per resignationem, quia scire, vel scire debuit illum non esse idoneum, nisi probaret diligentiam adhibitam, aut instam ignorantiam, &c. & si resignavit reservata sibi pensione, non valebit etiam reservatio, numero 38.

Si quis resignat beneficium in favorem alterius reservata sibi valida certa pensione, non alias, & reservatio fuit nulla ob expressionem maioris valoris beneficii factam ab ipso resignante scienter, & sic culpa sua non poterit redire ad suum beneficium, sed ius ab eo abdicatur, nec tenebitur successor in beneficio ad solutionem pensionis, quamvis resignatarius, qui consensit, non possit excusari ab eius solutione, nisi fuerit in errore iusto, n. 39.

Expressio valoris maioris vero beneficii resignati facta à resignante, & resignatario, ut Papa signet supplicationem cum maiori pensione pro resignante, non efficit eos simoniacos, vel confidentarios, licet peccent mortaliter, & idem quoties non fuerit expressus verus valor aliorum beneficiorum obtentorum per resignatarium, super quibus imposta est pensio pro resignante, n. 40.

Ponitur resolutio Rota, que conducit ad prædicta, numero 41. Iuxta quam est accipienda alia citata, numero 42. Et quod resignans cum reservatione pensionis, si pensio non est valida, possit agere spolio, fuit alias resolutum, quod intelligitur iuxta dicta, nisi culpa ipsius resignantis pensio non sit valida, numero 43.

Vacat item renuntiatione beneficiorum, toto titulo de renuntiatione, per quam amittitur omne ius in beneficio competens proprietates, titulus, & possessio, Cassad. dec. 4. de restitu. spoliator. Ferret. consil. 6. numero nono & consil. 207. num. 17. Hieronym. Gabr. consil. 192. lib. 1. Rota decis. 197. num. 1. par. 1. dicitur Cechus de benef. & pensio. cap. 13. numero. 8. late Flamin. Paris. de resignatione benef. lib. 1. qu. 5. à nu. 15.

qui t de hac materia resignationis beneficiorum edidit copiosum tractatum duobus tomis contentum ad quem in materia ista recurrendum est, de qua etiam multa Azor *instit. moralium* 2. p. lib. 7. a caput. 19. ad 28.

3 Idque verum est, t etiamsi ex causa permutationis facta sit renunciatio, cap. 1. de rerum permutat. in 6. & Clem. 1. eodem, Rota decis. 7. de rerum permutat. alias 399. & 16. eod. tit. alias 863. in antiquis. & decisio. 10. alias 398. de renuntiat. etiam in antiquis, & decisio. prima de rerum permut. alias 23. numero 4. in nouis. Domin. in capit. unico de rerum permutat. in 6. num. 11. & ibi Francus, num. 4. & Probus ad Monach. ex n. 10. & Gambarus num. 53. & 54. Bellam. de permut. beneficiorum 9. par. quest. 1. Petr. de Perusino eodem tra. 2. par. num. 21. 23. & 42. Staphil. de literis gratia tit. de variis modis vacationis a num. 10. Selua de benef. 3. p. quest. 24. Boerius decis. 2. num. 2. Sarnen. in regu. de publican. quest. 3. Corral. de benef. 1. par. cap. 8. numero 4. Lamber. de iure patron. 1. par. 2. lib. 9. 6. ar. 3. & 6. n. 2. & 16. Ioan. Nicol. Delphinus eodem tra. lib. 2. a num. 136. Mandof. de signatura gratia, tit. de permutat. versic. 2. & de noua prouisione, versic. in noua prouisione, versic. in noua prouisione, Malfcard. de probatio. concl. 1401. Petr. Gregor. de ben. c. 31. n. 2. Flamin. Far. li. 11. g. 5. n. 20. Hier. Gab. conf. 199. li. 2.

4 Vbi dicit, t quod beneficia resignata ex causa permutationis, licet vacare dicantur, tamen ad effectum reservationis, suppressionis, & vnionis habentur pro non vacantibus, praesertim, quando sunt de primo vacaturo.

5 Nam t renunciatio ex causa permutationis vera resignatio est, d. c. 1. de rerum permut. ibi, resignantur, & Clem. 1. eodem ibi, resignata, Rota d. decis. 16. de rerum permutat. in antiquis, & prima eodem in nouis, Domin. dist. c. 1. num. 2. & 11. & Probus num. 10. Sarnen. d. g. 3. versic. 1. quia, Mando. reg. 19. q. 12. ad fin. Ioa. Nicol. d. n. 136. Flam. Paris. d. lib. 11. g. 5. n. 19. & lib. 12. g. 5. n. 19. & de confiden. q. 25. Azor d. lib. 7. c. 29. q. 20. & c. 30. q. 19.

6 Vnde qualitas t requisita in beneficiis, alias vacantibus requiritur etiam in vacantibus ex causa permutationis, Puteus decis. 331. & 338. lib. 1. Mohed. decis. 7. de concess. praebe. & Rota decis. 1135. lib. 3. p. 3. diuersorum Flam. Paris. de resignatione, lib. 4. qu. 9. n. 25. & 42.

7 Et sic in vna t iacen. rectoriae de Anso, 19. Octo. 1598. coram D. Decano fuit resolutum, Quod beneficia, quae debentur ex indulto Apostolico filiis patrimonialibus, non possunt permutari ad fauorem filiorum non patrimonialium.

8 Vnde etiam priuilegium d. fructibus. t primi anni beneficiorum vacantium, vt in terminis Capit. si propter. de rescr. in 6. comprehendit etiam beneficia vacantia in causa permutationis, gloss. ibi, verb. vacabunt; & Dd. Feder. conf. 156. Ioan. Nicol. supra numer. 46.

9 Vnde etiam non t videtur verum conf. 2. Mandosij.

10 Nec obstat t doctrina Mascar. dist. concl. 1401. vbi dicit quod licet beneficia resignata ex causa permutationis vacent, & tanquam vacantia indigeant collatione, tamen de aequitate quadam non dicuntur vacare ad effectum, vt alteri conferri possint, & vt comprehendantur in iuribus, & priuilegiis loquentibus de beneficiis vacantibus, & in expectatiuis, & sequitur Flamin. Paris. lib. 1. g. 4. a nu. 24. & dicitur cap. seq. a nu. 38.

Quia t respondetur illam intelligi de iuribus, & t priuilegiis, per quae permutatio posset impediri conferendo beneficia resignata causa permutationis alteri. Sed est difficultas, an si beneficium t est patronatum, requiratur in resignatione ad eius validitatem patroni consensus. Et requiri tenet Abb. in c. quod in dubius, de renunt. n. 6. & in e. significatum. de praben. Rochus de iure patro. verb. honorificum, qua. 3. numero octauo & quest. 51. Lambert. lib. 3. q. 5. ar. 5. Gigas de pensio. q. 23. numero quarto. Duar. de benef. lib. 8. c. 2. Corral. d. c. 8. num. 4. & 13. Mando. conf. 7. a nu. 1. Zauallus q. 282. num. 13. & alij, quos refert & sequitur Flam. Paris. lib. 2. q. 4. a nu. 4. & lib. 8. q. 10. a n. 2. & Prosper. de Augustino in additio. ad summam bullary quarant. e. verb. beneficiorum permutatio, versic. quos terminos intellige. Contrarium tamen nempe t quod resignatio beneficii iuris patroni. sine consensu patroni valeat, tenuit Calder. conf. 6. de renuntiat. quem secuta est Rota in vna Hispanen. de anno 1598. vt per Mohed. decis. 6. de iure patro. alias 268. idem tenet Pauinus de offic. & potestat. Capituli sede vacante, q. 2. p. n. 16. & sequitur Tuschus concl. 257. n. 9. & concl. 262. nu. 1. litera R. nom. 6. Quae t sententia mihi placet in resignatione simplici, in qua ipsi loquantur vnusquisque enim libere potest resignare suum beneficium in manibus superioris, nec potest in hoc considerari considerabile praedictum patroni, cui manet sua praesentatio salua, & ita videtur in praxi seruari.

Ex quo t idem existimo quando beneficium spectat ad collationem inferioris, vt non requiratur illius consensus, & similiter nec eligentium, contra Abb. in d. c. quod in dubius. d. n. 6.

Prima vero sententia t procedet in resignatione facta, coram Papa in fauore alieuius, sine consensu patroni laici, & absque legitima derogatione iuris patronatus (nam de iure patronatus Ecclesiastico non est necessaria mentio, nec derogatio in literis Apostolicis, vt dictum est supra 5. p. cap. 1. n. 506. & c. 3. num. 18.) quae patrono reclamante intra tempus datum praesentandum est irrita, Rota decis. 203. n. 5. lib. 3. p. 3. diuersi quia in hac resignatione in fauorem non potest patronus praesentare quem vult, Mohed. decis. 8. de iure patro. alias 326. & decis. vlt. de renuntiat. alias 341. Puteus 412. lib. 1. Tharis decis. 81. & 82. in manuscriptis. Et fuit resolutum in causa Mediolanen. iuris patronatus, de anno 1588. coram D. Blancheto. In t qua fuit decisum, Quod resignatio facta in fauorem de beneficio iuris patronatus laicorum, sine ipsorum consensu, & mentione est nulla, & ideo ins non abdicatur a resignante, & per consequens praesentatio facta per patronum, tunc de illo beneficio, tanquam vacante non valet, tamen si postea beneficium vacat ex persona resignantis, vt quia contraxit matrimonium, & patronus continuat litem cum resignatario, vt constituitur ille praesentatus, haec prosecutio litis a quipollet noua praesentatione facta in tempore, & sic non potest dici dispositionem fuisse deuolutam ob non factam praesentationem infra quatuor menses, & licet lis penderet, nihil obstat, quominus illa tacita praesentatio valeat, sicut etiam expressa, cum sit facta de colligante, iuxta doctrinam Rochi de iure patronatus, verb. honorificum, quest. 23.

Nec ab hac distinctione t distat Couar. praet. c. 36. 18. num. 9. vers. 9. ab eadem, vbi solum considerat praedictum patroni in eo, quod per resignationem fiat collatio sine eius consensu. Et Zauallus supra, quod etiam considerat praedictum patronorum, quia alias

alias raro, aut nunquam esset locus suis presentationibus. Et Sarnen. in reg. de infirmis. q. 17. 2. & 3. casu. Cabedo de patronatibus Regie Coronae. c. 10. qui loquitur de renuntiatione in fauorem, ut in tit. questionis, & numero 7. & Lessius de iustit. & iur. lib. 2. cap. 34. numero 193. & 207. & tenet Cechus de benef. & pensio. cap. 13. numero 3. verisimili modo, & Azor d. lib. 7. cap. 25. q. 4.

19 Permutatio vero facta absque consensu patroni non solum laici sed etiam Ecclesiastici, si facta est coram ordinario non est nulla ipso iure, sed venit annullanda, patrono intra tempus datum ad presentandum contradicente. (Nisi facta sit in magnam Ecclesie utilitatem, Couar. infra, & Lambert. 1. par. 2. lib. 9. art. 6. quo pacto sunt accipiendi statim referendi, nec sufficit esse vtilem Ecclesie, P. de Perusio de permutatione benef. 3. par. num. 34.) Ita Feder. de permutat. benef. q. 30. Rota decif. 5. de rerum permutat. in nouis, decif. 87. & 179. Felin. in cap. cum Bertholdus, numero 15. de re iudic. & in tract. quando litera Apostolica, ampliatione 9. additio Ant. Fran. & Sapie ad Abb. in cap. questum. de rerum permutat. Probus ad Monach. in Rubrica de rerum permutat. in 6. numero 5. & in cap. vii. numero 11. & 13. Rochus, verb. honorificum, questio 3. Rebuff. in praxi 3. p. signaturae, verb. necnon iuris patronatus, numero 40. & 41. Aym. consil. 83. numero 2. Cora. de benef. 4. p. cap. vltim. numero 29. Ioan. Nicol. Gimon. tit. 5. cap. 7. ex numero 2. & Ioan. Nicol. Delphinus de iure patron. lib. 2. numero 133. 6. fallentia, & numero 135. Ferret. consil. 211. numero 15. Couar. dicens frequentiore, & communioem, d. cap. 36. numero 9. Dida. Perez. in l. 1. tit. 6. libro 1. ordin. Eman. Suar in thesauro receptar. sententiar. verb. beneficiorum permutatio, Mascard. conclus. 178. numero 12. & 3. Spino de testam. gloss. 4. num. 101. & Flamin. parif. qui ait pluries in Rota decifum, lib. 2. quest. 4. numero 18. Thanis d. decif. 81. Azor d. lib. 7. cap. 29. quest. 6. & 32. & dicit magis communem sententiam, Prosper de Augustino d. additione, verb. beneficio. permutatio. Et tenuit Rota in vna Gerunden. permutationis 5. Iulij 1593. coram Domin. Lita, ut in decif. sequenti. Dubitamus an sit locus rescissioni permutationis, de qua agitur, ita ut unicuique permutantium competat ius redeundi ad prima sua beneficia, & domini dixerunt esse locum rescissioni permutationis, & requiri nouam collationem, ut permutantes consequantur prima beneficia, quam patronus prætensus impedire non potest, & moti fuerunt eo fundamento, quia cum fuerit facta permutatio, de qua agitur, absque consensu Archidiaconi prætensi patroni, non est nulla ipso iure, sed venit annullanda ipso prætento patrono contra contradicente infra tempus datum ad presentandum, Aym. consil. 82. numero 2. Rota decif. 5. de rerum permutat. in nouis de frequentiori, & communiori testatur, Couar. pract. c. 36. numero 9. vers. tamen si ea rescissa non possunt permutantes redire ad priora beneficia sine noua collatione, d. in cap. vii. de rerum permutat. in 6. e. ratione, quia beneficium vacans per liberam resignationem, sine noua collatione recuperari non potest, cap. ex frequentibus. de instit. Rota decif. 1. numero quinto, vers. nam beneficium. de rerum permutat. in nouis, & hanc opinionem tutiorem, & securiorem dicit Rota eodem tit. in antiq. decif. vltim. Ioan. Selua. tract. de benef. p. 3. q. 24. numero 3. & Rebuff. in praxi, tit. de permutatione, numero 11. & 16. Quod autem huiusmodi collatio fieri debeat non obstante oppositione prætensi patroni, ex eo censuerunt domini, quia non constat permutantes habuisse notitiam prætensi iuris patronatus an-

2. Tqm.

te ipsam permutationem, ad l. verius. ff. de probatio. unde cum ipsis aliqua culpa ascribi non possit, merito etiam inuitis patronis ad priora beneficia, mediante tamen noua collatione reintegrari debent, ad notata per Dd. in c. nemo deinceps, ubi Gemin. n. 11. vers. poterit etiam, Butrius n. 10. vers. fin. autem ignorabat, Ancha. n. 3. vers. si autem ignorabant de elect. in 6. quod tanto magis est dicendum, cum concludenter non iustificetur prætensum iuris patronatus, & satis superque sit confessiones permutantium post permutationem emanatas permutantibus ipsis nocere respectu ipsius permutationis, secus quoad alia, ad l. si quis intentione. de iudic. Mobed. decif. 37. nec fama iuris patronatus probatur, ultra quod si probaretur, ex ea non induceretur sufficiens probatio iuris patronatus cum sit de recenti, Cassad. decif. 2. de probationib.

Quamuis contrarium, tamen nempe esse nullam ipso iure, teneant Bellamera in d. decif. 87. & 179. de permutat. benef. 4. parte, quest. 2. & 3. Petr. de Perusio d. 3. parte, num. 35. & 36. Gambarus d. cap. unico, ex num. 11. 9. Paulus de Citadinis de iure patronatus 6. par. artic. 3. quest. 52. & relati per Couar. supra, & Zualllos supra nu. 14. confundens permutationem cum resignatione.

Et quamuis Cabedo tamen de patronatib. cap. ii. num. 3. dicat, quod permutatio facta irrequisitis patronis firma est, quamuis possit postea infirmari probata legitima causa secundum communem, verius enim est secundum communem, ex parte patroni reclamantis non requiri probationem legitimae causae, sed solum quod contradicat cum causa, quod ita est nisi ex aduerso probetur, seu constet factam esse in magnam Ecclesie utilitatem, ut colligitur ex Couarr. d. num. 9. quem allegat: & quod dicit idem Cabedo ibi nu. 4. quod permutatio facta in Curia Romana, non facta mentione iuris patronatus laicorum, nulla est propter surreptionem, ut sentit, inquit, Collectarius in cap. cum olim, num. 5. de iure patron. Lopus allegat. 96. Gigas de pensio. q. 24. nu. 5. Couar. ubi supra, & Rebuff. supra nu. 21. non est absolute verum, nam illa non est nulla propter surreptionem, sed annullanda patrono intra tempus presentandi contradicente, propter prauiudicium illius, cui Papa non intendit prauiudicare, & ita plane tenet Couar. supra, dicens, quod permutatio beneficij iuris patronatus laicorum facta in Curia Romana summi Pontificis autoritate, non praemissa mentione iuris patronatus laicorum, est nulla ipso iure in casibus, quibus apud Episcopum, & Ordinarium esset nulla, & deinde per sententiam erit rescindenda, quoties foret iudicis sententia restringenda, si facta fuisset apud Ordinarium inferiorem, quemadmodum inquit, iure probatur, & explicat optime Lamber. 2. lib. 3. p. 9. art. 12. & Paulinus de potestate, cap. sede vacan. 2. qu. 2. par. vers. adde etiam quod non valet. & ita est accipendus Lopus d. allegatione 96. num. 4. quem allegat etiam Couar. ibi, dum ait, quod permutationes, quae fiunt in Curia talium Ecclesiarum non facta mentione, quod in illis spectat presentatio ad laicos, non valent, sed sunt surreptitiae, &c. & hoc reuera est, quod vult Fel. d. tract. quando litera Apostolica ampl. 9. explicando Lapu ibi, licet eum carpat Couar. ibidem, quasi velit eam absolute valere, & facit quod dictum est supra p. c. vltim. ad fin. Nec etiam verum est, quod ait Cabedo d. cap. ii. num. 5. quod in patronatibus Regiis indistincte dicendum est, non valere permutationem Ecclesiae, absque Regis consensu, & illo inscio, &c. idem enim est

quoad hoc in patronatibus Regis, ac in aliis patronatibus priuatarum personarum, &c.

22 Et idem erit in permutatione facta sine consensu electorum, vel inferiorum collatorum vt non sit nulla, sed annullanda, si volunt agere de contemptu infra tempus datum ad prouidendum Feder. Gimon. & alij supra, & Franc. in d. c. vni. de rerum permutat. in 6. n. 7. quamuis esse nullam teneant P. de perusio, Gambarus, & alij relati, n. 20. precedenti.

23 At vero quando permutatio fieret coram ordinario, illis quorum interest scilicet patronis collatoribus, seu electoribus inuitis, & contradicentibus, tunc esset nulla, ita quod absque alia cassatione, vel declaratione poterit presentatio, collatio, seu electio fieri, nisi talis permutatio fiat propter necessitatem, vel vtilitatem ipsarum Ecclesiarum, Lopus, & Francus, nu. 7. in d. c. vni. Rota d. decif. 5. de rerum permutat. in nouis ad fin. (quæ sic debet intelligi) Acor d. q. 6. quicquid contra teneat Ioan. Nicol. Delphinus supra numero 134. & vtilitatem intellige magnam, ex Couar. supra, cum Lambert. & sic procedet consilium Calder. 2. de rerum permut. & consil. Aym. 82. & 153.

24 Dixi coram ordinario, nam si talis permutatio fieret per Papam, cum ipse possit eis inuitis conferre, & disponere, aut si fieret per legatum de latere (nisi essent patroni laici, quibus legatus præiudicare non potest, vt dictum est § p. c. 3.) absolute valeret d. permutatio facta illis inuitis, Francus ubi proxime.

Et ita tenendum videtur, quamuis Staphil. d. lite. gratia, tit. de modo & forma impetrat. §. de iurispatro. permutatione, n. 3. dicat in permutatione, quæ fit inter beneficiatos de autoritate Episcopi, non requiri consensum patroni, quem sequitur Cerola in praxi Episcopali. l. p. verb. in patronatus. §. 6. dicens, se ita obtinuisse in facto in Curia Archiepiscopali Beneficienti.

26 Sed t. Rebus. de permutatione, n. 22. ait hodie vsum communem obtinuisse, quod post requisitionem patroni, maxime etiam eo non consentiente permutatio approbatur ab Episcopo, & valet, &c. sequitur Lessius lib. 2. c. 34. n. 198.

27 Quod videtur approbare S. Congreg. Concilij, vt in declaratione sequenti super c. 9. §. 25. de refor. ibi, In permutatione beneficij iurispatro. non requiritur consensus patroni, sed satis est illum tantum requirere, Rebus. de permutatione.

28 Sed ista declaratio accipienda erit quando permutatio fieret in magnam Ecclesiæ vtilitatem, iuxta dicta, & sic etiam procedet quod ait Cabedo d. c. 11. n. 1. quod quando patroni absque causa legitima contradicerent, tunc permutatio valida erit.

29 Rescissa autem permutatione t. ob contradictionem patroni, absque cuius consensu fuit facta, possunt permutantes, etiam inuito patrono redire ad sua beneficia, mediante tamen noua collatione de quo seq. cap. a num. 5. quando non fuerunt in culpa, ex quo non constat illos habuisse notitiam iurispatronatus ante ipsam permutationem, vt fuit resolutum in illa Gerunden. permutationis supra adducta, numero 19. ex ibi citatis, quibus addo Federicum de permutat. benef. §. 8. & 9. Bellam. decif. vlt. & eod. tract. 9. p. q. 2. 3. & 5. & 11. p. q. 1. 2. 4. & 5. Petr. de perusio eod. tract. 6. par. a numero 15. alias 84. 86. & 87. Francum post alios in d. cap. vni. de rerum permutat. in 6. num. 11. & ibi Gambarus, num. 62. Bonif. in Clem. 1. cod. tit. ex num. 92. præcipue 95. 96. & 98. Lambert. d. art. 6. numero 52. & 74. Gimon. d. tit. 5. cap. 14. num. 1. 5. &

14. qui communiter requirunt ignorantiam probabilem.

Alias si essent in culpa redire non possent, Feder. 30. quæst. 6. & 7. Bellam. & Petr. de Perusio supra, Domin. n. 20. & Francus 11. in d. cap. vni. & ibi Gamb. num. 114. & 115. & Probus ad Monach. ibi sub num. 14. circa fin. Bonif. ex d. num. 92. Cosmas in pragmat. sanction. ti. de collatio. §. sequitur qualitates, verbo, alio, Selua de benef. 3. par. quæst. 24. Rebus. in praxi, tit. de permutat. num. 17. Aufer. ad Cap. Tolosanum, decif. 261. num. 3. Lamber. ubi proxime, Gigas de pensio. quæst. 23. num. 5. Gimon. d. c. 14. num. 5. Roffin. de benef. cap. 36. num. 19. additio. vlt. ad decif. 1. de rerum permutat. in nouis, Castald. decif. x. num. 2. eod. tit. Achill. decif. 403. seu 3. super reg. de valore, nu. 4. Prosper de Augustino supra.

Et ita in Salamantina pensionis, 13. Junij 1586. coram D. Bubalo fuit resolutum. Quod quando permutatio, sed resignatio conditionalis culpa resignatis non habet effectum, non potest redire ad suum beneficium, & quod sic in permutatione constitutio de publican. solum annullat illam resignationem, in qua non fuit reseruata forma, non vero aliam, in qua forma seruata est, cum sint separate, non obstante correptione, &c. Flamin. Paris. de resignatione, lib. 11. q. 5. n. 27. & posthac González glo. 15. n. 50.

Nec excusat in proposito ignorantia iuris, cum requiratur ignorantia probabilis, vt dictum est, & tenet in expresso Gambarus ubi proxime, & faciunt in simili decisiones Rotæ in causa Toletana capellaniz de Barais infra adducta, c. 5. a n. 223.

Quamuis Bellamera supra, etiam iuris ignorantia excusare dicat, quia agitur de damno vitando. Cuius sententia solum procedet in ignorantia iuris dubij, & difficultatem habentis, vt in decif. 214. num. 5. par. 1. diuersorum. de qua infra, n. 36. iuxta dicta supra §. p. c. 5. n. 88.

Sic quando essent in culpa, patronus posset presentare, & collator conferre talia beneficia, tanquam vacantia per resignationem, Feder. d. q. 6. & 7. & ibi additio Lapi. Bellam. supra & Petr. de Perusio d. 6. par. n. 45. alias 87. Domin. Aufer. & Roffin. supra, & d. additio vlt. ad fin. & post alios, Franc. d. nu. 11. qui tamen male ait vacare per iuris priuationem, quando permutantes sunt in culpa, & scienter permutauerunt, nam etiam tunc vacant per resignationem, Bonif. supra.

Vnde idem videtur dicendum t. in resignatione in fauorem coram Papa facta scienter, sine consensu patroni laici, vt eo contradicente resignans non possit ad beneficiū redire, sed potius patronus possit ad illud presentare, tanquam vacans per d. resignationem, d. additio vlt. ad fin. Sarnen. quæst. 17. de infirmitatibus, 2. casu, quem sequitur Cabedo, cap. 10. numero 1. quamuis contrariū videantur tenere Mohed. Puteus, Achilles & Thanis citati supra num. 16. & 30. & Rota in illa Mediolanen. iurispatro. de qua supra, numero 17. & Flam. Paris. de resignat. libro 1. q. 3. numero 96. & libro 2. q. 4. numero 23. qui iuxta dicta accipienda erunt.

Nam quoties resignans in fauorem, seu conditionaliter, scienter nulliter resignat, per talem resignationem ius abdicatur ab illo, vt resoluit Rota in vna Romana canonicatus 17. Nouem. 1567. coram D. Seraphino, Flam. Paris. d. libro 1. q. 3. num. 71. & 118. & lib. 2. q. 9. num. 21. & lib. 4. quæst. 2. num. 26. & lib. 9. q. 21. num. 8. & Rebus. conf. 192. num. 5. inquit, quod clausula non alias, nec alio modo, non operatur, quando ad est culpa

est culpa resignantis, & per eum stat. Et in vna Claramonten. monasterij, 20. Octob. 1574. coram sanctissimo Clemente VIII. quæ habetur *par. 1. diuersorum. decis. 214. nu. 5.* fuit dictum, *Quod clausula non alias, &c. non operatur in fauorem illum, qui sciens defectum tacuit, nisi habuerit probabile dubium, ex ignorantia iuris dulij, & difficultatem habentis.* Facit *reg. l. in iure civili. ff. de reg. iuris, & l. in iure civili. ff. de condit. & demonstr. & l. in executione. §. si. ff. de verb. oblig. & pet. Greg. de benef. capitulo 28. numero 11.* ait, quod quando resignatio in fauorem, vel ex causa permutationis, non potest sortiri effectum propter dolum, vel culpam resignantium, tunc resignatio, & ex ea vacatio firma remanent & potest beneficium libere prouideri, & vide dicenda infra, *num. 217. & c. seq. a n. 34.*

37 Ex quo procedit, quod tradit Zauallus, *q. 147. n. 8.* de permutatione Rectoris de Batres in facti continuentia, de quo infra, *n. 71.*

38 Ex quo etiam videtur, quod si quis resignauit beneficium in fauorem alterius in forma dignum, qui non fuit repertus idoneus, non potest resignans redire ad beneficium, sed remanebit vacans libere per resignationem, quia culpa sua non habuit effectum, ex quo prius tenebatur inquirere, & se informare de idoneitate resignatarij, & sic sciuit, vel scire debuit illum non esse idoneum, nisi probaret diligentiam adhibitam, aut iustam ignorantiam, quia communiter reputabatur idoneus, vel alias erat approbatus, &c. *cap. innotuit. de elect. vbi glo. verb. ignorantiam Abb. numero 9. & 21. & alij glo. in reg. presumitur libro 6. Decius in c. cum in cunctis. §. si. de elect. numero 2. & 14. Rochus, verb. honorificum, numero 17. Lamber. l. p. 2. libro 9. io. ar. 4. Ant. Gabr. de regul. iuris, conclus. 5. numero 12. & 11. & concl. 6. numero 43. Rota in decis. Pistorien. alternatiue de anno 1558. supra adducta 5. p. c. 1. numero 739. Mascard. conclus. 879. nume. 7. Ioan. Garcia de nobilit. glo. 4. n. 28. & 29. & Flores de Mena 93. n. 9. & si quis resignauit reservata sibi pensione, non valebit etiam reservatio illius, ex quo fuit reservata de assensu resignatarij, qui non successit in beneficio, nec habuit ius in illo. Facit Rota decis. 191. p. 1. diuersorum. quæ etiam est apud Farin. decis. 9. numero 7.*

Ex quo etiam infertur ad casum in praxi frequentem, quod si quis resignat beneficium in fauorem alterius reservata sibi valide certa pensione, non alias, & reservatio pensionis fuit nulla ob expressionem maioris valoris beneficii factam ab ipso resignante scienter, & sic culpa sua, non poterit redire ad suum beneficium, sed ius ab eo abdicatur per talem resignationem, nec tenebitur successor in beneficio ad solutionem pensionis, ex quo fuit nulliter reservata, quamuis resignatarius ipse, qui consensit pensioni cum dicta expressione valoris, non possit excusari ab eius solutione, iuxta dicta *supra l. par. c. 5. a n. 442.* nisi fuerit in errore iusto, nam probando iustum errorem valoris posset etiam ipse dare de nullitate pensionis ad dicta infra, *a numero 132. & dist. cap. 5. l. par. numero 54.*

40 Circa quod obiter notandum Flam. Paris. de confidentia, *q. 1.* quod expressio valoris, maioris vero beneficii resignati facta à resignante, & resignatario ad effectum, ut Papa signet supplicationem cum maiori pensione pro ipso resignante, &c. non efficit eos simoniacos, vel confidentarios, Navar. cons. 28. & 29. de simonia, licet peccent mortaliter, & idem erit quoties non fuerit expressus verus valor aliorum bene-

2. Tom.

ficiorum obtentorum per resignatarium, super quibus imposita est pensio pro resignante, ut resignatio ni consentiret, ut latius per Flamin. ibi, & vide dicta infra, *n. 149. & seq.*

Conducit ad prædicta decisio in causa placentina portionis, 10. April. 1559. coram D. Chifanen. in qua fuit resolutum, *Quod si quis resignat reservata sibi pensione valida, & non alias qui per 20. annos percepit dictam pensionem, & post modum resignatarius cessit in fauorem alterius, qui dicit de nullitate dictæ pensionis, quia tempore resignationis beneficium erat grauatum alia pensione, de qua non erat facta mentio, potest resignans agere spolio statim dicta nullitate, quia licet ubi agitur de amittenda possessione, non requiritur auctoritas Papæ, sed sufficit salus animus, Cassad. decis. 2. de renuntiatio. & Egid. in c. quod in dubijs. de renuntiatio. n. 10. tamen in proposito non apparet animus amittendi possessionem, quia ab initio fuit condicionalis, tam quoad titulum, quam quoad possessionem, scilicet reservata valide pensione, & non alias. glo. in c. olim. de restitut. spoliati. Rota dec. 2. de renuntiatio. in antiqu. unde videtur hic animus eodem modo condicionalis semper durasse, & quamuis ipse exegerit pensionem, tamen intelligitur cum eadem conditione exegisse, quia mutatio animi non presumitur, & potuit semper quando exegit, credere pensionem validam esse, alias non exegisset: cum autem resignatio est condicionalis, non impleta conditione posse agere spolio, satis notum est, Mohed. decis. 83. & 91. Puteus 145. lib. 1. & fuit sepe resolutum, & contra spolium non datur præscriptio, Cassad. decis. 6. de restitut. spoliati. Nec obstat, quod ipsemet resignans tacuerit primam pensionem, quia satis constabat fuisse per errorem, & nullam fraudem fuisse, ut rei euentus, dum litigatum est, docuit, unde sibi non præiudicat, nisi probetur vera scientia.*

Et iuxta hanc decisionem erit accipienda resolutio in vna Tarraconen. de qua Mandos. reg. 33. Cancell. 9. 6. n. 9.

Et quod resignans beneficium cum reservatione pensionis, si pensio non est valida, possit agere spolio, fuit etiam resolutum coram eod. Chifanen. in causa Bisignaten. Archidiaconatus 7. Maij 1559. ut per Cotam decis. 401. & coram D. Orano in causa Illerden. canonicatus 27. Nouemb. 1595. quod est intelligendum iuxta dicta, nisi culpa ipsius resignantis pensio non sit valida, &c. & vide dicta, *d. cap. 5. l. par. a numero 534.*

§. I.

Qui possint renuntiare beneficio.

SVMMARIA.

Regulariter cuique liberum est proprio renuntiare beneficio, nu. 44. Hodie tamen in Curia non admittuntur absolute resignationes parochialium, & aliorum beneficiorum residentia, nam dataria vult, quod exprimat per quantum tempus beneficium possedit resignans, seu à quo tempore illud obtinet, & si tempus est breue, resignatio reuocatur, num. 45. & idem est in permutationibus huiusmodi beneficiorum cum aliis non residentia, numero 46. Qui stylus incepit à tempore Gregor. XIV. & hodie regulariter requiritur, quod possederit per quinque annos, vel circa, &c. n. 47. Quantum tempus importet dictio, vel circa, quando narratur, quod resignans possedit beneficium per quin-

X. 2

aut sex annos, vel circa, & quando dicitur esse in tali etate, &c. a nu. 48. resoluitur importare ad summum sex menses, seu per illam tolli sex menses. Alias si diceretur sine dictione, vel circa, deberet illud tempus integre verificari, nu. 49.

An sit differentia inter expressionem, quod possedit beneficium per tantum tempus, vel quod illud obtinet a tanto tempore, a nu. 51. Resoluitur expressionem, quod possedit per tantum tempus, importare, quod illud possedit, solum de facto, & sic e iuribus, vel sine, expressionem vero quod a tanto tempore obtinet importare, quod a tanto tempore in illo habet ius in re, vel illud de facto possidet, nam is dicitur obtinere, qui habet ius in re, vel qui possidet de facto.

Hodie sacris ordinatus praesertim ad titulum illius, non potest libere renuntiare beneficio, nam non potest illud resignare, nisi aliunde habeat, unde commodum vivere possit, numero 56.

Licet de iure communis infirmus possit beneficio renuntiare, tamen hodie non valet renuntiatum infirmi infra 20. dies decedentis ex reg. Cancellaria de infirmis, n. 57. & qui scribunt super ea, numero 58.

An minor possit beneficio renuntiare, remissive, num. 59. Et an minori in beneficiis competat restitutio, etiam remissive, num. 60. & numero 61. ponitur resolutio Rota in ista questione.

An accusatus de crimine, ex quo veniret priuandus beneficio, possit illud renuntiare, nu. 62. resoluitur posse, numer. 63.

Ampliatur primo, ut procedat etiam in renuntiatione in fauorem alterius, numero 64. contra aliquos citatos, numer. 65. Cantelatamen Ferraty in proposito, quam Felin. & alij sequuntur, non est eua, maxime attenta constitutione Pij V. de confidentiis, numero 66.

Secundo ampliatur, ut talis accusatus pendente lite possit permutare, num. 67. Quamuis contrarium teneant aliqui relati, num. 68. Sed prima sententia est verior, nisi forte obsteret infamia orta ex accusatione, apud bonos, & graues viros, ne possit ad aliud beneficium promoueri, & sic permutare, &c. n. 69. Aut nisi ob delictum esset de iure inhabilis ad beneficia obtinenda, nu. 70. Et num. seq. ponitur casus practicus Rectoris de Baires.

Tertio ampliatur, ut procedat etiam si quis prius impetrasset beneficium in euentum priuationis, adhuc enim poterit accusatus valide renuntiare, nec impeditur renuntiatum, & eius effectus, ex dicta impetratione, nec post renuntiationem poterit procedi ad priuationem, num. 72. Hoc tamen fallit secundum Gambaryum, & Villad. quando quis impetrasset per priuationem, & quous alio modo vacaret, quia tunc comprehenderetur, etiam vacatio per renuntiationem, nisi fieret in Curia, numer. 73. sed reprobatur, n. 74.

Contra hanc ampliationem obicitur doctrina glossae, verbo, finita, in cap. 2. ut lite pendente in 6. in fin. & decisiones relatae a numer. 75. Ex quibus videtur, quod cum agitur contra aliquem, ut a beneficio amoveatur, & sibi adiudicetur, tanquam debitum, beneficium sit litigiosum, &c. Respondetur ea procedere, quando agitur de priuatione incursa ipso iure, & remotione a possessione, quo casu non est materia priuationis, sed magis causa beneficialis, & declaratoria non iuris, & poena incursa, & quando principaliter agitur ad canonizationem orationis, & incidenter deducitur delictum, causa est beneficialis, n. 80. & 81. at ubi agitur de priuatione per sententiam infingenda, ut

hic, beneficium non fieri litigiosum, nec esse causam beneficiale, nisi superueniat sententia quae priuet beneficium, & illud alij adiudicet, cui facta erat gratia in euentum priuationis, n. 82.

Etiam ubi ageretur de priuatione ipso iure incursa, etiam ad instantiam habentium interesse, & in praedandi beneficium, si tamen non petebant adjudicationem, seu collationem illius, in illo iudicio beneficium non esset litigiosum, ut in resolutione Rota posita, numero 83.

Quarto ampliatur, ut possit renuntiare, siue simpliciter, siue in fauorem alterius, etiam post scientiam impetrationis facta a tertio de beneficio in euentum priuationis, vel post impetrationis presentationem, nu. 84. Et decretum irritans positum in impetratione solum operatur in euentum priuationis, nu. 85. & si illud obstat, obstat etiam si renuntiatio fieret ab ignotis ante impetrationem, ut tenet Flores, n. 86. & 87. Nec decisio Rota 5. de re iudic. antiq. facit contra, nu. 88.

Quinto ampliatur, ut procedat etiam post conclusam in causa, numer. 89. etiam in renuntiatione in fauorem, n. 90.

Sexto ampliatur, ut accusatus possit renuntiare etiam lata priuationis sententia, si ab ea fuerit legitime appellatum, quoniam per appellationem integrum manet ius eius, n. 91. cum per eam extinguatur, aut saltem suspendatur sententia, n. 92. Quam ampliationem tenent relati, nu. 93. Nec est necesse facere mentionem priuationis, & processus, num. 94. Et procedit, etiam si appellatio posita pronuntietur mala, & iniusta, n. 95. non tamen procedit, quando priuationis sententia contineret in se adjudicationem beneficii, numer. 96.

Septimo ampliatur, ut procedat, etiam si pro homicidio quis sit condemnatus poena perpetui carceris, vel alias, si non est priuatus beneficio, nihilominus enim poterit renuntiare, & collatio sequens erit valida, n. 97. Et ratio est, quia condemnatus per sententiam latam super homicidio, vel alio crimine, priuatione digno, non est priuatus beneficio, nisi exprimat in sententia, secundum Innocentium, & alios, n. 98. & seq. ubi ponitur resolutio Rota.

Obicitur l. i. ff. ad Turpil. ibi: Si autem pronuntiaberit, &c. ex qua apparet damnatum de crimine, quod de iure meretur priuationem, eoque priuatum esse, licet in sententia non exprimat, & ita videtur alius tenere Innocentium. quamuis alius etiam videatur velle, quod requiratur noua sententia in executione poenae, a numero 100. ubi ponuntur sententiae Dd. in hoc.

Concordantur opinioniones, ut secunda sententia Innocentij procedat quando index pronuntiat tantum super crimine, nullam imponendo poenam expresse, tunc enim videtur inire d. l. i. Prima vero sententia Innocentij, & aliorum procedat, quando index in sententia condemnatoria aliquam poenam imposuit, non faciendo mentionem de priuatione, numero 105. & 106.

An in hoc ultimo casu possit & debeat iste condemnatus priuari beneficio, a num. 107. Resoluitur affirmatiue in condemnato pro delicto inducente irregularitatem, licet secus in condemnato pro delicto, quod licet sit dignum priuatione, non tamen inducit irregularitatem.

Obicitur crimina depositione digna, si sunt notoria, irregularitatem inducere, & crimen notorium dici, de quo

de quo lata est sententia, qua transit in iudicatum, & sic omnem criminisum condemnatum de crimine priuatione digno, posse etiam postea priuari beneficiis, tanquam irregulares ex crimine notorio per sententiam, à n. 110.

Respondetur, verius esse indistincte non esse irregularem notorium peccatorem, & explicatur capitulum finale de tempor. ordinat. quo fundatur communis, à nu. 113. Nec etiam crimen notorium, etiam enorme, inducere irregularitatem ratione infamiae, n. 118. Et istam sententiam videri magis conformem praxi, & consuetudini, & ideo tenendam contra communem, numero 119.

Osano ampliatur, ut possit renuntiare etiam in fauorem, & renuntiatio valeat etiam, non facta mentione de crimine, nec de accusatione, seu inquisitione, aut processu, nec de priuatione, n. 120. quia id iure non cauetur, n. 121. Sed limitatur, primo, ut non procedat, quando in impetratione facta à tertio in euentum priuationis fuerit adiecta clausula, & cum decreto, quod resignatio illius cedat in fauorem impetrantis, numero 122. ex eo tamen non tollitur Episcopo dispensandi potestas in casibus, in quibus alias potest, ipsaque dispensatio impedit priuationis sententiam, numero 123.

Secundo limitatur, ut non procedat in criminoso priuato ipso iure beneficiis, qui renuntiare non potest, maxime in fauorem, n. 124. & idem erit in priuato beneficiis per sententiam, qua transit in iudicatum, per quam beneficium vacat, n. 125. quamuis Rebuffus dicat, quod ante executionem potest resignare, quia sola sententia non priuat iure, nec possessione, quod solum verum est respectu possessionis, qua non est priuatus ante executionem, & sic procedit dictum Felini, quod canonicus priuatus per sententiam non perdit ipso iure stallum in choro, & locum in Capitulo, sed oportet, quod distalletur per superiorem, non tamen est verum quoad ius, & titulum beneficii, quo statim priuatus est, & potest conferri, n. 126. & 127.

Renuntiatio facta in fauorem à priuato beneficio ipso iure, vel per sententiam ante executionem, vel ab obtinente beneficium, alias sine titulo erit bona nihilominus & valida ex clausulis generalibus, siue pramisso, siue alio quouis modo, &c. dummodo alteri non sit antea ius quæsitum, n. 128. vbi ponitur resolutio Rota: in permutatione vero secus erit, propter clausulam qua in permutationibus apponitur iuxta reg. Cancellaria, 39. n. 129.

An valeat pensio reservata tali resignanti, qui resignauit reservata pensione, non facta mentione de defectu tituli, à n. 130.

Resolvitur contra Nauarrum, non valere, & adducuntur aliquæ resolutiones Rota ad propositum, & fundamentis Nauarri respondetur, numero 138. & seq.

Pensionarius agens ad pensionem sibi reservatam ex causa resignationis non tenetur probare resignationem sufficere validam, etiam aduersario opponente, sed ei incumbit onus probandi contrarium, nu. 136. vbi adducitur resolutio Rota. Et is, cui est reservata pensio ex causa cessionis iuris, non tenetur iustificare ius cessionis, quamuis contra successorem in beneficio debeat docere de aliquo iure, licet non illud iustificare, n. 137. Obicitur, quod si non valeat reservatio pensionis facta resignanti, qui non habebat ius in beneficio, non valebit promissio beneficii, etiam ex clausulis generalibus, cum reservatio sit conditionalis reservata valide promissione, & non alias, num. 140. Respondetur, quodumpensio alias

2. Tom.

sit valide reservata, defectusque illius conditionis solum proveniat ex defectu iuris ipsius resignantis, perinde est, ac si impleta fuisset, n. 141.

Potest quis beneficio renuntiare non solum per se, sed etiam per procuratorem, n. 142. vbi de procuratore ad resignan. remissum.

NOTANDVM autem est primo, quod t. regu- 44
lariter cuique liberum est proprio renuntiare
beneficio, Corral. 2. par. cap. 8. n. 5. Hodie t. tamen in 45
Curiis non admittuntur absolute, & indistincte resigna-
tiones parochialium, & aliorum beneficiorum
personalem residentiam requirentium, præsertim,
cum pensione, nam quoties resignatur parochialis,
vel aliud beneficium residentiam requirens, dataria
vult, quod exprimatur per quantum tempus illud possi-
derit resignans, seu à quo tempore illud obtinet, & si
tempus est breue, resignatio reiciitur, ut per Flamin.
Parisi. de resignat. lib. 3. quest. 2. n. 21.

Et t. idem est in permutationibus huiusmodi be- 46
neficiorum cum aliis non requirentibus similem resi-
dentiam. Qui t. stylus datariæ incepit à tempore 47
Gregorij XIV. in quo fuit datus iste ordo, & hodie,
ut videmus, regulariter requiritur, quod illud
possederit per quinque annos, vel circa, aut saltem
tres, quamuis antea requirentur septem, vel sex
anni.

Sed est dubium, quantum t. tempus importet dictio, 48
Vel circa, quando narratur, ut solet, quod resignans
possedit beneficium per quinque, aut sex annos, vel
circa, & quando in dispensationibus, vel aliis concessio-
nibus dicitur esse in tali ætate, vel circa, &c.

In quo t. ommissa doctrina Redoani de reb. Ecclesie 49
non alienan. rubr. quid, & quando dicatur modicum, n.
15. 16. & 17. breuiter dicendum videtur, importare ead
summum sex menses, ita quod narrato quod possi-
derit per quinque annos, vel circa, sufficiat verificare,
quod possedit per quatuor annos & dimidium, & si-
militer in ætate, arg. l. non tantum, ff. de excusat. tut.
Alex. consil. 88. n. 9. libro 6. Rebus. in l. caterorum, ff. de
verb. signific. in fine, & in praxi, ut de dispensatione ratione
atatis, versic. seu circa, & in concord. in forma mandati
Apostolici, verb. pro expressis, versic. 29. & consil. 73.
Menoch. de arbitrar. lib. 2. casu 46. n. 5. & Rota in vna
Meliten. parochialis 2. Iunij, 1552. coram D. Caputa-
quen. in qua fuit dictum, quod cum testes dicunt, à
tot annis vel circa, Rota per illam dictionem, vel
circa, tollit sex menses, ut per Cotam decis. 86. in mi-
scellaneis in manuscriptis, & Rota dec. 297. lib. 2. par. 3.
diuersorum, n. 1. vbi de ætate narrata in coadiutoria
60. annorum, vel circa, solum tollitur dimidius an-
nus.

Et alias si diceretur, t. quod illud possedit per quin- 50
que annos, vel quod illud obtinet à quinque annis,
sine dictione, vel circa, deberet illud tempus integre
verificari, iuxta dicta supra 6. parte, capitulo 2. numero
174.

Est etiam dubium, an sit t. differentia inter expres- 51
sionem, quod possedit beneficium per tantum tem-
pus, vel quod illud obtinet à tanto tempore.

In quo dicendum t. videtur, expressionem, quod 52
possedit per tantum tempus, importare, quod illud
possedit saltem de facto, & sic cum titulo, vel sine: vn-
de quoad illam sufficeret verificare possessionem de
facto, iuxta tradita d. cap. 2. 6. par. numero 206. expres-
sionem vero, quod à tanto tempore obtinet, im-

- portare, quod à tanto tempore in illo habet ius in re, vel illud de facto possidet.
- 53 Nam tunc dicitur obtinere, qui habet ius in re, cap. si graue, cap. si pro te, de rescript. Paris. consil. 74. num. 21. vers. ipse enim Ioannes obtinebat preposituram, de quo, quod non haberet possessionem, libro 4. Millis in rep. verb. obtinere, Rebus. in concord. tit. de collatio. §. volumus, verb. obtineat, & in forma mandati Apostolici, verb. obtineat, Mand. reg. 3. quæst. 13. & reg. 16. quæst. 39. & reg. 27. quæst. 12. sub numero 3. & Rota in Salamantina capellaniz del Voto, 20. Nouemb. 1592. coram D. Pamphilio, supra adducta, 6. par. cap. 4. numero 39.
- 54 Vel qui possidet de facto, Millis sup. Mandosius d. 9. 13. & 39. & d. 9. 22. sub n. 2. & vide dicta supra 5. par. re, cap. 1. à n. 197. Quod est etiam notandum, ad coadiutorias, in quibus similes expressiones fieri solent.
- 55 Licet Cosmas in pragmat. sanct. tit. de collatio. §. item insuper, verb. obtinebunt, dicat, quod qui habet solum titulum beneficii, sine possessione, non dicitur obtinere beneficium, ap. si tibi concessio, de prebend. in 6. & sic verbum, obtinebunt, de quo ibi explicat, cum apprehensione possessionis. Quod etiam tenet Ioannes Quintinus in repetit. cap. de multa, de prebend. à n. 10. & 74. & n. 146. Sed id non probat dictum cap. si tibi concessio.
- 56 Rursus, hodie sacris ordinatus, & præsertim ad titulum illius, non potest libere renunciare beneficio, nā non potest illud resignare, nisi aliunde habeat vnde commodè viuere possit, vt dictum est supra 2. par. c. 5. à n. 192.
- 57 Præterea, licet de iure communi tunc infirmus posset beneficium renunciare, cap. penult. vbi Abbas de renuntiat. tamen hodie non valet renuntiatio infirmi infra viginti dies decedentis, ex reg. Cancellaria de infirmis resignantibus. Super tunc qua vltra gloss. antiquum, Soto, & Rebus. ibi, & in praxi 3. parte, late scribunt Sarnen. & Mandosius, & Rossin. de benefic. capitulo 29. & Petr. Gregorius cap. 31. à n. 12. ad 17. & Flamin Paris. de resignatione, lib. 12. per totum, per 14. quæstiones, ad quos lectorem remitto, de qua etiam Azor 2. p. lib. 7. c. 28.
- 59 Et an minor tunc possit beneficia renunciare, vide Rebus. in praxi, tit. ratione persone, & reuocatur resignatio, Corraf. d. cap. 8. numer. 5. Petr. Gregorius cap. 31. num. 7. & Flamin Paris. lib. 3. quæst. 7. vbi late agit de hoc, & an minori in beneficiis comperat restitutio. De tunc quo vltra eum vide Probum ad Monach. in rubrica de remiss. in 6. ex numer. 4. Sarnen. in reg. de triennali, quæst. 15. Boerium decis. 350. Rosiniacum de benefic. cap. 17. Couar. lib. 1. variarum cap. 1. à n. 5. Costam in §. quid si tantum, num. 62. Cald. Pereiram, in l. si curatorem habens, C. de integ. restitutio. verb. l. si, à n. 38. Menoch. de recuperan. remed. 10. numero 104. & nouissime Doctorem Sahagun. in cap. at si clericus, §. de adulteris, de iudic. ex numero 17. & 43. & Frechillam in cap. admonet. de renuntiat. numero 40.
- 61 In qua quidem quæstione tunc Rota in vna Pampilonen. beneficii de Andron. 10. Martij 1593. coram D. Orano resoluit, Restitutionem in integrum non comperere minori aduersus resignationem beneficii post collationem alteri factam. Nam licet in hoc sint variae sententiae, quas adduci Caldas supra, tamen in sacro Rota Auditorio hæc sententia præualuit, ad notata per gloss. sam, & ibi Abb. & Dd. in capitulo ex parte, de restitutione spoliati. Puteum decis. 9. libro 3. & vlt. numero 8. & 9. libro 1. Thamis decis. 54. Achillem decis. 88. seu vlt. de integ. restitutio. & hoc nisi probetur, resignantem facto resignatary, vel alterius tunc iussu laesum, vel etiam ad resignandum dolo circumductum, sunt enim metus, & doli mensura, potius quam ætatis ratio habetur. & non obstat decisio Putei 437. libro primo & Thamis. 47. quia procedunt re integra, quando beneficium non est collatum, &c. Et hanc resolutionem tenet post alios Doctor Sahagun. supra.
- Sed est alia tunc grauis & difficilis quæstio, an accusatus de crimine, ex quo veniet priuandus beneficio, possit illud renunciare. Et tunc concludendum est, posse, ex 83 glossa, quam ibi sequuntur Dd. in cap. 2. vt lite pendente, lib. 6. verb. sunt, quæ ait, quod si accusatus lite pendente cedit, non impeditur tunc prouisio per illum tex. propter litem, cum non sit super beneficio, sed super crimine, sequuntur Rebus. in praxi, tit. de modis amittendi beneficia, num. 51. & in regul. in infirmis resignant. gloss. 12. numero 19. & de pacificis possessor. num. 315. alias 262. glossa reg. de annali circa principium, & Sarnen. ibi quæst. 42. & in reg. de subrogan. colligant. quæst. 7. Corraf. d. c. 8. num. 6. Mandos. de signatura gratia, tit. de priuatio. ad finem. Couar. in Clem. si furiosus, de homicid. 2. par. 3. numero 7. Plaça de delictis, cap. 11. num. 3. & 9. Lancelot. de attentatis, 2. p. r. cap. 5. num. 6. Hieron. Gabr. consil. 196. libro 1. Salcedo ad Bernardum Diaz in practica crimin. canon. capitulo 94. Petrus Gregor. de benefic. capitulo 26. numero 35. & capitulo 33. numero 3. Flamin. Paris. de resignat. libro 3. quæst. 16. à numero 8. Ioannes Gut. dicens communem canon. quæst. libro 2. capitulo 5. numero 29. D. Ioan. Vela de penis delicti, c. 15. pag. 74. Zauallos quæst. 147. numero 7. & Flores de Mena, quæst. 13. numero 8. & 9. qui plures alios idem tenentes referunt. Et tenuit Rota in vna Parmen. parochialis coram D. Rubis de anno 1562. vt refert Lancello. supra num. 7. & alias sæpe, vt per Gambardum de offic. legati, lib. 10. nu. 137. & nouissime in vna Virdunen. canonicatus 6. Martij, 1595. coram D. Pamphilio supra adducta 5. par. capitulo 3. numero 43. Et post hæc tradit Gonzalez ad reg. mensum. glossa 15. num. 147. dicens, idem resolutum in Legionen. canonicatus, 15. Februarij, 1593. coram illustri Aragonio, Prosper. de Augustino in additione ad summam bullarum quaranta, verb. beneficiorum resignatio, §. causa, & Azor 2. par. libro 7. cap. 17. quæst. 2. vers. 3. & capitulo 20. q. 8. Molina de iustitia, tract. 3. disp. 78. numero 2. Tufc. conclus. 166. & 260. lit. R. tomo 6. Et facit declaratio S. Congregationis Concilij, quam supra retuli 1. par. capitulo 5. numero 299.
- Quæ tunc conclusio ampliatur primo, vt procedat etiam in renuntiatione in fauorem alterius, Felin. in cap. inquisitionis, de accusationib. numero 4. Ferratius cautela 44. num. 2. Rebus. d. tit. de mod. amittendi beneficia, num. 53. & de pacificis possessor. num. 316. alias 263. Rosiniacus de beneficiis, cap. 20. num. 4. Couar. Salcedo. Plamin Paris. num. 45. Ioan. Gutierrez num. 30. D. Ioannes Vela, & alij supra, & Flores qui ait posse resignare in fauorem alterius, etiam cum reservatione pensionis, & Henriquez in sum. libro 13. capitulo 56. §. 4. & capitulo 57. §. 1. si c. & Thomas Sanchez de matrimonio. libro 7. disp. 42. numero 2. Gonzalez & Molina supra.
- Quamuis modernus tunc Parisien. in reg. Cancellarie 18. num. 55. contrarium in hoc tenuerit, cuius sententiam fortassis iure, & æquitate præualere ob fraudem, quæ in hac specie manifesta videtur, inquit Couar. supra, qui tandem relinquit cogitandum. Et quidquid

quidquid dicat Marc. Anton. Genuen. in praxi Archiepiscopali Curie Neapolitanae, cap. 64. nu. 9. quando testes sunt recepti, & nihil restat, nisi sententia ferenda.

66 Obiter tamen t aduerto, cautelam Ferratij supra, quam Felin. & Rebuff. ubi proxime sequuntur, & Petrus de Baifio in directorio elect. 2. parte, cap. 30. numero 3. & Didacus Perez ad Villadiego de irregularitate, cap. 1. numero 21. non esse tutam, maxime, attenta constitutione Pij V. 87. de confidentiis, vt bene aduertit Ioan. Gutierrez supra, & antea Maiolus de irregularitate lib. 5. c. 45. in fin. qui dicit, erroneam esse hodie dictam cautelam, nam tali casu committeret crimen confidentiae.

67 Secundo ampliatur, t vt talis accusatus pendente lite possit permutare, vt docet glossator dicta reg. de annali, & cum eo Sarnen. d. 9. 7. & 42. Aneas de Falcon. de reservatio. questione personalis effectus, 47. numero 12. Petrus Gregorius d. cap. 26. num. 15. & d. cap. 33. nu. 3. Flam. Paris. dicens communem supra numer. 10. cum Navarro consil. 2. de accusationib. apud quem id non inuenio, & sequitur Salcedo supra in vltima editione anni 1594.

68 Quamuis t contrarium in hoc teneant Staphileus de literis gratia, tit. de variis modis vacatione, numero 15. Rebuff. dict. glossa 12. in reg. de infirmis, numero 19. Boer. decif. 205. numero 6. Mandos. supra, & Lancello. numero 14. cum Dominico consilio 105. versicul. ad secundum, quem refert etiam Sarnen. in reg. de non tollendo iure quasto, quasto. 1. versic. 9. modus, saltem quando alius impetrauerat in euentum priuationis, quo casu id etiam tenet eos sequutus Flam. Paris. sup. numero 49.

69 Sed primam sententiam t veriore existimo, nisi forte obftet ei infamia orta ex accusatione apud bonos & graues viros ne possit ad aliud beneficium promoueri, & sic permutare, ex cap. omnipotens, de accusationib. vbi Abbas Felin. & alij supra relati 7. par. cap. 8. num. 6. & 7. qui docent, quod si accusatus non est infamatus apud bonos, & graues homines, accusatio non impedit promotionem, t aut nisi ob delictum esset de iure inhabilis ad beneficia obtinenda, glossa in Clem. 1. de penis, verb. obtinenda, & ibi Cardin. s. ipsius, numero 4. Ancharran, numero 10. & Bonifac. num. 54. c. 18. Cosmas in pragmat. sanctione, tit. de collatio. s. item in super, verb. dispoñere, & Vgolinus de censuris, tab. 2. cap. 3. s. 2. nu. 6. aut saltem indignus.

71 Et ita tenet t Zauallus supra num. 8. qui ait. vidisse praticari in negotio Rectoris de Batres, qui renuntiavit suum beneficium curatum lite pendente, imo permutauit illud cum beneficio curato de Almorox, & admissa fuit permutatio, & literis Apostolicis expeditis miraculosa Dei prouidentia vtroque beneficio priuatus fuit, primo de Batres per renuntiationem, & permutationem, secundo de Almorox, quia idoneus non fuit repertus ab Ordinario, cum plurima scelera perptraffet, & sic illud beneficium de Almorox, quod vacauit per dictam permutationem, in Curia Romana impetratum fuit a Licentiatio Ludouico de Molina, qui nunc est in quita & pacifica possessione illius beneficii curati, quod procedit iuxta supra dicta numero trigesimo sexto, & Bonifacius in Clem. unica, de rerum permut. numero 97.

72 Tertio ampliatur, vt procedat t etiam si quis prius impetraffet beneficium in euentum priuationis, ad-

huc enim poterit accusatus valide renunciare, nec impeditur renunciatio, & eius effectus ex dicta impetratione. Nec post renuntiationem poterit procedi ad priuationem, Sarnen. d. quast. 42. Probus ad Monach. in cap. alma mater, de sententia excomm. in 6. num. 6. Gambarus supra, a numero 321. ad 351. Couart. dict. num. 7. dicens magis communem, Plaça sup. nu. 10. qui tamen varius est, Salcedo, & Ioannes Gutierrez num. 39. & D. Ioan. Vela, & Molina supra. Facit. decisio Rota 14. vt lite pendente, in nouis, quam sequuntur Villadiego in tractat. delegato, 1. par. quast. 14. & Rosin. cap. 21. num. 7. & Capel. Tolos. decif. 437. & ibi Aufser. quidquid teneant Domin. dict. consilio 105. Boer. dict. decif. 205. numero 7. & Flam. Paris. num. 41.

Ait tamen Gambarus d. n. 351. hoc fallere, quando quis impetraffet per priuationem, & quouis alio modo vacaret, quia tunc comprehenderetur etiam vacatio per renuntiationem, nisi fieret incuria, & 2. de praben. in 6. quod etiam tradit Villadiego de leg. 9. 14. l. par. n. 54.

Sed t hoc non videtur verum, nam clausula, sine alio quouis modo, solum intrabit, quando tempore gratiae, aut etiam priuationis, alias vacabat, sequuta tamen priuatione de facto, iuxta dicta sup. cap. 1. nu. 25. & 36.

Verum contra t hanc ampliationem videtur facere doctrina glossae, verb. finita, in d. cap. 2. vt lite pendente, in 6. in fine, vbi docet, quod si quis agit contra clericum, petens illum ab Ecclesia remoueri, & illam sibi assignari, quia dicit, ad se spectare, tunc locum habet ille textus, sic illo cedente, lite pendente impeditur prouisio, donec lis pendet, & sequuntur ibi Francus num. 6. versic. sed si petitor. & alij, ibidem, & d. decif. Capellae Tolosanæ, 437. n. 1. & ibi Aufser. num. 6.

Et t Putei decif. 496. libr. 2. vbi habetur, quod quando petitur, quod quis amouetur, vt beneficium sibi adiudicetur tanquam debitum, tunc dicitur beneficium litigiosum ex dicta glossa, & quod licet lis super priuatione non facit beneficium litigiosum, hoc tamen non procedit, quando lata esset vna sententia priuationis continens in se adiudicationem beneficii, nam tunc licet penderet causa appellationis, beneficium effectum esset litigiosum, vt docet Staphileus de literis insinua, s. subrogatus an teneatur insistere, numero decimo sexto, qui ait, quod licet vbi de crimine agitur ad priuationem, nō datur subrogatio, nec gratia, si neutri, vel si nulli, quia beneficium non est litigiosum, sed persona propter crimen, & ideo antequam priuatur, potest cedere in fauorem alterius, tamen post diffinitiuam priuationis sententiam gratia praedicta, & subrogatio dari possunt, quia per sententiam prouidetur de beneficio. Et tacito authore, sequitur Sarnensis dict. quast. 7. de subrogand. colligan. & Mandos. de signatur. gratia, tit. de si neutri, & tit. de priuatio. versic. in priuatio-nis.

Et t Rota apud Chisan. decif. 171. in manuscriptis, vbi fuit tentum, quod licet iudicium super priuatione beneficii ob non solutionem pensionis, &c. sit personale, tamen quando superuenit sententia, qua priuat ipsum beneficium, & alij adiudicatur, tunc afficitur ius beneficii, & dici non potest, quia adsit aliqua molestia, qua sufficit, vt per Geminian. conf. 76. Sarnensem de triennali, quast. 53. & quando procedit iudicium priuatorum beneficii, & alteri assignando, dicitur introducta lis super be-

Beneficio, dicta glossa, verb. finita, in fine, & ideo super dicto beneficio obtinens sententiam, potest habere sequestrum.

78 Et t. Rota in causa Placentina canonicatus, die 26. Nouem. 1593 coram Dom. Orano, in qua fuit resolutum, quod lis narrata per Petrum in gratia subrogationis, nempe inter fiscum, & Petrum pro suo interesse illi, & liti adherentem ex vna, & Christophorum, canonicatus Placentini possessorem coram iudice confidentiarum, ex altera super canonicatu, & quod lite huiusmodi indecisa pendente, obiit Christophorus, hac inquam lis narrata dispositiue & assertiue debet iustificari, & pro eius iustificatione requiritur, quod fisco Petrus adhaserit ante obitum Christophori, & sola lis cum fisco super priuatione nō facit beneficium litigiosum, glossa d. verb. finita. Putens decis. 66. lib. 3. Sarnensis de subrogandis, quæst. 7. nisi ad sit etiam lis super eo, ut sequuta priuatione alteri omnino adiudicetur, cui incumbere debebat Petrus, ut beneficium redderetur litigiosum, Putens dict. decis. 496. Alias potuit prouideri per Ordinarium, si vacat suo mense, & clausulam statum litis, & merita causæ, &c. operari veram expressionem status litis, non autem expressionem eius, quod non erat, & sic litis, per quam censeretur affectio inducitur, possessionem autem defuncti satis verificari ex instrumento, cuius continuatio usque ad obitum præsumitur, non obstante prætenso sequestro, quod possessione non priuat.

79 Ergo t. cum quis impetrauit beneficium alicuius in euentum priuationis, & agit contra eum petens beneficium priuari, & sibi adiuuari, ex impetratione, & gratia sibi facta, non videtur accusatus posse lite pendente renunciare cum effectu, ita ut ex ista renunciatione possit fieri prouisio.

Sed t. respon. detur, doctrinam glossæ in dict. verb. finita, in fine, ac Franci, & aliorum, ibi, & Rotæ in d. Placentina canonicatus, in qua agebatur de confidentia, quæ priuat ipso iure, procedere, quando agitur de priuatione incurfa ipso iure, & de remotione à possessione, seu detentatione, quo casu non est materia priuationis, sed magis causa beneficialis, & declaratoria, non iuris, & penæ incurfæ, Achilles decis. 416. & 417. seu 4. & 5. de pensionibus in impresfis, quæ multum placuerunt Rotæ in causa Placentina decanatus, 26. Octobr. 1594. coram D. Penna. Et ideo vbi agitur de priuatione incurfa ipso iure, ut quis declaratur priuatus, & beneficium alteri adiudicetur, beneficium statim effectum est litigiosum, glossa d. reg. de annali, & Probus ad Monach. in capit. present. n. 16. de offic. leg. in 6. cum Capella Tolos. & Aufr. sup.

81 Nam quando t. principaliter agitur ad canonizationem gratiæ, & incidenter deducitur delictum, tunc causa est beneficialis, ut fuit dictum in vna Casalen. præposituræ 9. Junij 1597. coram D. Gipsio, ex dicta glossa, verb. finita, Puteo dict. decis. 496. Achilles dict. decis. 5. num. 6. de pension. Tolomeo dec. 2. & ideo causam esse beneficalem, quando quis non petit aliquem ob homicidium priuari, sed tantum declarari uti ab initio inhabili, non potuisse eidem conferri, & ideo beneficium ut prius vacare, & sibi concedi glossa in Clem. dispendiosam, verb. beneficialis, in fi. de iudic. quam sequitur ibi Imola n. 30. vers. ultimo quæro, Vital. n. 28.

82 At vbi agitur t. de priuatione per sententiam intelligenda, ut hic, beneficium non efficitur litigiosum, nec est causa beneficialis, gl. supra, & Probus in dict. cap. present. num. 16. & 23. nisi superueniat sententia,

quæ priuet beneficio, & illud alij adiudicet, cui facta erat gratia in euentum priuationis, tunc enim ex quo beneficium tauquam vacans per priuationem est alij adiudicatum, effectum est litigiosum, ex Staphileo, Sarnen. Mando. Puteo, & Chifanen. supra & tunc non habebit locum hæc tertia ampliatio.

Cæterum t. etiam vbi ageretur de priuatione ipso iure incurfa, etiam ad instantiam habentium interesse, & ius prætendendi beneficium, si tamen non petebat ad iudicationem, seu collationem illius in illo iudicio, beneficium non esset litigiosum, ut in vna Calagurritana beneficij coram D. Lacelloto, 29. Octobris, 1601. in qua fuit resolutum, prouisionem Ordinarij non fuisse attentatam, nec esse locum sequestro, nam lis moderna commissæ in Rota super simonia ad instantiam filiorum patrimonialium non facit beneficium litigiosum, cum non esset super titulo beneficij, Putens decis. 496. lib. 2. cum alijs: filij enim patrimoniales non habebant titulum, nec petebant adiudicationem beneficij, Lancellor. de attentatis, c. 3. num. 119. & fuit dictum in Terdonen. præposituræ in Rota præcedenti, coram D. Coccino, & in similibus in Calagurritan. de locano, 8. Nouembr. 1599. coram D. Seraph. Et licet filij patrimoniales haberent interesse, ex quo sequuta priuatione, poterant petere collationem, & vigore consuetudinis, ac constitutionis haberent ius, de quo etiam fuit oppositum, tamen interim beneficium non fit litigiosum, ut dictum est, nec lis generalis inter Episcopum & clerum facit prouisionem attentatam, cum ea non obstante Episcopum potuisse facere collationem, fuerit iam decisum coram D. Lita.

Quarto t. ampliatur, ut possit renunciare, siue simpliciter, siue in fauorem alterius, etiam post scientiam impetrationis factæ, vel tertio de eius beneficio in euentum priuationis, vel post impetrationis presentatione, quia qui renunciat, suo iure utitur, & ideo nullam fraudem committit, quippe, qui sibi ipsi consulturus, vel consanguineo, aut amico renouet, non ut noceat impetranti, nisi ex aliquibus coniecturis, alias fraus appareat, ut in cap. 2. de renuntiatis, in 6. Ita Couarr. supra, quem sequitur Plaça d. num. 10. & Salcedo supra, & Ludou. Lopez in structor. cons. 2. tom. cap. 30. & Manuel Rodriguez in summa, 1. tom. 179. numer. 3. & Molina supra, & videtur tenere Gábarus supra contra Antonium de Butrio, consil. 43. quem sequuntur Sarnen. dicta quæst. 42. de annali, Bocrius dict. decis. 205. numero 8. Aufre. d. decis. Capellæ Tolosanæ 437. nu. 5. & Felin. in cap. cui nostra, de rescript. nu. 38. & Lancellor. supra num. 10. Flam. Parif. num. 34. & 35 & 48. Ioann. Gutierrez. nu. 41. & Mar. Anto. Genuen. Prosper de August. supra, & Henriquez dict. lib. 13. capit. 56. §. 4. & refert Rosiniacus cap. 21.

Nec obstat decretum t. irritans positum in impetratione, quia istud solum operatur in euentum priuationis ex traditis per Rotam d. decis. 14. numero 1. ut lite pendente in nouis, Oldrad. consil. 219. n. 4. Caslad. decis. 1. & 2. de decretis, & 3. de præben. Caputaq. 251. par. 1. & Mohe. 21. de præb. Putem decis. 281. nu. 3. libr. 1. Probum ad Monach. in cap. tibi, qui de rescript. in 6. n. 16. Simon. de reservatio, ca. 60. ad finem. Mandos. de signatura gratia, titul. de priuatio. vers. secundo, & Flam. Parif. de resignatio. lib. 8. quæst. 7. numero 175.

Et si illud t. decretum obstaret, obstaret etiam si renunciatio fieret ab ignorante impetrationem, cum decretum irritans etiam ignorantes afficiat. cap. dudum, de præb. in 6. cap. 1. de concession. præben. eodem li.

- Anton. Gabriel. de *clausulis*, *concl.* 3. & Lancelot. de *attentatis*, 2. *parte*, c. 10. n. 27. vt contra Butrium, & sequaces recte aduertunt Couar. & Plaça *sup.* Et ita magis consequenter procedebat Flores d. 9. 13. n. 18. tenens, in casu huius ampliacionis nō valere resignationem etiam ab ignorante factam in præiudicium gratiæ impetrantis.
- 88 Nec t̄ *deciso* Rotæ 5. de re iudic. in antiquioribus probat vilo modo sententiā Butrij, quamuis Sarnen. supra pro ea illam alleget.
- 89 Quinto t̄ ampliatur, vt procedat etiam post cōclum in causa, argum. cap. dudum 2. de election. & ibi Butr. Rebus. d. tit. de modis amittendi beneficia, 51. & de pacificis possessor. dict. n. 315. alias 263. Boerius dec. 206. n. 3. plaça *sup.* num. 9. Petrus Gregor. ca. 33. n. 4. & Flores supra a. num. 12. maxime numer. 16. & est de mente Couar. & Salcedi supra; & alios refert Flam. Paris. supra n. 11. quamuis contrarium teneat Lancelot. supra num. 13. qui male citat pro se Boerium d. *decision.* 206. Nec Felin. in cap. per tunc, num. 5. de sim. probat sententiā Lanceloti, quamuis pro ea etiam citetur, solum enim ibi agit, an inquisitus renunciāns iuri, & liti post conclusum in causa euitet infamiam.
- 90 Et ista t̄ ampliatio procedit non solum in renūciatione simplici, sed etiam in renunciacione in fauorem, licet in ea contrarium teneat, Flam. Paris. supra n. 16. & 46. sic intelligens Felin. dict. n. 5. & Rofiniacum de beneficiis, c. 20. n. 8. & seq. & Ioan. Gut. supra n. 33. & Prosper. de Aug.
- 91 Sexto t̄ ampliatur, vt accusatus possit renunciare etiam lata priuationis sententiā, si ab ea fuerit appellatum, quoniam per appellationem integrum manet ius eius l. qui a latronibus. §. si ff. de test. l. si quis filio, §. si autem. ff. de iur. iur. l. 2. ver. si quis, de pen. l. 1. ff. nil nonari appellatione pendente, l. furti, ff. de his qui in infamia.
- 92 Cum t̄ per appellationem extingatur, aut saltem suspendatur sententiā, l. 1. §. in ff. ad T. n. p. l. i. cap. 1. venientes, de iure iuran. vbi id explicant Abbas, & alij, & in Rubr. eodem tit. & Couar. practicarum cap. 23. n. 1. Duennas regul. 42. Paz in praxi, 6. parte, 1. tomo in procmo, m. 11. & 12. Facit *deciso* Rotæ 834. lib. 3. pa. 3. duersorum, & Putei, 30. lib. 1. Mohed. 12. de prebend. & Chifanen. 1. in manuscr.
- Et t̄ hanc ampliacionem tenent in terminis Rebus. dict. tit. de modis amittendi beneficia, num. 52. & de pacificis possessor. dict. num. 315. alias 262. & in consil. 82. Corraf. d. 1. parte, cap. 8. num. 6. v. 3. parte, cap. vltimo, num. 15. Rofiniacus d. cap. 20. num. 6. Petrus Gregor. cap. 33. num. 3. Flam. Paris. supra n. 17. & Ioan. Gutier. num. 38. *sup.* & Gonzalez *sup.* qui ait, posse resignare ante priuationem per tres sententias conformes subsequantur.
- 94 Nec est necesse t̄ facere mentionem priuationis & processus, vt dicemus 8. ampliacione.
- 95 Et procedit t̄ hæc ampliatio, etiam si appellatio postea pronuncietur mala & iniusta, arg. d. l. furti, & est de mente allegatorum.
- 96 Limitanda t̄ tamen est hæc ampliatio, vt non procedat quando priuationis sententiā contineret in se adiudicationem beneficii ex dictis supra 3. ampliacionibus, n. 76.
- 97 Septimo t̄ ampliatur vt procedat etiam pro homicidio quis sit condemnatus poena perpetue arceris, vel alias, si per sententiā latam super crimine non est priuatus beneficiis. Nihilominus enim po-

terit renunciare, & collatio inde sequuta, erit valida Rota dec. 5. de re iud. Visig. in antiq. sequuntur Sarnen. 9. 42. de annali. Rebus. d. tit. de modis amittendi beneficia, numer. 64. Flam. Paris. numer. 28. & Ioannes Gutierrez 36. vbi supra. Et aduerte, quod in ista ampliacione supponitur, sententiā illam transisse in rem iudicatam.

Et ratio t̄ istius ampliacionis, & decisionis est, 98 quia condemnatus per sententiā latam super homicidio, vel alio crimine priuatione digno, non est priuatus beneficiis, nisi exprimatur in sententiā, Innocentius in cap. qualiter, 2. de accusatio. num. 10. Felin. in d. cap. inquisitionis, eodem tit. numer. 7. & in cap. ceterum, num. 24. & cap. seiscritatus, nu. 2. de rescript. Hippol. singulari 200. Rebus. qui plures refert, de pacificis possessor. dict. num. 315. alias 262. & dict. tit. de modis amittendi beneficia, num. 64. Simone. de reseruat. quæst. 29. & ibi Granu. lit. B. Lamber. de iure patronatus, prima parte 2. lib. quæst. 6. art. 9. num. 1. Bernard. Diaz in practica crimin. cap. 131. n. 3. Mandos. de signatura, d. tit. de priuatio. ver. condemnatus, de homicid. Petr. Gregor. cap. 26. n. 9. & cap. 33. numer. 30. Flam. Paris. numero. 29. & seq. Ioan. Gutierrez numer. 7. vbi supra, & Cerola in praxi Episcopul. 1. par. verb. priuatio, §. 1. Prosper. de Aug. supra, ver. si quid in sententiā.

Vnde in t̄ vna Fauentina de anno 1545. Rota resoluit, quod condemnatus de homicidio, ex quo in sententiā non erat posita priuatio beneficiorum antea obtentorum, non erat priuatus iure sibi in beneficio ante homicidij condemnationem competentis, vt per Puteum dec. 233. l. 2. & nouissime Rota in vna Poroliu. canonicatus coram Illustr. Mellino sequitur d. dec. 5. de re iudic. dicens, quod Rota solita est eam sequi, in dec. Farin. 134. n. 3.

Sed ista sententiā t̄ magnam difficultatem patitur, ex l. 1. ff. ad T. n. p. l. i. ibi: Si autem pronunciatum est calumniatus, & condemnatum eum, & quamuis nihil de poena subiecerit, tamen legis potestas aduersus eum exercebitur, & ibi gl. verb. facti, & Bart.

Ex t̄ quo tex. qui reuera loquitur etiam in poena infligenda per sententiā, apparet damnatum de crimine, quod de iure meretur priuationem, eo ipso priuatum esse beneficio, licet id in sententiā non exprimatur, & quod ex hoc tex. apparet defendi non posse opinionem Innoc. in d. c. qualiter, tradit Sarn. lib. 1. secl. c. 13. n. 3. sed quod falsa est, vbi poena est certa, ita vt non cadat arbitrium, & c. & ita sentit idē Innoc. in c. ancer dilectos, de excess. pral. n. 1. ibi: Vel de crimine condemnatus.

Quamuis t̄ Abbas ibi nu. 11. & Bernar. Diaz *sup.* & eos sequutus Rebus. d. tit. de modis amittendi beneficia, n. 65. videntur eum intelligere, quando crimen erat tale, quod ipso facto inducebat priuationem, prout loquitur etiam Felin. c. Rodolph. de rescript. n. 35. vbi ait, quod licet in poenis ipso iure incurfis nō requiratur, quod iudex per sententiā puniat, sed satis est, quod pronuntiet, seu declarat delictū commissum, poena autem sequitur à iure, tamen vbi lex non priuat ipso iure, sed mandat priuari, tunc iudex non declarat solum delictum esse commissum, sed priuat, & n. 37. quod vbi lex imponit poenam per sententiā, etiam si factum esset notorium semper opus est sententiā priuationis, & Cerola *sup.*

Sed re t̄ vera Innoc. in d. c. inter dilectos, n. 1. ibi, Verbi gratia, quod sit hæreticus, loquitur de crimine, quod ipso facto inducit priuationē, & ibi, Vel de crimine condemnatus, loquitur de cōdemnato de crimine

digno priuatione, quamuis eam non inducat ipso facto, & ita cum intelligit Alex. de Neuo in additio. magna ad Abb. ibi. Idem clare videtur tenere Abb. in cap. postulasti, de foro comp. numero 7. vbi dicit, quod lata sententia tantum super crimine priuatio e digno, immediate, & in continenti sequitur iuris poena, & iuris effectus priuationis, vt in dict. l. prima. ff. ad Turpil. & in cap. si quem, §. notandum, 2. questio. 3. Nec requiritur noua sententia priuationis, sed de facto priuabitur, imponendo poenam iuris, vbi etiam sic intelligit Innocen. in dict. cap. inter dilectos, num. 1.

104 Quamuis tamen idem Innocen. in dict. cap. postulasti, in prin. dicat, quod lata sententia super crimine, quæ erit talis, Condemno te de tali crimine, postmodum executio poenæ fiet, secundum Canones, qui præcipiunt, criminosos & damnatos deponendos, cap. 1. 25. distinct. 6. & sic videtur velle Innocen. cum glossa ibi, quod requiratur noua sententia priuationis, quasi in executionem sententiæ generaliter latae, super crimine, vt etiam voluit in dict. cap. qualiter, & Alexandri de Neuo in dict. additione magna ad Abb. in d. cap. inter dilectos, ait, Nota bene verba Innocenij in d. cap. postulasti, nam vult, quod condemnatus de crimine non intelligitur in continenti priuatus beneficio, licet poena criminis sit priuatio beneficii, sed debet ab eo deponi in executionem sententiæ late, &c. Et pro hoc allegat textum in cap. ex literis, eodem titulo de excessibus prelatorum. Sed ille textus parum facit, nam ibi in ipsa sententia Papæ exprimitur, quod ille Episcopus moueatur, vt Episcopatus cedat, alias ab eo amoueatur, & sic Papa noluit eum statim priuare.

In hac difficultate, ommissa tamen concordia, quam adducit Alex. de Neuo ubi supra, sic videntur posse concordari opiniones, vt sententia Innocenij in d. cap. inter dilectos, & Abbatis in d. cap. postulasti, procedat, quando iudex pronunciauit tantum super crimine, dicendo, vt dicit Innocen. Condemno te de tali crimine, vel dicendo, Declaro, te commississe tale crimen, nullam imponendo poenam expresse. Tunc enim videtur intrare decisio d. l. 1. ff. ad Turpil. quæ re vera loquitur in his terminis, glossa ibi, verb. facti. Alia tamen vero opinio Innocenij in d. cap. qualiter, & in d. cap. postulasti, & Rotæ d. decis. 5. & aliorum, quos supra citauimus numero 98. procedat quando iudex in sententia condemnatoria de crimine digno priuatione, non tamen eam ipso facto inducente, aliquam poenam, prout communiter fit, imposuit, non faciendo mentionem de priuatione beneficiorum, vt in terminis dictæ decis. 5. vbi fuit imposita poena perpetui carceris, tunc enim cum iudex processerit ad impositionem poenæ, non videtur succedere poena legis non imposita ipso iure, Bar. in d. l. 1. ad Turpil. nu. 9. & in l. quid ergo, §. poena grauior, n. 4. ff. de his, qui notant infamia.

Sed restat modo dubium, an in hoc tamen vltimo casu possit, & debeat iste condemnatus priuari beneficiis, nam videtur, quod non, ex quo pro delicto extitit semel condemnatus, & iudex functus est officio suo quo ad punitionem istius, & sic non videtur posse ferre aliam sententiam priuationis super eodem crimine, vt dicitur in d. decis. 5. n. 3. facit l. de crimine, C. de accusatio. & in p. ar. si clerici, §. de adulteriis, de iudic. ibi: Cum suo sit functus officio, nec duplici debeat ipsum contritione contere.

108 Ex alia tamen parte videtur, quod sic, nam si est irregularis, vt homicida, non debet cum beneficiis

remanere, nisi secum dispensetur, cum sit inhabilis ad illa, maxime, si beneficia requirunt residentiam, & seruitium personale, cap. fraternitati, de clerico excommunicato intransiente, Nauarrus in c. cum contingat, de rescriptis, 2. reme. 1. n. 5. Molin. d. rat. 3. disputat. 73. num. 2.

Vnde dico, istam partem tamen esse veram in condemnato pro delicto inducente irregularitatem ex ratione tacta, & tunc priuatio non fit tam in poenam, quam ratione inhabilitatis, & sic satisfactio rationi in oppositum adducit, quæ militabit in condemnato pro delicto, quod licet sit dignum priuatione, non tamen inducit irregularitatem, vt adulterium, periurium, &c.

Sed dices, crimina tamen depositione digna, vt adulterium, &c. si sunt notoria, seu manifesta, irregularitatem inducere, capite finali, de temporibus ordinis, & ibi Abbas, Syluester, verb. irregularitas, questione 14. Nauarrus in manuali cap. 25. numero 73. & cap. 27. num. 248. Maiolus de irregularitate libro 5. cap. 1. num. 6. & cap. 12. num. 1. Flamin. Paris. libro 5. de resignatione, quest. 3. num. 184. & seq. Cosmas Philarcus de officio sacerdotis, 1. parte, lib. 4. cap. 15. Ludouic. Lopez in structorio conscientie, 2. tomo, p. 2. cap. 23. Manuel Rodrig. in summa 1. tomo, cap. 182. Valentia 4. tomo, disputat. 7. quest. 19. pun. 3. de 5 specie irregularitatis, Sairus de censuris, lib. 7. cap. 12. num. 12. & 13. & Toletus in summa, lib. 1. cap. 93. ad finem, & cap. 74. vbi ait, in hoc non esse controuersiam Doctorum, & Auila de censuris, 7. parte, disputat. 4. dubio 7. Et tamen crimen notorium dicitur, de quo lata est sententia, quæ transit in iudicatum, cap. finali de cohabitatione clericorum, in d. finali de temporibus ordinis, ver. notoria, Nauar. Philarcus, Ludouic. Lopez, Manuel Rodrig. & Sairus n. 6. ubi supra, & Toletus d. c. 74. Ergo tamen omni criminosus condemnatus de crimine priuatione digno, etiam si sit imposita aliqua poena poterit etiam postea priuari beneficiis tanquam irregularis ex crimine notorio per sententiam.

Sed respondeo, veriorum tamen videri sententiam Couar. in d. Clem. si furiosus, l. p. §. 1. num. 5. qui indistincte ait, non esse irregularem notorium, seu manifestum peccatorem, & sic intelligendum esse textum in d. finali de tempor. ord.

Qui re tamen vera non probat dictam communem sententiam. Solum enim dicit, quod qui per adulterium, periurium, &c. bonum conscientie rectæ perdidit, si eorum crimina ordine iudiciario comprobata, vel alias notoria non fuerint, non debent propter reos homicidij post penitentiam in iam susceptis, vel suscipiendis ordinibus impediri, ex quo non inferitur, quod si dicta crimina fuerint notoria, illis notati sint irregulares, etiam post actam penitentiam. Sed dicit, si non fuerint notoria, quia si talia sunt, vel ordine iudiciario comprobata, debent deponi. vt in cap. ar. si clerici, versicul. si vero, & §. de adulteriis, de iudicis, text. optimus in cap. presbyter, 11. q. 5.

Pro qua tamen sententia & interpretatione facit, nam in d. cap. fin. non solum dicit, si notoria non fuerint, sed etiam, vel ordine iudiciario comprobata, & tamen per probationem factam in iudicio non sunt notoria, vt patet ex d. c. si de cohabit. clericis, & glossa d. verb. notoria, Nau. Ludou. Lopez, & Man. Rodriguez. sup. quidquid dicat Tolet. d. l. 1. ap. 74. Dec obest text. in cap. 2. de apostatis, quem ita interpretatur Toletus, cap. 70. versic. 4. quia ille textus loquitur in casu speciali, nec est trahendus in consequentiam, cum sit poenalis.

- 116 Accedit, quod si irregularitas non est inducenda, nisi ubi est expressum in iure, *cap. is. qui, de sent. excomm. in 6.*
- 117 Et si hanc sententiam nouissime tenent Cechus de casib. reservatis, casu 1. de irreg. n. 38. Vega in Espejo de curas, *cap. 12. n. 303.* & Suar. 5. tom. *disp. 43. sect. 5. n. 4.* & 5. dicens in d. *cap. fin.* excepto homicidio propter alia crimina non imponi irregularitatem, neque incurrere supponi, neque aliquod impedimentum canonicum, ut probauit *disp. 31. sect. 4.* sed solum, supponi propter huiusmodi crimen publicum, posse clericum, qui tale crimen publice commisit, impediri ab usu ordinum, in quibus praelatorum Ecclesiarum, & providentia ab eis adhibenda declaratur, non vero speciale impedimentum ipso iure incurrendum imponitur. Et ibi etiam explicat alia iura, quae pro contraria sententia adducuntur.
- 118 Rursus etiam existimo, crimen notorium etiam enorme, non inducere irregularitatem ratione infamiae, etiam pro tempore, quo durat talis status personae, ut dictum est *sup. 7. p. c. 8. a. n. 64.* quamuis in hoc contra teneat Suar. d. n. 5. in *fi. & disp. 49. sect. 2. n. 8. cum aliis.*
- 119 Et ista si sententia videtur magis conformis praxi, & consuetudini, & ideo tenenda contra communem, ad Hoiedam plures citantem de incompatibilitate beneficiorum, *1. p. cap. 19. num. 46.* & Simonce de decretis, *lib. 1. tit. 1. n. 68.* Nau. in *man. c. 27. n. 285.* & Lud. Lop. in *str. conf. 1. tomo. cap. 287. & seq.*
- 120 Octauo si ampliatur, ut possit renunciare etiam in fauorem, & renunciatio valeat, etiam non facta mentione de crimine, nec de accusatione, seu inquisitione, aut processu, nec de priuatione, ut est de mente Ferrarij, Felin. Sarnen. Couar. Lancel. Salcedi, & aliorum sup. citatorum, & probat *dict. decisio 5. de re iud. in antiqu. & Rebus. confil. 82.* quamuis idem Rebus. d. *ut. de modis amittendi beneficium. n. 52.* & Flam. Paris. numero 13. & 24. & Ioan. Gut. numero trigesimo secundo & 38. & Prosp. de Aug. ubi supra contrarium teneant.
- 121 Et ratio si est, nam iure non cauetur, talem mentionem fieri debere, vel quod eis expressis Papa gratiam nullatenus concessisset, & non omnia tacita, quorum expressio mouere potuisset, ad denegandam gratiam, vitiant, sed ea solum, quae de iure, vel stylo sunt exprimenda, seu de quibus reperitur expressum, vel est in iure cautum, quod eis expressis Papa gratiam non concessisset, Rota *decis. 32. de rescript. in nouis. Aegid. decis. 697. numero 4.* Fel. in *capit. postulat. si, de resc. sub num. 1. & alij citati 8. p. c. 3. num. 20. & seq.*
- 122 Sed dicta si conclusio limitatur primo, ut non procedat, quando in impetratione facta a tertio in euentum priuationis fuerit adiecta clausula, Et cum decreto, quod resignatio illius cedat in fauorem impetrantis, de qua per Probum ad Monach. in d. *cap. Alma mater. de sentent. excommunicat. in 6. numero. 7.* & Mandos. d. *tit. de priuatio. versic. penult.* quae solet concedi post primam sententiam priuationis, ut per Mandosium ibi. Ita Probus ibi, Staphileus *tit. de variis modis vacationis. num. 19.* Rebus. in d. *reg. de infirmis. glos. 12. num. 19.* Couar. Plaça numero decimo, Lancelotus 14. Flam. Parisius 63. Ioann. Gutierrez 40. & Manuel Rodrig. ubi supra & Molina *dict. disp. 78. numer. 2.*
- 123 Ex eo tamen si non tollitur Episcopo dispensandi potestas in casibus, in quibus alias potest, ipsaque dispensatio impediet priuationis sententiam,

Couar. Plaça, Ioan. Gutierrez & Manuel Rodrig. supra & Henriq. d. *lib. 13. cap. 57. §. 1. & Thom. Sanch. d. lib. 7. disp. 42. numero secundo.* & Molina supra. Quamuis contrarium teneat Gambarus *dict. lib. 10. numero 227. & 317.* & Villadiego *dict. quæst. 14. numero 53.*

Secundo si limitatur, ut non procedat in criminoso priuato ipso iure beneficii, quoniam is renunciare non potest, maxime in fauorem. Felin. in *ca. in nostra. de rescript. numero 38.* Aufre. ad *dict. decisionem capellæ Tolos. 437. numero quinto.* Boer. d. *decis. 205. numero 8.* Rebus. *conf. 59. dub. 3. vers. imo non solum.* ad finem, Gamba. *dict. lib. 10. numero 340.* Rof. de *benef. c. 7.* & Pet. Greg. *cap. 26. num. 15.* & c. 33. n. 4. Hoieda de *incompatib. 1. p. c. 4. n. 11. & capit. 13. num. 62.* & Lancel. *sup. num. 12. & 34.* & Flam. Paris. *num. 33. ubi supra & lib. 3. §. 1. a. num. 20. & 21.* dicens esse communem omnium sententiam, ubi ponit, quod priuentur ipso iure, & g. 2. n. 22. Ioan. Gutier. supra numero 44. Azor 2. p. *lib. 7. cap. 17. §. 2. vers. 3. & cap. 20. §. 8.* Gonçal. *glos. 15. num. 146.* & Flor. 7. *num. 7.* faciunt quæ tradit Tir. in *l. si unquam verb. reuertatur. num. 267.* & Flam. Paris. d. g. 1. n. 23. Et casus, in quibus quis ipso iure priuatur beneficio, vide infra *cap. vlt. & per ibi citatos n. 6.*

Vnde si idem erit in priuato beneficiis per sententiam, quæ transit in iudicatum, ut fuit resolutum in vna Romana beneficiatus S. petri coram D. Oradino de anno 1561. ut per Flamin. Paris. *dict. g. 1. num. 151.* nam per sententiam priuationis, quæ transit in rem iudicatam, beneficium vacat, prout est *decis. 30. li. 1. Mohed. 12. de prob. Rota dec. 434. lib. 3. p. 3. diuersorum.*

Quamuis Rebus. *conf. 82.* dicat quod priuatus per sententiam beneficio ante executionem potest resignare, quia sola sententia priuationis sine executione non priuat iure, nec possessione beneficii, & citat *capit. grauem. de excessibus praelator. nam id solum est verum respectu possessionis, qua non est priuatus per sententiam priuationis ante executionem Nauar. in c. accepta. de rescript. oppos. 10. solut. a. n. 35.*

Et si sic procedit quod ait Fel. in *c. inquisitionis. n. 7. de accus.* quod canonicatus priuatus per sententiam non perdit ipso iure stallum in choro, & locum in Capitulo, sed oportet, quod distalletur per superiorem, non tamen est verum quoad tus, & titulum beneficii, quo statim priuatus per sententiam priuationis, quæ transit in rem iudicatam, Felin. in *cap. cum venerabilis. num. 29. de excep. & statim ante executionem potest conferri, Archid. nu. 3. & Domin. §. 1. num. 7. & Franch. sub n. 5. in c. ordinarij, de off. ordinarij, in 6. nec contrarium probat d. c. grauem.*

Aduerto si tamen, quod renunciatio facta in fauorem a priuato beneficio ipso iure, vel per sententiam, quæ transit in iudicatum ante executionem, seu ab obtinente beneficium alias sine canonico titulo erit bona nihilominus & valida, ex clausulis generalibus apponi solitis, Sine premissis sine alio quouis modo, & c. dummodo alteri non sit antea ius quæsitum in tali beneficio nam stante ista resignatione de facto facta a possessore, licet priuato, veniet vigore d. claus. vacatio ex priuatione, seu alias, iuxta supra dicta *cap. 1. a. num. 21.* Rota in vna Salamantina dimidia portionis. 11. Decembr. 1585. coram D. Orano, in qua fuit tentum, quod quamuis dimidia portio vacaret ipso iure per ascensionem canonicatus ex decreto S. Congreg. Concilij, hoc tamen non obstante fuit locus resignationi in ista causa cum capiat portio ex a-

ius clausulis generalibus ut etiam alias in eadem causa fuit resolutum, non obstante decisione in causa Archidiaconi de Alba, quia ibi fuit consideratum, quod clausulis generalibus non fuit locus, quia narratio resignationis, neque de iure, neque de facto iustificabatur, quod secus in presenti, in qua cessio satis verificatur, cum obtinens portionem, ius suum cesserit saltem de facto, &c. & in terminis etiam tenet Nau. conf. 12. de rescr. n. 7. & 10.

¹²⁹ In f. permutatione vero secus erit propter clausulam in permutationibus apponitur, iuxta regulam. Can. cellar. 39. quod neuter permutantium ius acquirat, nisi quilibet ipsorum ius habuerit in beneficio per ipsum resignato.

¹³⁰ Sed hic est difficultas, an valeat pensio referuata tali resignanti, qui resignauit referuata pensione, non facta mentione de defectu tituli.

¹³¹ In qua f. Nauar. d. conf. 12. ex num. 4. tenet valere, ex eo quod ex tenore ordinario supplicationis colligitur sufficienter esse factam mentionem Papae de defectu tituli generaliter, vel specialiter. Primo ex illis verbis, Ex certis causis animum suum mouentibus resignare proponat, & resignet, &c. Secundo per illa verba, referuatis valide infra scriptis, & non alias, &c. Tercio, per illa verba, siue praemisso, siue alio quo uis modo, &c. Et per illa verba, Quomodo libet se introuitete molestam perturbant, &c. & per illa, illaque ex quauis causa nulla, & inualida, &c. vel similia in referuatione pensionis apponi solita. Per quae omnia, inquit, colligitur, Papam uelle pensionem resignanti referuare, etiamsi nullum ius in beneficio resignato haberet, & quia passim de stylo Curiae sunt causa concordiae resignationes, seu cessiones litigantium referuatis pensionibus, de quibus nunquam dubitatum est, an desinere ualere, eo quod resignantes, seu cedentes non haberent ius in illis beneficiis.

¹³² Nihilominus tamen uerius existimo, non ualere referuationem dictae pensionis, ex eo praecipue, quod pensio referuatur resignanti cum clausula, ne ex resignatione nimium dispendium patiatur, Mandos. de signa. gra. tit. de pensio. versi. aut datur, & sic ex causa onerosa, Flam. Paris. lib. 6. de resignatio. qua. 2. num. 10. Quae non verificatur in resignante beneficio, in quo ius non habet, nam cum illud dimittere habeat, nullum ex resignatione dispendium reuera patitur. Et hanc sententiam tenet Gambar. de officio Legati, lib. 6. nu. 150. & 151. Mag. consil. 128. n. 3. & 4. alias respons. 19. de pensio. & Flamin. Paris. d. li. 3. q. 2. ex num. 24. & additio Nauar. d. consil. 12. de rescript. Et uidetur etiam tenore Mandos. sup. versicul. clausula in supplicatione pensionis, ubi ait, quod in supplicatione pensionis ex causa cessionis nonnunquam conceditur clausula, Et quod pensio debeatur, etiamsi nullum ius cederet competere, ad tollendas lites, quae inter pensionarium, & cessionarium oriri possent, illo asserente ius cessione, hoc negante, &c. aliquando denegatur, ergo sine illa clausula non deberetur pensio, si nullum ius cedenti competere, Flam. Paris. lib. 6. q. 2. n. 105.

¹³³ Et t. facit decisio Caputaquen. 300. par. 2. ubi habetur, quod pensio referuata in fauorem Rectoris ex causa resignationis in manibus Papae, cuius Rectoris ius super d. beneficio per sententiam & rem iudicatam in Rota fuerat canonizatum, non poterit per successorem in beneficio tanquam nulla impugnari, ex eo, quia ille primus Rector non habebat ius, & ita fuit tentum in vna Calagurritana pensionis coram D. Chifanen. die 1. April. 1552. Innuit ergo

quod si ius illius Rectoris non esset per rem iudicatam canonizatum, posset de pensio. tanquam nulla impugnari, ex eo quod non habebat ius.

Facit t. etiam decisio. Moheda 25. de praben. ad fin. lib. alii 166. quam refert Mando. sup. versi. q. 1. sub. seque. ter, quatenus innuit, quod si cessionarius, de quo ibi, qui consensit pensioni ex causa cessionis iuris cum quo se contentauit, & remansit satisfactus, expertus esset in iudicio cum illo iure, & ex illo succumberet, non teneretur ad pensionem.

Et tandem t. id uidetur tenuisse Rota in vna Cremonen. 4. Nouembr. 1583. coram D. Cantucio, & in vna Valentina 4. Jun. 1585. coram D. Robustorio, in quibus fuit resolutum, resignatarius posse annullare pensionem, aut referuationem fructuum, quia resignans habebat ius, & beneficium ex resignatione mortui, qui non publicauerat, ex quo omne ius amiserat, & sic iste secundus resignatarius potest dicere de nullitate pensionis, aut referuationis fructuum, quamuis consenserit, iuxta decisionem. 9. Achil. de pensio. alias 421. refert, & sequitur, dicens, valde notandum, & mente tenendum, Flam. Paris. de resig. lib. 11. q. 8. n. 61. Pensionarius tamen agens ad pensionem sibi referuatam ex causa resignationis, non tenetur probare, resignationem fuisse validam, etiam aduersario opponente, sed aduersario incumbit onus probandi contrarium, ut in vna Salamantina pensionis 26. Iunij, 1582. coram D. Bubalo, in qua fuit resolutum, quod pensionarius agens ad pensionem sibi referuatam ex causa cessionis, seu resignationis, aduersario opponente, resignationem non fuisse publicatam, iuxta constitutionem P. V. non tenetur probare fuisse publicatam, sed aduersario incumbit onus probandi contrarium. Nam licet in resignatione se fundans dato concursu alterius tituli, ad exclusionem tituli aduersari, tenetur concludenter probare titulum validum, & sic procedunt decisiones, in cau. Calagurritana Thesauraria coram sanctissimo Clemente Octavo, & Hipal. Archidiaconatus de Rayna, coram D. Blanchero, quod das de resignatione debebat illam ostendere publicam, secus vero ubi non agitur de exclusione alterius tituli, tunc sufficit verificare narrata de facto, &c.

Vnde is cui t. est referuata pensio ex causa cessionis iuris, ne ex ea nimium dispendium patiatur non tenetur iustificare ius cessionum, quamuis contra successorem in beneficio debeat docere de aliquo iure, licet non illud iustificare, ne de facili grauentur beneficia pensionibus contra successores sub praetextu cessionis iuris, Puteus decis. 342. & seq. lib. 1. Flam. Paris. lib. 6. q. 2. n. 106.

Nec obstant t. fundamenta Nauarri. Negamus enim ex tenore supplicationis colligi, factam esse mentionem Papae de defectu tituli generaliter, vel specialiter. nam ex illis verbis, Ex certis causis animum suum mouentibus, &c. aut ex illis, Referuatis valide infra scriptis, &c. id nullo modo colligi potest, maxime cum postea petatur referuari pensionem, ne ex resignatione, nimium dispendium patiatur. Et clausulae generales, siue praemisso, siue alio quouis modo, &c. solum referuntur ad prouisionem beneficii resignati, & non ad referuationem pensionis. Et illa verba, quod resignatario illam impugnante, seu annullante, aut etiam illa, nulla & inualida existente, liceat resignanti ad beneficium liberum habere regressum, potius, denotant, ipsum habere ius in beneficio.

De pensionibus t. autem referuatis litiganti, resignanti, seu cedenti causa concordiae, diuersa est ratio, nam quamuis pensiones istae referuntur etiam

ne ex-

ne excessione nimium dispendium patiat, tamen referuatur respectu cessionis iuris, talis qualis, ac litis, & causa, Mohed. decif. 14. de renunciat. alias 110. quam refert Mandos. de signatura, in de regressu. vers. regressus concessus fuerat.

140 Sed dices, si t non valet reservatio pensionis facta resignanti, qui non habebat ius in beneficio: ergo nec valebit provisio ipsius beneficii resignanti, etiam ex clausulis generalibus, sine praemisso, sine alio quouis modo, &c. cum resignatio sit conditionalis reservata valide pensione, & non aliis, qua conditione non impleta, non datur resignatio, etiam de facto, ut sit locus dictis clausulis, iuxta supradicta d. c. 1. a. n. 39.

141 Respondetur, t quod cum d. pensio aliis sit valide reservata, & quantum est ex parte Papae, & resignatarii, defectusque illius conditionis solum, proveniat ex defectu iuris ipsius resignantis, perinde est, ac si impleta fuisset.

142 Secundo notandum est, t quod potest quis beneficium renunciare non solum per se, sed etiam per procuratorem, ut per Corraf. d. c. 8. n. 7. Rosin. 22. & 24. & Flamin. Paris. lib. 9. de resignatione. ubi per 32. quaestiones late agit hanc materiam de procuratore ad resignandum, & ideo ad eum lectorem remitto, de qua etiam Azor 2. p. lib. 7. c. 22.

S. 2. Quod renunciatio debeat esse libera & pura.

SUMMARIA:

Vt renunciatio constet, debet esse libera & spontanea, non metu facta, aut per dolum, vel fraudem, licet donec rescindatur, merito iure teneat, n. 143. & de renunciatione sic facta, aut post spolium, & de provisione metu facta remissive, n. 144.

Resignatio etiam pura esse debet non solum a pecunia, sed etiam ab omni passionem, debet enim esse libera, & sine ullo pacto, modo, vel conditione, alias simoniaca est, & nulla, n. 145. Quamvis non est confidentialis resignatio beneficii facta cum pacto, quod resignatarius suffragetur resignanti, vel alteri in aliqua electione, committitur.

Resignatio facta cum pacto, quod resignatarius faciat omnem impensam in admissione & expeditione litterarum pensionis pro resignante, est simoniaca, etiam si postea reutiat in primo termino solutionis pensionis, contra Flam. Parisiensem, nisi fiat cum beneplacito Papae, n. 147. & seq.

Gratia & beneplacitum Papae, ut expensae fierent per resignatarium obveniat ex falsa causa expressa in supplicatione, puta, quia fuit dictum, attenta paupertate, resignantis, precedente tractatu est confidentialis, nisi illa clausula fuisset posita in supplicatione a remissoribus, in seculis resignante, & resignatario, numero 149.

Sed obicitur, quod supradictum est 40. de expressione valoris maioris vero beneficii resignanti, n. 150.

Quae doctrina concordantur & explicantur, n. 151.

Renunciatio facta in favorem certa persona, seu ut beneficium alicui conferatur, simoniaca est, & nulla, n. 52. Quidquid dicant alij relati, n. 153. quorum opinionibus omisus, communis tenetur, & probatur, nu. 154. Nec potest inferior a Papa conditionem revocare, & resignationem simpliciter admittere, contra aliquos, numero 155. Vnde resignatio facta in manibus Le-

2. Tom.

gati simpliciter, cum mandatum ad cedendum esse in favorem certa persona, licet enim providerit, fuit nulla, ex Rota contra Rebuffum & alios, numero 156.

Obtinens beneficium non potest illud renunciare seu cedere in manibus Episcopi, ad effectum, ut uniatu alicui loco, seu Ecclesiae, & non aliis, quamvis contrarium videatur supponere Rota in una Segob. relata, n. 157.

An esto, quod non possit fieri coram Ordinario renunciatio in favorem alterius, possit iam quis consentire, quod suum beneficium conferatur certa persona, seu uniatu certo loco in sui praedictum, sicut potest absolute consentire, quod provideatur, a n. 158. resolvitur affirmative. An coram Ordinario fieri possit cessio iuris, litis, & causa in favorem colligantis numero 160.

Renunciatio facta, & ab aliis non renunciatio etiam in manibus inferioris, ea intentione, & spe, ut alicui certa persona conferatur, sine pacto tamen, aut conditione valet, nec committitur ulla simonia, etiam mentalis, n. 161. & sic non est simonia, cum mandatum ad resignandum certa beneficia in manibus inferioris a Papa, pure, libere, & simpliciter, nec non petuntur, & obtinendum de eis provideri certa persona, ex Rota apud Cassadorem, n. 163. & simile ait Rebuff. relatur n. 164.

Obicitur constitutio Pij V. de confidentia, ibi, etiam sola dimittentis intentione, & ibi licet ipsum confidentia crimen alterius tantum partis conscientia sit admittitur, n. 194.

Pro responsione dicitur, quod absque pacto, modo, seu conditione, confidentia beneficii non est simoniaca, prohibita, & punibilis per dictam constitutionem Pij V. & Pij IV. contra aliquos, absque pacto enim, modo, seu conditione, non inducitur simonia, nu. 165. 166. 167. & seq. adducuntur resolutiones Rota, & nu. 169. de c. pio Rota.

Vnde ex mutuo inducitur simonia, & confidentia, quando adest pactum tacitum, siue expressum, cessante vero pacto non. n. 170. quamvis aliqui tenuerint ex mutuo non committi confidentiam, etiam stante pacto: quae opinio certa videtur, quando mutuum fuit factum ante resignationem, vel in ipsa resignatione, nu. 171. Vnde etiam renunciantes beneficia reservata pensione, ea spe & intentione, ut illa statim redimantur, non committit confidentiam, nec simoniam, nisi pactum inter venerit, n. 172.

Et conuincitur opinio Ioannis Gutierrez dicentis in dictis constitutionibus, comprehendit confidentias illicitas, licet non simoniacas quoad utrumque forum, & etiam licitas quoad forum exterius, n. 173.

Eo supposito, ad dicta verba constitutionis Pij V. etiam sola dimittentis intentione, ponitur prima responsio Flam. Paris. n. 147. Quae non satisfacit, nu. 175. Secunda responsio eiusdem cum Hiero. Gabr. quam sequitur Snaarez, ponitur a nu. 176. qui reprobat interpretationem Nauarri, num. 177. Sed ista responsio, & interpretatio Flam. reprobat a n. 181.

Author dicit, quod intentio renunciantis, ut beneficium alteri detur, &c. duplici modo potest se habere. Primo quod non intendat ad id ardeare, & obligare, sed ut libere & sponte fiat, & tunc nulla committitur simonia etiam mentalis. Secundo modo, quod intendat, ad id ardeare, non tamen declarat pravam suam intentionem, & tunc committitur simonia mentalis, n. 184. & 185. Sicut in simili dicitur de usura mentali, quae non est perpendenda ex intentione principali, vel minus principali,

Y

sed ex eo, quod mutans intendat aliquid sibi dari gratis, vel non gratis. n. 186. & d. secundo modo intelligit dicta verba constitutionis Pij Quinti, qui voluit prohibere, & punire, saltem in quatuor casibus crimen confidentia simoniaca mentalis, etiam unius tantum partis intentione, & conscientia commissum n. 187. & 188.

In istis casibus simonia mentalis confidentialis subiecta erit obligationi restitutionis, & censuris, & ponis ex dicta constitutione, licet alias simonia mentalis nullo modo obliget ad restitutionem, nec subiaceat censuris, ex c. si de simonia. ex quo tantum colligitur, quod de facto non puniatur, non tamen, quod Ecclesia non possit illam punire. n. 189. Sicut etiam constitutio Gregorij XIII. de datis & promissis pro gratia, vel iustitia obtinenda, & eius poena locum habent etiam in simonia mentali. n. 190. & est in simili constitutio 33. Pauli IV. que declaratur. n. 191.

An in versiculo, quare nos, dicta constitutionis Pij V. ibi, Aut illius fructus legendum sit illi, vel aliis, aut alij, vel aliis, n. 192.

Resolvitur legendum esse illi vel aliis, contra aliquos.

Reliqua de confidentia apud quos videnda sunt.

Hallucinatur N anarrus confundens quatuor casus confidentie, qui ponuntur in d. constitutione Pij V. a vers. quare nos cum coniecturis, que etiam sunt quatuor, & ponuntur in vers. ad probandum. & illi quatuor casus vocantur presumptiones iuris, & de iure, & non sunt arbitrariæ, sed iure definitæ. numero 196.

Licet perceptio fructuum per resignantem post resignationem inducat presumptionem confidentie, purgatur tamen constituto de cauoa, ex qua fuerunt percepti, nam contra quatuor coniecturas positas à Pio V. admittitur probatio in contrarium. n. 197.

Ex donatione omnium fructuum, aut partis facta à resignatario resignanti intra presumptio confidentie, quoties fuit facta illico post resignationem, secus, si postea aliquo tempore interiecto, vel ex aliqua causa. n. 198. Et ex ista prima coniectura non inducitur, nec concluditur vera confidentia, sed colligitur presumptio, ex qua aliis concurrentibus vult Papa probationem resultare, & idem in 2.3. & 4. coniectura, contra aliquos. à n. 198.

Obicitur etiam contra istam resolutionem alia constitutio Pij Quinti 58. vers. caueant, ex quo apparet, non posse coram Ordinarius renuntiare beneficiis, designando quouis modo successorem, aut ea intentione, ut alteri conferantur etiam habere. n. 202. nec potest procedere d. decisio Cassadori. n. 203.

Et conuincitur interpretatio Flamini Parisi, quod intelligatur de intentione tacite, vel expresse in conventionem deducta. n. 104.

Et interpretatio Ioannis Gutierrez, quod procedat in foro exteriori, secus in interiori. n. 205.

Existimat author ex ista constitutione noue prohiberi, resignationem coram Ordinarius factam cum mutua intentione, ut certa persona beneficium conferatur, etiam sponte, aut designando etiam mutu, vel signo futuros successores, alias resignatio erit nulla propter decretum irritans. n. 206. & tamen beneficium tanquam vacans manebit reservatum Sedi Apostolica, aut superioribus Ordinariis. n. 207. ac admittentes talem resignationem, incurrunt suspensionis poenam. nu. 208. si vere resignatio fieret cum intentione, & spe resignantis tantum, ut beneficium conferatur alteri, pro quo postea rogare intendit, non tamen villo modo illum designando, non videtur esse contra dictam constitutionem,

qua tamen videtur prohibere mutuan intentionem. n. 209.

An non obstante d. constitutione 58. d. vers. caueant, possit resignari beneficium coram Ordinario cum intentione mutua, ut libere vniatur alicui certo loco, seu beneficio, vel designando locum, cui vniui desideratur, absque villo tamen pacto, modo, vel conditione, à n. 210. resolvitur negative.

An per renuntiationem simoniacam, quamuis sit nulla, abdicetur ius à resignante, & valeat in eius praeiudicium, à n. 213. resolvitur negative contra aliquos, quamvis sic renuncians non poterit repetere beneficium à resignatario, seu alio possessore illius, allegando propriam turpitudinem. n. 218.

Tertio notandum est, quod ut renuntiatio consistat, & firma sit, oportet eam liberam esse, & spontaneam, non metu factam, aut per dolum, vel fraudem extortam, licet donec rescindatur, merito iure teneat. c. super hoc, penult. de renunc. c. Abbas. c. ad aures. & c. ad audientiam, de iis que vi, ut per Coral. d. c. 8. n. 10. & n. Et de renun. metu facta, vide Rebuff. in praxi, tit. de resign. metu extor. & 11. de vi in resignationib. adhibita. Rosin. c. 19. de benef. & Naua. in c. accepta. de restitu. spol. opposit. 4.5. & 6. solut. & Fla. Paris. lib. 13. q. 1. & 2. Azor 2. par. lib. 7. q. 1. & 2. & de prouisione metu facta, Seluam de benef. 3. par. q. 32. & de renuntiatione per dolum, vel fraudem facta, vide Rebuff. in c. de causis resignationem irritant. & primo de dolo, & Flam. Paris. d. lib. 13. q. 3. & 4. & 5. agit de renuntiatione post spoliū, & Azor dicti. capitulo 26. i. quest. 3.

Deinde resignationem t puram esse oportet, non solum à pecunia, d. c. super hoc, de renuntiat. sed etiam ab omni pactione, debet enim esse libera, & sine villo pacto, modo, vel conditione, aliis simoniaca est, & nulla, c. cum prudens, fin. de pactis. c. ex parte. 1. de offic. deleg. & c. tua nos, de simon. Feli. in c. ad audientiam. 2. de rescrip. n. 3. Staphil. de literis gratia. tit. resignationis modus. n. 5. Rebuff. in praxi, tit. de pura resignat. Corral. d. c. 8. n. 12. Ioan. Nicol. Gimon. tit. 5. n. 5. 6. Flam. Paris. lib. 14. q. 3. n. 1. Armilla verb. renuntiatio. n. 2. & Cechus de benef. & pensio. c. 13. n. 7. vers. 2. loco. Tufchus concl. 253. l. vera 5.

Vnde recte docet Flam. Paris. de confid. q. 48. in si. 146 quod quamuis non est confidentialis resignatio beneficij facta cum pacto, quod resignatarius suffragetur resignanti, vel alteri in aliqua electione, in qua ipse habet vocem, vel multum potest, quia hic casus non comprehenditur in constitutionib. Pij IV. & V. d. confiden. verum ex hoc committitur simonia, Nauar. c. 25. n. 100. vers. nam cum quis.

Vnde etiam resignatio facta cum pacto, quod resignatarius faciat omnem impensam in admissione, & expeditione literarum pensionis pro resignante, est simoniaca. Nauar. conf. 25. & 30. de simonia. & Flam. Paris. d. libro 14. de resignatione. quest. 7. numero 9. & 10. Qui tamen ait, id procedere, quando postea illam non retinuit, nam stylus satis vulgaris est, quod resignatarius expendat in expeditione pro resignante, retinet autem id quod impendit in primo termino solutionis pensionis, & quod ita praticatur, absque scrupulo, sequitur Azor 2. p. libro 7. c. 27. q. 7.

Quod tamen t ego non existimo verum quando præcedente pacto resignatarius facit impensam pro resignante, etiam si postea illam sic retenturus in primo termino solutionis pensionis, nam etiam tunc

tunc committitur simonia ex dictis. Nec practica est in contrarium, quidquid dicat Flam. sed vt id liceat fiat, solet requiri, & peti beneplacitum Papæ ad Rebuff. *tit. de noua provisione. n. 35. & Cotam decis. 338. in miscell. manuscriptis.* Et quod pacta, quod vnus permutans soluat omnes expensas, vel expediat suis sumptibus bullas ad vtrumque permutantium pertinentes, & similia, simoniaca sunt, nisi Pontifici declarantur, & ipse consentiat, docet Suarez de relig. tract. 3. lib. 4. c. 34. n. 19.

149 Et gratia & beneplacitum Papæ, vt expensæ, verbi gratia faciendæ in expeditione fierent per resignatarium obtenta ex falsa causa expressa in supplicatione, puta quia fuit dictum, *Attenta paupertate resignantis*, præcedente tractatu est confidentialis, nam cum dicta gratia sit surreptitia, & nulla, negotium remanet in statu, quo erat ante dictam concessionem, quo considerato constat de pacto illicito prohibito, & confidentiali, quod fuit consummatum, nam fuerunt factæ expensæ, ex quo sequitur esse commissam confidentiam, sicuti esset commissæ non obtenta dicta concessione faciendi dictas expensas secuto effectui, iuxta d. confid. Mohe. dec. 167. seu 1. de sim. ita Flam. de confid. q. 46. qui in fine limitat non procedere, quoties illa clausula, *attenta paupertate*, fuisset posita in supplicatione à reuisoribus. incisiis resignante, & resignatario, nam hoc casu excusarentur à confidentia, ex verisimili ignorantia clausulæ appositæ, vt in terminis fuit resolutum in causa Aretina confidentiæ 23. Ianuar. 1565 coram D. Lita, posita per Farin. conf. 75. à numero 65. & dec. 101. licet ante contrarium iudicasset iudex confidentiarum.

150 Sed obstat, quod tunc eodem Flamin. Paris. quest. 41. supra diximus n. 40. quod expressio valoris maioris vero beneficii resignati facta à resignante, & resignatario, vt papa referuet maiorem pensionem resignanti, non inducit simoniam, vel confidentiam, &c. & tamen illa referuatio est etiam surreptitia & nulla.

151 Concordari possunt istæ doctrinæ, quod id quod d. n. 40. dictum est, procedat cum resignans, & resignatarius simpliciter tractant, quod maior valor exprimitur, vt referuetur pensio inter eos conuenta, non tamen tractant, quod pensio sit soluenda à resignatario, non obstante, quod referuatio sit surreptitia, & nulla, & sic non est conuentio de soluenda pensione nulla, & inualide referuata, id vero quod supradictum est, n. 149. procedat cum resignans, & resignatarius tractant, quod d. expensæ fiant per resignatarium, & ad colorandum istum tractatum, & pactum, petunt beneplacitum Papæ, cum clausula attenta paupertate resignantis, quia forte aliàs non concedet, cum tamen ea causa sit falsa, & sic in effectu expensæ fiunt per resignatarium ex pacto, quia non tractant simpliciter de petendo à papa, quod solutio expensarum fiat per resignatarium attenta paupertate resignantis, sed de expensis faciendis per resignatarium, obtento beneplacito Papæ, cum dicta causa falsa.

152 Vnde etiam renuntiatio facta in fauorem certe personæ, seu vt beneficium alicui conferatur, simoniaca est, & nulla glossa in d. cap. ex parte 1. de offic. deleg. & Abb. ibi, & in c. dilecto de preben. & in cap. cum vniuersorum numero 5. de rerum permutation. Felin. in cap. ad audiendam. 2. de rescript. num. 3. Ripa in c. cum M. de constitut. num. 174. Mill. in rep. verb. renuntiatio beneficii simoniace facta, addito decisionis Capelle

2. Tom:

Tolof. 439. num. 4. Rebuff. in praxi, tit. de resignatione pura, & tit. de resignatione conditional. num. 1. & de pacificis possess. num. 178. aliàs 154. & c. f. 94. Sarnen. in reg. de triennali. q. 16. vers. postremo. Aymon. consil. 122. Corrad. d. cap. 8. n. 12. Petr. de Baifio in directorio elect. 3. par. c. 1. num. 4. Perretus conf. 95. n. 13. & 14. Nauar. in cap. si quando. de rescrip. except. 4. num. 1. & in man. c. 23. num. 107. vers. ad 10. Mandos. reg. 19. de infirmis. q. 16. num. 11. & reg. 34. de annali. q. 46. num. 2. Redoa. de simonia. par. 2. cap. 22. Rosini. de benef. c. 14. à numero 4. & Petr. Gregori. c. 28. numero 8. Flam. Paris. de resignatione. libro 1. q. 3. numero 3. & libro 5. quest. 6. num. 1. & 189. & libro 8. quest. 7. num. 11. & 12. & libro 9. q. 9. & libro 14. q. 3. num. 12. qui plures refert, & dicit communem, & in praxi obseruatam, Vgol. de simonia. tab. 1. c. 28. §. 2. num. 1. & 5. Ioann. Gutierrez conf. 42. num. 7. & 8. & D. Spino in cai. admonet de renuntiatione numero 11. & D. Frechilla in Rubrica eod. titulo numero 29. & Cassad. dec. 3. numero 1. de renuntiat. & dec. 2. de simonia. puteus dec. 455. nu. 3. libro 2. que loquitur in nuntio. Caputaquen. dec. 192. par. 2. & dec. 93. par. 3. & Rota dec. 146. lib. 2. & 921. lib. 3. p. 3. diuers. & dec. 265. num. 2. par. 2. & ex Theologis D. Antonin. sum. 2. par. tit. 1. c. 5. §. 11. Syluest. verb. renuntiatio. q. 6. Cosmas Philarcus de off. Sacer. 2. par. lib. 6. c. 3. Ludouicus Lopez instruct. conscient. 1. tom. c. 303. Manu. Rodriguez in sum. 2. to. c. 60. num. 1. & Cechus de benef. & pensio. c. 13. num. 2. vers. quæ quidem resignatio. & num. 7. vers. dicitur autem. & posthæc Gonzalez gl. 14. num. 21. & 57. Azor 2. par. libro 7. c. 21. q. 1. & 2. & c. 27. q. 1. & 4. & attento stylo Curia, Lessius lib. 2. c. 35. numer. 87. & stante constitutione Pij V. Suarez dict. libro 4. cap. 35. & vicenda sunt dicta supra 8. par. capitulo 1. ex numero 2.

Quamuis Soto de instit. & iure. lib. 9. quest. 7. art. 158 2. doceat licite posse fieri coram ordinario renuntiationem in fauorem designatæ personæ, & non aliàs, quoniam, inquit, nullo iure prohibetur in prælati arbitrio ponere, si voluerit conferre Petro, quod si noluerit aliter ille, qui iure possidet, non renunciat: sequuntur Arago. 2. 2. q. 100. art. 4. vers. est aliud dubium. de permutationib. 2. conclu. Valentia 3. tom. disputation. 6. quest. 16. num. 3. vers. 2. circumstantia. & Vega in sum. 2. par. c. 101. casu 54. Quod etiam tenet Duaren. de benef. libro 8. c. 2. §. quomodo beneficium euirandum sit, & in parte. sequitur conar. lib. 1. variar. capitulo 5. numero 5. dicens in ea renuntiatione nullum adesse vitium, saltem simoniæ, cum ea conditionalis resignatio in hunc sensum, tantum iure prohibeatur, vt ex ea prelati minime teneatur præfere beneficium cõferre ei, cuius fauore adiecta fuerit conditio. Quod ipsum videtur tenere Staphileus, de literis gratiæ. titulo de variis modis vacationis §. resignations modus, numero 8. 9. 10. 11. & 12. & sequuntur Cerola in praxi Episcopali 1. p. verb. renuntiatio. §. 2. & §. 3. vers. 10. Quintanaduennas libro 2. Ecclesiasticon. ex numero 19. ad 28. addens, quod quamuis huiusmodi renuntiatione, apud ordinarium cõstitutione Pij V. postea prohibita sit, & collatio irritetur, non tamen est simoniaca. Et Duarenus ubi supra in fin. inquit, Hoc tamen iure vtimur, vt Pontifices, seu antistites conditionem resignationi adiectam velut turpem, ac bonis moribus contrariam rejiciant, & beneficium quasi pure, ac simpliciter euiratum arbitrio suo alij concedant, non sine magna euirantium capione, præterquam si ex causa permutationis euiratio facta fuerit. Probus vero ad Monach. in capitulo secundo de offic. legati in 6. numero 5. vult quod resignatio in fauorem alicuius intelligatur, si ille

Y 2

fit benemeritus, & idoneus, alias potest alteri conferri, nec inducitur simonia, & in c. nullus. de temporib. ordinat. n. 20. videtur velle talem renunciationem valere, nisi appareat Episcopum, in cuius manibus fiebat renuntiatio consensisse protestationi, quod tali conferatur.

154 Sed omnis omnibus istis opinionibus, communis tenenda est, quæ recte probatur ex d. c. cum pridem. & c. si de pactis. & c. ex parte. i. de offic. deleg. & d. c. tua nos. de simon. cum aliis. & est approbata per Pium IV. in sua constitutione 144. de beneficiis fraudulētis permutationib. & per constitutionem Pij V. §. 8. vers. caneant. vbi absolute prohibetur resignatio in fauorem coram ordinario, etiam in casibus, in quibus in dicta constitutione permittitur fieri resignatio in manibus ordinarii, qui de resignatione simplici, & pura loquuntur, quicquid dicat Ioan. Gutierrez dist. conf. 42. n. 9.

155 Nec poterit inferior à Papa conditionem reiicere, & resignationem simpliciter admittere, vt recte tradunt Rebuff. d. tit. de resignat. conditional. n. 7. Rosiniacus d. c. 14. a. n. 18. & Ioan. Gutierrez d. conf. 42. nu. 8. quamvis contrarium teneant Boerius in tract. de dignitate legati. q. 2. numero 115. Staphileus dist. §. resignationis modus. num. 9. & 10. & videtur Probus in d. c. nullus. n. 20. & inclinatur Fuschus de visitatione lib. 2. c. 18. n. 20.

156 Vnde in vna Sarinaten. beneficij coram D. Nouato T de anno 1549. Rota resoluit resignationem factam in manibus legati simpliciter, cum mandatum ad cedendum esset in fauorem certæ personæ, licet eidem prouiderit fuisse nullam, vt per Mandos. dist. reg. 19. quest. 16. nu. 11. quamvis contrarium teneat Rebuff. d. tit. de resignat. conditional. num. 23. & 28. cum Paulo Paris. conf. 15. vol. 4. idem Rebuff. conf. 85. & 87. & Perretus conf. 208. quod conf. Parisij sequitur post hæc González glo. 12. nu. 91. & Azor 2. p. lib. 7. cap. 23. quest. 6.

157 Ex dictis inferitur T obtinentem beneficium, non posse illud renunciare, seu cedere in manibus Episcopi ad effectum, vt uniatur alicui loco, seu Ecclesiæ, & non aliàs, vt videtur tenere Rota in Elnen. præceptorie vltim. Ianuar. 1582. apud Farinac. decisio. vigesima tertia, quamvis contrarium videatur supponere Rotam in vna Segouien. præstimonij 24. Octobris 1580. coram Domino Cantuicio, quæ habetur secunda parte diuersorum decis. 133. in qua fuit resolutum vnionem factam per Episcopum Segobien. fabricæ Ecclesiæ cathedralis, propter eius paupertatem, de quodam præstimonio resignato in eius manibus per illius possessorem, ad effectum, vt vniatur, dictæ fabricæ fuisse validam: in qua causa quamvis multa opponerentur cōtra dictam vnionem, non tamen fuit facta vlla difficultas in hoc, quod fuisset facta ab ordinario per viam cessionis factæ ad effectum, vt vniatur, & simonia etiam vitiat vnionem. Rebuff. in praxi, tit. de vnionis renouatione. nu. 8.

157 Sed offert se dubium, T an esto, quod non possit fieri coram ordinario renunciatio in fauorem alterius, possit tamen quis consentire, quod suum beneficium conferatur certæ personæ, seu uniatur certo loco in sui præiudicium, sicut potest absolute consentire, quod prouideatur, c. beneficium. de regular. in 6. cap. commissio. de elect. eosd. lib. & ibi Francus n. 2. & in d. c. beneficium. n. 5.

158 Et videtur quod non, nam consentiendo, beneficio renunciat, vt dicit glossa verb. assensu. in disto

capite beneficium, & sic sicut non potest renuntiare in fauorem certæ personæ, seu loci, ita nec consentire.

Nihilominus T tamen videtur posse, quia consentiens, vt suum beneficium prouideatur, non renunciat vere, & proprie, sed tantum fide, & improprie, & ita est intelligenda, dicta glossa, & colligitur ex Franco, supra. & Mohed. decisio. decima de priuilegiis. & Flamin. Paris. libro 1. de resignatione questio. 1. numero 23. qui loquuntur per verbum, videtur, quod denotat improprietatem, & fictionem. Quod patet, quia ante quam prouideatur consentiens, manet beneficiarius, & potest reuocare consensum, & sic consentiens, quod huiusmodi beneficium conferatur certæ personæ, seu uniatur certo loco, non renuntiat in fauorem, & c. nec ibi interuenit pactum, conditio, seu modus, sed nudus consensus, qui non inducit simoniam. Et idem videtur in renunciatione in fauorem sub conditione propria, & suspensiva, nempe si beneficium conferatur tali, nam in effectu est quidam consensus, quod conferatur illi, nec etiam hic interuenit pactum, seu modus, licet Suárez d. c. 35. a. n. 5. contradicat.

Rursum se offert T dubium, an saltem eorum ordinario fieri possit cessio iuris litis, & causæ in fauorem colligantis, in quo quidem Rota in vna Gien. Archidiaconatus, 1. Iulij 1580. coram Illustrissimo Lancelloto, posita per Farinac. dec. 20. tenuit talem cessionem factam in manibus prouisoris validam esse. Sed quamvis id sit verum in cessione litis, & causæ, quæ etiam sine autoritate superioris fieri potest, & etiam in cessione iuris simpliciter facta, quæ in manibus ordinarij, sine difficultate fieri potest, Rota dec. 3. de renunciatione. alias 306. in nouis. lat. in l. postquam liti. n. 1. & ibi alij. C. de pactis. de quo tam vide infra n. 249. at in cessione iuris facta in fauorem alterius ad effectum, vt ordinarius, seu alius à Papa illi conferat ius cessum, non videtur securum, nec certum, cum fiat cessio iuris spiritualis cum modo, seu conditione, iuxta dicta. Vnde ea resolutio videtur intelligenda de cessione iuris facta in fauorem colligantis, non vt illi ordinarius conferat ius cessum, sed vt careat omnino aduersario, & tollatur penitus cedenti recursus ad beneficium, & causam, & ita in d. decisione solum dicitur, quod prouisor dictam cessionem admisit, & non quod contulerit ius cessum, vt dicit de cessione facta in manibus Papæ, de qua n. 3. inquit, quod fuit prouisor is, in cuius fauorem facta est, & ad istum tantum effectum videntur fieri huiusmodi cessiones extra Curiam.

Renunciatio vero T facta, etiam ab aliis non renunciat, etiam in manibus inferioris ea intentione, & spe, vt alicui certæ personæ conferatur, sine pacto tamen, aut conditione valet, nec committitur vlla simonia, etiam mentalis cum nulla emptio, vel venditio, nec contractus, non gratuitus sit, nec spes facit simoniam. Ita tenent glossa. & Dd. in d. cap. ex parte 1. de offic. deleg. glo. etiam communiter recepta in c. ordinationes. l. q. 1. verb. preuo. Fel. supra in d. c. ad audientiam. 2. de rescript. n. 3. Auferrius d. decis. 419. num. 4. Rebuff. tit. de pura resignatione. Corral. d. c. 8. num. 12. Rosiniacus d. c. 14. num. 6. Nauarrus in cap. si quando, de rescript. exceptione 2. numer. 2. & in man. cap. 23. num. 107. vers. ad 10. & num. 109. et consil. 18. 19. 20. 35. & 38. n. 3. de simon. Petr. Gregor. cap. 28. n. 7. Flamin. Paris. d. lib. 1. q. 6. & Vgolin. d. tab. 1. de simon. c. 22. §. 1. a. n. 4. & c. 28. §. 2. numero 5. Ioan. Gutierrez can. libro 2. q. 23. num. 75. D. Frechilla in d. rub. de renuntia.

nuncia. nu. 38 & D. Ant. d. 2. p. tit. 1. cap. 5. §. 11. Syluest. verb. renuntiatio. qu. 6. Armilla eod. verb. num. 3. Cofin. philiar. d. cap. 3. Man. Rodrig. d. 2. 10. cap. 56. numero 8. & c. 60. numero 3. ad fin. & Vega dict. 2. p. cap. 101. casu 56. & 62. cir. si. Azor libro 7. cap. 21. qu. 3. & c. 27. q. 6. Suarez d. libro 4. c. 35. numero 16. & 18. & capitulo 44. ad fin.

162 Et sic Rota^r resoluit, non esse simoniacum mandatum ad resignandum certa beneficia in manibus inferioris à Papa pure, libere, & simpliciter, nec non petendum, & obtinendum de beneficiis resignatis prouideri certæ personæ, vt per Cassad. d. dec. 2. de simon. & clarum est ex illo mandato colligi intentionem resignantis, vt conferrentur nominato per eum, sed quia non fuit id positum sub pacto, modo, vel conditione cessabat simonia, vt Nau. Flam. Par. & Philiar. ubi supra, & Vgolin. d. c. 28. §. 2. n. 5. & Azor d. c. 27. q. 6. inquit, facit d. capit. tua nos. vers. si vero de simonia.

163 Et similiter dicit Rebuff. d. tit. de resignat. condit. in 12. quod in mandato ad resignandum coram legato potest adici clausula, quod roget constituens legato, vt tali N. conferat, & tunc legatus si velit, conferet illi, quia non arctatur dict. capitulo tua nos. de simonia.

Sed huic resolutioni videtur ob stare Constitutio Pij V. de confidentiis 87. in ordine, ibi: Etiam si dimittentis intentione, & ibi, Licet ipsi confidentia crimen alterius tantum partis conscientia sit admissum. Ex quibus videtur, dictam renunciationem factam cum intentione, vt beneficium certæ personæ conferatur, esse simoniacam, & confidentialem.

164 pro responsione dico, quod absque pacto, modo, seu conditione confidentia beneficalis non est simoniac prohibita & punibilis per dictam constitutionem Pij V. & Pij IV. 169. vt contra Mascardum de probation. conclus. 13. 12. alias 1307. & Cordubam in sum. quest. 32. ad fin. quem videtur sequi Manue. Rodriguez d. 2. 10. c. 60. numero 7 & Vega in sum. 1. par. capitulo 36. casu 39. ad fin. & contra Petrum Ledelsmam in sum. 2. par. tract. 12. concl. 40. vltim. difficil. dicentem esse valde verisimile, quod in dicta constitutione prohibetur, & tollitur quilibet modus confidentiæ, non solum ex iustitia, sed etiam ex gratitudine, licet confidentia sit solius partis dimittentis beneficium, propter periculum magnum, quod erat committendi simoniam, & c. tenet Nauar. d. cap. 23. numero 107. & 109. & in multis consiliis de simonia. Hier. Gabr. conf. 172. numero 4. libro 2. Bocacius in com. const. Piceni, numero 60 & 68. Menoch. de presump. libro 5. præsump. 9. Vgoli. dict. c. 22. §. 1. numero 1. & 3. Zauallus q. 280. a numero 20. Ludou. Lopez instruat. conscient. 1. 10. cap. 240. & 207. Ioh. Bap. Corrad. in resp. casuum conscient. q. 42. in addition. quamvis quest. 218. contra teneat, & Man. Rodriguez d. 2. 10. capitulo 56. numero 8. & capitulo 60. numero 5. & Vega dict. 2. par. capitulo 101. casu 56. & Magister Fr. Ioan. Vincentius cathedralicus S. Theologiæ Salmanticæ, & postea procurator generalis, seu Vicarius Ordinis Prædicatorum Romæ, in materia, quam legit Salmanticæ de simonia, & Enriquez in eadem materia, qui dicit, ita etiam tenere viros doctos Romæ, & Salmanticæ consultos. Et inde infert, quod si beneficiatus aliquis esset valde amicus collegio pauperi religionis, & in gratiam illius resignat beneficium confidens ex gratitudine, se recepturum magna, & tamen exprimit, se non intendere pactum, aut obligationem induci, præsumi quidem potest, sed non est simonia, quam-

2. Tom.

uis habito beneficio superior ex gratitudine obligetur, etiam instrumento soluere aliquid quotannis. Infert secundo, quod si quis resignauit in me beneficium, certo confidens absque pacto, me resignaturum in illum alterum, non est simoniaca confidentia, nec peccatum, idque licere quia in lo difficile est permutare vnum beneficium cum altero alterius diocesani, & in sum. libro 13. c. 56. §. 1. in tex. & gl. lueria C. ait, non prohiberi confidentiam, nisi in qua interuenit pactum simoniacum Lessius libro 2. c. 35. nu. 95. & 96. Azor d. lib. 7. c. 27. q. 6. ad fin. Suarez d. libro 4. c. 43. n. 9. & 12.

Et istam sententiam sequitur Flam. Parif. dicens, 166 ita t in praxi receptum, de confidentia, quest. 26. & 27. a numero 76. & quest. 31. 49. 51. & 53. absque pacto enim, modo, seu conditione, non inducitur simonia, capitulo Arthaldus. 8. quest. 3. & gloss. verb. postmodum, in cap. quam pio. 1. q. 2. gloss. & communiter Dd. in d. c. tua nos. de simon. & in cap. veniens. 1. ubi Feli. & Decius num. 9. de testibus. idem Decius conf. 118. num. 4. Parif. 30. n. 21. lib. 4. Natta conf. 299 num. 11. Sarne. de riternal. quest. 12. vers. 2. principaliter. Puteus decis. 171. a numero 9. libro 2. Mohed. 167. alias 1. de simon. Farin. confil. 75. numero 3. & 24. & hoc sæpe in Rota fuit resolutum, vt in vna Firmana Capellanæ, 7. Maij 1582. coram sanctissimo Clemente VII. posita per Farin. dict. confil. 75. a numero 40. & in Britorien. commendæ 12. Decemb. 1588. coram D. Gipfio posita per Farin. decisione 63. & in vna Tollen. parochialis 28. Maij 1593 coram D. Seraphino, posita per Farin. d. confil. 75. a numero 45. & in Aquen. simoniæ 1594. coram D. Blancheto posita per Farin. ibi, a num. 61. & in Romana seu Hispalen. simoniæ 7. Februar. 1596. coram eodem D. Blancheto, posita per Farin. ibidem a num. 76. & in Taruina præsentæ simoniæ 13. Maij 1596. coram D. Corduba, posita per Farin. decision. 111. & in Tullen. præsentæ simoniæ, vltimo Ian. & 21. April. 1597. coram D. Orano, posita per Farin. d. confil. 75. numero 105. & 106. Et idem Flamin. eodem tract. quest. 10. cum Nauarr. d. capitulo 23. numero 109. docet, prædictas constitutiones Pij IV. & Pij V. solum emanasse contra confidentiam beneficaliam, & simoniacam, nec inducere aliquam nouam prohibitionem confidentiæ beneficalis. Quod docet Suarez d. cap. 43. numero 5. & 9. & addit recte d. numero 5 per eas non omnes simoniacas confidentias esse prohibitas, sed illas, quæ circa talem materiam, & sub tali quasi precio, seu in eo genere confidentiæ, & quasi pretij fierent. Et ita in terminis fuit tentum per Rot. 167 in vna Cosentina confidentiæ 4. Feb. 1591. coram D. Orano, posita per Farin. dec. 102. & in Buxien. confidentiæ, 5. Iunij 1591. coram D. Penna supra adducta 1. par. cap. 5. num. 52. & in causa Imolen. confidentiæ 24. Febr. 1592. coram D. Pamphilio, posita per Farin. d. confil. 75. a num. 108. & in Lunen. Sarçanen. confidentiæ 9. Iun. 1600. coram D. Pamphilio, posita per Farin. decis. 135 in quibus fuit dictum, solam fructuum perceptionem non inducere confidentiam, sed animum, & conventionem hoc faciendi ab initio. Et in vna Carthaginen. confidentiæ 21. Iunij 1591. coram D. Gipfio, t in qua fuit dictum, Confidentiam licet cum sit simonia, & sic occulte fiat, & per consequens difficilis probationis, possit probari per coniecturas & presumptiones. Iulius Clarus lib. 5. recept. sent. §. simonia. n. 12. tamen debere esse euidentes, & claras, ac ita confidentiam, & simoniam includere, vt nihil aliud importare valeant, Felsin. in capit. super his. num. 17. de accusat. Natta conf. 299. nu. 13. Iulius clarus ibi.

Y 3

capitulum. dec. 202. par. 1. (de quo Flam. Paris. qu. 64. & de resignatione lib. 14. q. 8. & dec. citatæ.) & confidentiam non probari ex sola perceptione fructuum facta post resignationem per resignantem de mandato resignatarii, nisi ante resignationem præcesserit conventio, vel ex aliis coadiunetur, secus vero si post resignationem libere & sponte aliquid detur resignanti. Natta d. conf. 299. nu. 10. Mohed. decif. 167. cum aliis adductis in d. Cofentina confidentia, non obstante d. constitutione Pij V. &c.

169

Idem fuit tentum in vna Calagurritana confidentia 14 Decemb. 1592. coram D. Penna, vt in sequenti decisione, Franciscus Ximenez quondam canonicus Calagurritan. die 1. Nouembr. anno 1561. Did. Vaz. in Romana Curia residentem procuratorem constituit ad consentiendum coadiutoria sui canonici cum futura successione ad fauorem Iustini Sanctory, filij Io. Sancti. etiam canonici Callagurritani, & die 3. eiusdem mensis idem Ioannes eundem Didacum procuratorem fecit ad consentiendum coadiutoria sui canonici cum futura successione ad fauorem Didaci Ximenez filij Fran. Ximenez, quarum coadiutoriarum supplicationes, 3. Idus Decem. eiusdem anni, se. recor. Pius Papa IV. signauit, & procurator literas Apostolicas expediuit, quarum vigore Didacus die 17. Iulij, quo tempore Ioannes obiit, & Iustinus die 23. eiusdem mensis & anni 1563. possessionem dictorum canonicarum apprehenderunt in eadem pacifice per 25 annos, & amplius usque ad annum 1589. permanserunt, quo anno, cum quidam Andreas Martinez coram iudice confidentiarum in Romana Curia Iustinum, & Didacum accusasset, & sententiam fauorabilem à prædicto iudice reportasset, & cum voto Rota deinde procedere iussus esset: dubitanti, an constaret de tali confidentia, quæ præiudicaret Iustino & Didaco. Et domini re mature discussa pronuntiauerunt non constare de tali confidentia, siue simoniaca pactione, quæ prædictis Iustino & Didaco præiudicaret, rationes viuas, & spirantes, quibus hac sententia roboraretur, has esse censuerunt. Primum, quia nusquam apparebat Franciscum primum resignantem dedisse mandatum sub confidentia, vel precedente pactione, vt Ioannes postea simile mandatum daret ad resignandum suum canonicatum filio d. Fran. unde cum fieri potuerit, vt Franciscus primo loco sponte, & nulla precedente pactione confidentiaria mandatum ad resignandum dederit, & postea Ioannes idem quoque sponte præiiterit, in dubio eam interpretationem accipere oportuit, quæ delictum excluderet. I. merito. ff. pro socio. cap. estote. de reg. iuris S. T. hom. 2. 2. q. 6. ar. 4. Bart. l. non solum. §. sed vt probari. n. 2. vers. dico quod in delictis. ff. de noui op. nunciat. Primum enim actus resignationis secunda pactione, non erat illicitus, neque secundum gratuito, & sponte factus fuerat simoniacus, Felin. in pr. & ibi communiter canonista, in c. tua nos. de simonia. Et cum à gratitudinis fonte manare potuerit, & qui accipit beneficium, lege naturali obligatus sit ad antidota, & ad habendam, agendam, & opportuno tempore gratiam referendam. l. si non sortem. §. libertus. vbi gl. verb. naturaliter. ff. de condi. et. indeb. l. sed etsi. §. consuluit. ff. de petit. hæred. c. cum in officiis de testam. S. Th. 2. 2. q. 106. ar. 3. Nauar. de datis & promissis. not. 11. pactione, modo, & condicione deficiente, non poterat ob prædictos resignationis actus simonia indicari. Altera ratio fuit, quia cum in proposita facti specie ageretur de præfata confidentia commissa inter Franciscum, & Ioannem, & sic inter tertios iam defunctos, non autem de perpetrata inter Iustinum & Didacum longo tempore bona fidei possessores, licet inter primos resignantes simonia confidentiaria probaretur, adhuc istis non præiudicaret, cum beneficio regula de trienniali tunc redderetur. Sarnen. d. reg. de triennial. q. 12. & fuit decisum in vna Hispan. beneficij de Ecua, die 16. Nouemb. 1579. coram S. D. N. Clemente VIII. tunc Rote auditore, par. 2. diuers. 3. 9. Nec prædictis refragabantur mandata infra modicum trium dierum intervalum ad resignandum data, quasi ex eorum vicinitate correspondere præsumenda foret. Anch. conf. 434. num. 3. Aym. conf. 153. nu. 8. & 9. quoniam cum non essent eodem die rogati, non poterunt omnino correspondere. Verall. decif. 197. 2. par. incip. mandata. num. 1. Peregrinus dec. 289. incip. in causa. libro 3. quando enim inter duos actus contrahentes digressi fuerunt ad alios extraneos actus, tunc illi duo actus non censentur correspondere. Verall. d. decif. 197. nu. 3. decisio in illa Oscan. prioratus, coram Reuerendissimo Orilen. die 20. Iunij 1582. 2. par. diuersorum. 134. non oppugnabat præcedentem resolutionem, quia præterquam quod loquebatur ad alium effectum in fine, etiam add. b. itur, quod prædicta fortassis non sufficerent ad inducendam significationem. Similiter non intrabant decisiones nuper editæ in illa Gerunden. præceptoris, coram R. R. P. P. domini Gispio, & Decano, neque enim ibi decisum extitit actus fuisse correspondens, propter mandata facta infra paucos dies, sed ideo ita pronuntiatum fuit, quoniam locus erat constitutionibus Pij IV. & Pij V. quibus expresse, tanquam simoniaca, & confidentiaria annullabantur resignationes, & retrocessiones, cum reservatione regressus, circumscriptis enim præfatis constitutionibus nunquam Rota voluit declarare præfatas resignationes confidentiarias, aut simonicas, licet modicum tempus inter data mandata ad resignandum intercessisset. Ad decisionem in causa Reatina personis coram R. P. D. Pamphilio respondebatur multa in ea affuisse iudicia, & presumptiones confidentiam probantia, quæ in casu proposito desiderabantur. Quid à Francisco & Ioanne resignantibus idē Did. Vazquez fuerit constitutus procurator, non concludere simoniam, aut confidentiam, neque releuabant allegata decif. Palzon 150. & Peregrini 81. libro 1. cum expresse loquerentur, quando mandata erant facta eodem die, & coram eodem notario, & testibus, secus vero dicendum, si diuersis dieb. concessa reperirentur. Verall. d. dec. 197. p. 2. neque quod eodem die & hora, & coram eodem notario per eundem procuratorem in Curia, fuerit præstitutus consensus, inducebat simoniacam correspondentiā, nam si principales eum constituerunt, omni simonia, & confidentia vitio cessante, non poterat procurator per aliquem actum vel delictum dominis præiudicare, ita vt ex facto procuratoris in aliquam penam inciderent. l. i. §. si procurator. ff. si quis ius dicenti. Bart. in l. si procurator. num. 8. vbi laf. num. 5. ff. de condi. et. indeb. Alexan. conf. 17. num. 3. lib. 6. deci. Achilles 4. de renunt. & illa in causa Bonon. translationis personis, coram S. D. N. Clemente VIII. die 23. Ioan. A. 1579. non applicabantur ad propositam facti speciem, cum non loquerentur de præstatione consensus procuratoris à diuersis, & in diuersis dieb. constituitur: imo in illa Bonon. consensus fuerat præstitutus ab ipsis principalibus in Curia presentibus, ex confessione Iustini ad interrogationem iudicis querentis, an permutationes canonicatum inter Franciscum, & Ioannem fuerint factæ sub beneplacito Sedis Apostolicæ, respondentis sub d. beneplacito fuisse factas, nulla certa assertio super permutatione colligi poterat, cum responsio principaliter interuentum beneplaciti Sedis Apostolicæ, enunciatiue autem dictam permutationem respicere videretur: unde cum non dubitaretur de eo, super quo confessio principaliter emanauerat, enunciatum min. principaliter non probat, Alex. conf. 136. nu. 11. l. i. Deci.

Decius in auth. si quis in aliquo, nu. 37. C. de edend. quod ipsum in depositionibus restum, ut enunciatum in eorum depositionibus, non probent, voluit Battol. conf. 113. incip. processum est, numero 5. quam interpretationem aperte suadebat altera Iustini depositio, cum interrogatus, an sciret causam ob quam Francisc. sibi resignauerit canonicatum, se nihil scire responderit, itaque in altera dispositione voluit aliquid dicere de ipsi permutationib. minus etiam ob stare videbatur alia confessio Didaci ex literis eius collecta, nā prater quam quod solum referebat prætensionem contra ipsum motam, ex qua nulla certa confessio poterat deprehendi, non loquebatur. affirmatine cum dixerit, ut esset Cassad. decis. 4. num. 8. de probat. & licet prætate Didaci littere legitime recognite ipsi scribenti prauicare potuissent, non tamen poterunt nocere Iustino. Quantum attinet ad famam super probatione prætensi tractatū, seu præcedentis conventionis inter Franciscum, & Ioannem resignantes, fuit dictum in causis maximi præiudicii, non esse multum famam tribuendum, cum sit indicium inconflans, vagum, & a delicto longe remotum, & cum totum probationis pondus a fama proveniens in eo consistat, ut a fide dignis, probis, honestisque personis ortum habeat, non autem a maleuolis, & malignis, cap. qualiter. 2. de accusat. cap. licet Heli. §. fin. in fin. de simonia. Gaudemus tract. de malefic. tit. quomodo cognoscatur de maleficio per inquisitionem, numero 6. vers. 5. quod non prouenerit a maleuolis. Achill. decisio. 321. incip. alia tamen vice, alias est 8. tit. de iure patronat. in impressis. Neque hic docetur de legitimo fama initio, non videbatur huic generi levis probationis ad priuandum, & condemnandum aliquid deferendum, præsertim cum non concurrerint alia indicia, quæ simul cum fama aliquem legitimam probationis gradum constituerent, Gratius conf. 57. numero 8. lib. 2. Iulius Clarus pract. crimin. quæst. 21. vers. fama sola. Neque Veralli 299. incip. ad probandam famam. lib. 1. in manuscript. firmat contrarium, dum indicat non esse necessarium, ut testes dicant a quibus fama ortum habuerit, quia ex fine decisionis apparet, nihil fuisse stabilium, cum fuerit dictum, quod diligenter iterum videretur, ex eo quod resignarij forent filij resignantium, non concluderetur simonia, vel confidentia, præsertim cum mandata non fuissent correspondencia. Postremo in bullis Pij IV. & Pij V. non poterat fieri aliquod fundamentum, nam confidentia, quam in casu proposito Fiscalis assuisse contendeat, non erat talis qualis damnatur in præfatis constitutionibus: cum enim duplex sit confidentia beneficialis, una simoniaca, qua quis confidit quem collaturum beneficiū, mediante precio, pacto, vel conditione expressa, vel tacita, digno, vel indigno, altera qua quis confidit aliquem collaturum aliquod beneficium ob cognitionem, vel amicitiam, digno, vel indigno, sine tamen pacto, modi, vel conditionis interuentu, prout contigit in hoc casu, in quo non apparebat inter resignantes præcessisse pactum aliquod, conditionem, vel modum talis confidentia non damnatur per illas constitutiones, cum non fuerint editæ contra omnem confidentiam beneficalem, nec contra quamlibet confidentiam illicitam, sed tantum contra illicitam simoniacam. Nauarr. in man. cap. 23. numero 109. vers. ad 12. ex prædictis autem patebat talem confidentiam illicitam simoniacam præcedente, videl. pactione, conditione, vel modo irritam pro parte Fiscī, & Andrea ei adherentis, non fuisse probatam, & propterea Iustinum & Didacum fore absolueudos, & in statum pristinum plenarie restituendos. Quæ decisio fuit confirmata coram Domino Pamphilio 25. Iunii 1593. ut in decisione posita per Farin. conf. 75. a num. 53. circa eam tamen obiter

aduerto, quod si in eius specie mandata fuissent cor- respectiua interueniente pactione, esset simonia, nō tamen confidentiali, Suarez d. c. 43. numero 5 iuxta dicta supra numero 166. Et ita in eadem causa tenuit Rota coram dicto D. Penna de mense Iunii 1592. ubi domini conformiter censuerunt sententiam per iudicem confidentiarum latam contra dictos Iustinum Sanctiorum, & Didacum Ximenez canonicos Calagurritanos, fuisse nullam, & renouandam ex manifesto defectu iurisdictionis prædicti iudicis, qui licet habeat facultatem cognoscendi de confidentiis beneficiabilibus simoniaciis, non tamen de simonia, quæ latius patet quam ista confidentia, quamuis enim omnis beneficialis confidentia illicita simoniaca sit simonia, non tamen recipitur, ut omnis simonia sit confidentia: in hoc autem casu dicebant domini, quod tamen si aliqua posset esse simonia, de qua erat videndum, nulla tamen erat confidentia beneficialis illicita simoniaca, qualem prohibent Apostolica cons. Pij IV. & Pij V. super quibus iste auditor confidentiarum vigore particularis indultus fuit constitutus iudex, ad tradita per Nauarr. c. 23. n. 109. vers. ad 12. ut in decis. Farin. 80. n. 3.

Vnde Flam. Paris. d. tract. de confidentia, quæstio. 36. 170 ubi agit, quando ex mutuo præsumatur simonia, & confidentia, docet, quod ex mutuo inducitur simonia, & confidentia, quando adest pactum tacitum, siue expressum, & hoc fide fiat ante, vel post, vel in ipsa resignatione ipsum mutuum, cessante vero pacto non adest simonia, nec confidentia. Nauarrus consilio 22. & 23. de simonia. & idem Flam. Paris. de resignatione. lib. 14. quæst. 7. a num. 2. qui t. d. 9. 36. num. 171 40. ait negatiuam opinionem, scilicet, ex mutuo non committi confidentiam, etiam stante pacto vidisse consultam per viros peritissimos in facti contingetia, qui mouebantur, quia verba constitutionis huic casui non adaptantur, nec applicantur, & quæ opinio mihi placet, & est certa, quando mutuum fuit factum ante resignationem, vel in ipsa resignatione, quia tunc non videtur committi confidentia, sed simonia. Et quod ex mutuo committatur simonia stante pacto, seu conditione, aliis non tradunt Vgolin. tab. 1. cap. nono, §. 5. numero secundo, Azor 2. p. libro 7. quæstio. 2. & Suarez d. c. libro 4. cap. 38. a nu. 6.

Vnde etiam inferitur t. ad casum frequentem, quod renunciantes beneficia reservata pensione, ea spe & intentione, ut illa statim redimatur, non committunt confidentiam, nec simoniam, etiam si resignatarius id intelligat, & præstet intentionem illam redimendi, nisi pactum interuenierit, prout loquitur Gigas de person. qn. 87. ad fin. ut patet ex illis verbis: Et ita pasciscentes, imo & pacto interueniente erit simonia, nam tamen confidentia prohibita per dict. constitutiones, quæ non loquuntur in hoc casu.

Vnde etiam t. conuincitur opinio Ioann. Gutierrez d. lib. 2. q. 23. nu. 83. ad fin. qui ait in dict. constitutionibus comprehendere confidentias illicitas, licet non simoniacas, quoad vtrumque forum, & etiam licitas, quoad forum exterius, quæ est sine fundamento, & contra id quod est supra dictum, n. 166.

Hoc supposito t. ad d. verba constitutionis Pij V. 174 ibi, Etiam sola dimittentis intentione, & c. Flam. Paris. d. 9. 16 primo respondet, ea verba declarari per alia posita in §. seq. ibi: Ea conditione tacita, vel expressa, sequentia enim declarant præcedentia, si seruius. §. si ff. de legat. 1.

Sed ista t. interpretatio non satisfacit, nam dicta 175 verba, Etiam sola dimittentis intentione, & c. non re-

ciunt commodam declarationem per illa, *Ea conditione tacita, vel expressa*, vt patet ad sensum.

Secundo, & melius, vt ipse ait, respondet cum Hieron. Gabr. d. conf. 172. lib. 2. num. 3. illa verba esse intelligenda de intentione nota ei, qui beneficium recepit, qui sciens mentem renunciantis, vel concedentis, videtur assentiri, non autem de eo cui intentio nota non fuit. Et ita etiam respondet in d. qu. 27. & 53. & sequitur Rota in vna prioratus 17. Maij 1600. coram D. Seraph. posita per Far. decis. 133. nu. 4. & 5. Et t. Fl. Paris. d. q. 26. n. 27. reprobauit interpretationem Nauar. d. c. 23. n. 210. 6. notab. dicentis, quod Pius V. non intendit asserere, per d. verba, quod sola intentio renunciandi beneficium, vt detur alicui absque pacto, constituat in foro interiori simoniam, sed probatio eius faciat in exteriori præsumi illam: quam interpretationem Nau. sequitur. Vgolin. d. q. 22. §. 3. n. 1. & Io. Gutier. d. q. 23. n. 80. & Zauallus d. q. 280. nu. 20. & Rota sup. d. n. 5. reprobatur, inquam, eam Flam. quia si nõ probetur, etiam illam intentionem fuisse notam alteri, non committitur, nec præsumitur confidentia, vt etiam videtur intelligere Rota ibi. Et t. istam interpretationem Flam. nouissime tenet, Fran. Suarez 5. 10. de censuris disp. 22. sect. 6. nu. 15. & 16. vbi ait, in d. constitutione Pij V. non puniri actum mere internum, sed exteriorem à praua intentione interiori procedentem, nempe receptionem beneficij ab eo, qui tali intentione confidentiali confert, non posse autem hanc excommunicationem incurri, si intentio dantis ita sit interna, & occulta, vt à recipiente nullatenus cognosci queat, nam tunc non posset ipse recipere, quasi con sentiendo illi intentioni confidentiali, quia confidentia necessario debet incipere ex voluntate, & parte dantis, alioqui confidentia non est, & sic etiam necesse est, vt hæc intentio dantis sit etiam nota recipienti, &c. & quod ait Pontifex, *Sola dimittentis intentione*, sub intelligere cognita quacunque ratione à recipiente id probabiliter credente, etiam si inter eos non intercedat pactum, vel expressus sermo de hac re, sed coniecturis & quasi nutibus, seu intelligant, &c. sed n. 20. intelligit illa verba, *Licet ipsum confidentia crimen alterius iactum partis conscientia sit admissum*, pertinere ad præsumptionem fori exterioris cum Nauar. supra.

Concludit t. igitur Flam. Paris. ibi. d. q. 26. solam voluntatem resignantis, aut collatoris, vel alterius, non inducere confidentiam illicitam, & punibilem per d. constitutiones, sed esse necessarium pactum, aut conuentionem, modum, seu conditionem, expressam, vel tacitam.

Ait tamen t. n. 39. quod inficiari minime potest, quin collator, aut resignans ex cogitatione mentis, & praua animi intentione, sine aliquo exteriori actu incidat in eam speciem simoniæ, quam mentalem vocat, opere tamen subsecuto, id est adeptæ re, quæ speratur, & secuto effectu cum Abb. in c. nemo. nu. 6. de simonia, & in c. tua nos. & in c. consulere. nu. 5. eod. tit. Decio in d. c. ex parte. 1. de off. delegati. nu. 17. & Ang. in sum. verb. simonia. 1. vers. penul. cum aliis. vt per Rodoar. de simonia. 1. p. c. 3. n. 6.

Sed circa ista, t. quæ Flam. docet, in primis inaduerto mihi non placere etiam dictam interpretationem, quam cum Hieron. Gabr. assignat ad dict. verba constitutionis Pij V. *Etiam sola dimittentis intentione*, &c. Coniungitur enim ex dict. decisione Cassadori 2. de simonia, quam ipse Flam. adducit, & sequitur d. lib. 14. de resignat. q. 6. n. 6. in qua ex verbis

mandati, satis nota erat collatori intentio resignantis, vt beneficia resignata conferrentur certæ personæ nominatæ in mandato, & tamen decis. m. cit. non esse simoniam.

Præterea, ex eo t. quod intentio resignantis, seu dantis beneficium, sit nota collatori, seu beneficium recipienti, non sequitur adesse pactum, vt constat, quod est duorum, pluriumve in idem placitum, & consensus, id est, placidus consensus. l. 1. ff. de pactis. iuncta gl. ibi. verb. placitum & consensus. intellige, obligatorum. & animo se obligandi, &c.

Secundo t. animaduerto, Flam. Paris. in eo quod dicit d. n. 39. quod inficiari non potest, quin collator, aut resignans ex cogitatione mentis, & praua animi intentione incidat in simoniam mentalem, &c. videri contrariari sibi ipsi. d. lib. 14. de resignatione. q. 6. n. 7. & 8. vbi ait, cum communi opinione ex Nauar. cap. 23. n. 107. vers. sic. ad 10. contra Abb. Decium, & alios, non committi simoniam, nec etiam mentalem à renuntiantem hac intentione, vt beneficium conferatur certæ personæ, etiam aliàs non renuntiaturo, si hoc non expresse sit.

In qua contrarietate t. & controuersia dico, quod intentio renuntiantis, vt beneficium alteri detur, &c. duplici modo potest se habere. Primo, quod ita renuntians non intendat ad id arctare, & obligare, sed vt libere, & ex voluntate, ac sponte fiat. Et tunc nulla committitur simonia, etiam mentalis, etiam si essemus in simoniaci de iure diuino, quamuis talis intentio nota esset conferenti, & etiam si aliàs nõ esset renunciaturus, iuxta supradicta, quia habere spem non est simonia, Syluest. d. verb. renunciatio. q. 6. vers. ad si. recte Vgolin. d. c. 22. §. 1. à n. 4. ad 6. & Lessius d. lib. 2. c. 35. n. 95. & sic procedit quod Flam. Paris. tradit d. lib. 14. q. 6. numer. 7. & 8. & conducunt, quæ tradit Caiet. in sum. verb. simonia. vers. circ. primum cap. Secundo t. modo potest se habere, quod renuntians tali intentione intendat ad id arctare, & collatorem obligare, non tamē declarat prauam suam intentionem, & tunc reuera committitur simonia mentalis, Lessius ibi num. 96. & sic est accipiendum, quod tradunt Abb. & Decius supra, & alij citati, & cum eis Flam. Paris. d. lib. 14. q. 6. numer. 39. & si aliud volunt, non benedicunt, & conducunt tradita per Sotum de iust. & iure. lib. 6. quest. 8. art. 1. vers. post hæc. Rebellum de obligat. iust. 2. p. lib. 8. q. 3. nu. 2. & Suarez d. lib. 4. capitul. 44. & sequenti. tractat. 3. de relig.

Et pro hac t. distinct facit tex. in d. cap. tua nos. de simonia. qui sic debet intelligi. Et quæ in simili de vfura mentali tradunt Caietan. 2. 2. quest. 78. art. 1. & in opus. 2. tom. tract. 8. de vfura, quest. 2. c. 3. & in sum. verb. vfura. §. de vfura mentali. & Soto de iustitia & iure. lib. 6. q. 1. ar. 2. 2. Salon. 22. d. q. 78. ar. 2. controuert. 1. & ar. 3. controuert. 10. Valent. 3. tom. disp. 5. q. 21. pun. 1. & disp. 6. quest. 16. pun. 3. Molina de iustitia. 2. tom. disp. 305 Ludouic. Carbo de restitutione, q. 57. u. conclus. & Lud. Lopez instruat. conscient. 1. tom. capit. 204. Lessius de iust. & iur. li. 2. c. 20. dub. 5. Rebellus d. q. 3. qui bene aduertunt contra Syluest. in sum. verb. vfura. 1. in princ. Nau. in comm. de vfuris. à n. 19. & in man. c. 17. n. 209. & alios, vfuram mentalem (& idem est de simonia) non esse perpendendam ex intentione principali, vel secundaria seu minus principali, sed ex eo mutans intendat aliquid sibi dari gratis, vel non gratis, ita quod sibi intendat aliquid sibi dari immediate pro mutuo, & ratione, & vi mutui præcise, licet minus principaliter intendatur, sed princi-

principaliter intendatur subuentio proximi, sit vsu-
rasi vero intendat sibi dari gratis, & liberaliter, ac
ratione beneuolentie, seu gratitudinis, ex mutuo
prouenientis, non est usura. A quo non multum
distat Nauar. *sup. c. 23. n. 100. vers. 3.* & summa Co-
rona 2. par. c. 7. de usura. n. 13. & Morla in *emporio in-
ris. tit. 2. g. 10. n. 113.* ait, quod tunc censetur aliquis li-
beraliter dare, quando non dat in pretium, nec cum pacto
explicito vel implicito rei faciende, quia cum nihil eo-
rum interuenierit, non ponitur, nec intenditur obligatio
iustitie, ergo totum negotium est gratia, & libera-
litas, quod oportet, inquit, notare contra Nauar. in
extravag. de datis & promissis, tenentem quando
principalis, vel totalis intentio est iudicem corrup-
pere, vel beneficium obtinere, non esse dationem
gratuitam, & liberalem. Quod etiam est notandum
contra Couarr. *lib. 1. variarum. c. 20. num. 3. 4. & 5.* &
in *reg. peccatum. 2. par. initio, ad fin.* quem sequuntur
Joannes Gutierrez canonica, *questio. lib. 2. c. 15. ex n. 4.*
& Vega in *summa 2. par. cap. 70. casu 30.* sed contra
est, Lessius *d. li. 2. c. 35. n. 10.* Rebells *d. n. 2.* & Sua-
rez *d. c. 44.*

137 Et dicto secundo modo intelligo illa verba d.
Constitutionis Pij V. ibi: *Etiā sola dimittentis in-
tentione, & ibi, Licet ipsam confidentia crimen alterius
tantum partis conscientia sit admissum.* Nempe quan-
do renunciatio beneficii fit cum confidentia, & pra-
ua intentione, ut illud eidem dimittendi, vel alteri
postea conferatur, aut fructus, vel eorum pars aliis
concedantur, aut quando confertur beneficium cum
confidentia & praua intentione, ut postea in alte-
rum pro arbitrio collatoris, seu alterius disponatur,
&c. intendendo ad id arctare, & obligare. Et ut in
summa dicam, quando dans vel recipiens beneficiū
animo interius ideo dat, vel recipit, ut postea debeat
dari beneficium, pensio, seu fructus, &c. etiamsi al-
teri parti nihil de eo sit notum.

138 Itaque voluit tibi Pius V. prohibere, & punire,
saltem in illis quatuor casibus, de quibus a *vers. Qua-
re nos et quo ad versicul. postremo si quis crimen confi-
dentia simoniae mentalis, etiam vnius tantum par-
tis intentione, & conscientia commissum.* Et hæc in-
terpretatio videtur esse Menochij *dict. li. 5. p. 5. presum.*
9. n. 12.

139 Vnde in his t. casibus simonia mentalis confi-
dentialis subiecta erit obligationi restitutionis, &
censuris & pœnis, ex d. constitutione Pij V. (quam-
uis ignorans alterius partis prauam intentionem, à
censuris & pœnis excusetur durante ignorantia)
quicquid contra videatur tenere Flaminius Paris. *di.
questio. 26. dict. numero 39. & 40.* quando intentio
alteri parti nota non est, & expresse Suarez *supra di.
disputation. 22. de censuris. sect. 6. numero 15. & 16.* qui
dict. tractat. 3. de relig. libro quarto. capit. 43. numero 12.
requirit etiam pactum exterius expressum, vel ta-
citum, ut etiam Lessius *dict. c. 35. n. 95. & 96.* & Azor
dict. c. 27. g. 6. Licet aliàs simonia mentalis non obli-
get ad restitutionem, nec subiaceat censuris, ut dixi-
mus *8. p. c. 1. d. n. 4. 5. ex c. fi. de sim. ex quo tantum col-
ligitur, quod de facto simonia mentalis non puni-
tur censuris Ecclesiasticis, & obligatione restituendi,*
non tamen quod Ecclesia non possit illam punire, ut
contra Nauar. in *com. dict. capit. fi. de simonia, quem
sequitur Vgol. de simonia. tab. 2. de simonia mentali.
capit. 2. numero 3.* P. Naua. licet sub *verb. fortasse, de
restitutione li. 2. c. 2. n. 378.* Et Suarez *d. 5. o. diff. 4. sect.
2. n. 18. & 20. & 21.* recte cum communi Dd. tradit P.
Ledel. in *summ. de censuris. cap. 30. dub. 3.* & dicit val-

de probabile d. Suarez *de relig. tr. 3. lib. 4. c. 55. n. 10.* &
dicitur in *c. vlt. dub. 1. d. n. 101.* & sic bene potuit Pius
V. punire delictum simoniae confidentialis mentalis.
Sicut etiam t. constitutio Gregor. XIII. 28. de
198 datis & promissis pro gratia, vel iustitia obtinenda, &
eius pœna locum habent etiam in simonia mentali,
scilicet ubi aliquid datum, acceptumve est pro gra-
tia, vel iustitia obtinenda, nullo pacto, conuentione-
que, ac nulla promissione precedente, ut tradit Na-
uar. *de datis, & promissis. n. 32. vers. ex quo sequitur.* &
cum eo latius Vgol. *tab. 1. de simonia. c. 21. in prin. sub
n. 4.* qui sibi certe non constant, nec procedunt con-
sequenter.

Et etiam *constitutio 33. pauli IV.* quam adducit
Gonzalez *gl. 15. n. 90.* punit pœna excommunicatio-
nis, priuationis beneficiorum, & inhabilitatis ad
197 illa, ac nullitatis prouisionum ipso facto, inter alios,
eos qui beneficia pro aliis, cum spe pensionem aut
aliud temporale commodum ab eis consequendi,
vel pro seipsis principaliter animo & intentione
ea postmodum in fauorem aliorum, etiam quantum-
uis idoneorum, & benemeritorum cum simili pen-
sione, aut commodum, aut etiam sine eo resignandi
obtineri procurauerint, &c. quæ constitutio plane
loquitur, & procedit etiam nullo pacto, seu con-
uentione precedente. Ut euidenter constat ex ver-
bis proemij eiusdem constitutionis, ibi: *Et interdum
pacto expresse firmato.* Videtur tamen intelligenda
de habentibus animum, & intentionem ea postmo-
dum resignandi statim, seu infra paruum tempus,
non de habentibus animum, & intentionem ea re-
signandi post aliquot annos, seu longum tempus, in
hoc enim nulla apparet ordinatio, nec tenetur
quis habere animum tenendi semper beneficium,
maxime, cui incumbit onus curæ animarum, aut re-
sidentia personalis, & ita videtur vsu receptum. Et
ita etiam videtur accipiendum iuramentum, quod
Romæ exigitur in beneficiis residentia tempore ex-
aminis, quod non accipit beneficium cum intentio-
ne dimittendi, ut referunt Flam. Paris. *de resignatio-
ne lib. 9. quest. 10. ad fin. additio consilij Nauar. 16. de
clericis non residentibus.* & Gonzalez *dict. num. 90.* & dixi
supra *8. par. c. 2. numero. 35.* & expertus sum. Vnde
non videtur satis tutum, & firmum dictum consilium
Nauar. 16. quod non peccaret quis accipiendo be-
neficium curatum animo permutandi cum alio simpli-
ci vel renuntiandi reseruata pensione, si proponat
seruire illi, ut debet tempore magno, vel paruo quo
ipsum tenuerit, &c. Et aduertit dict. additio eius-
dem Nauarri ibi, & Gonzalez *ubi supra dict. numero
90.* quamuis recte procedat istud consilium in habē-
te animum illud renuntiandi post magnum tempus,
ut dixi, & etiam in habente animum permutandi
etiam statim, quod attinet ad dictam constitutio-
nem pauli IV. quæ non videtur loqui de habentibus
animum permutandi: sed dict. iuramentum, quod
Romæ exigitur, videtur etiam comprehendere, in
sui generalitate permutationem, saltem cum be-
neficio non requirente similem residentiam. Sicut
etiam dicta constitutio non procedit in habentibus
animum renuntiandi simpliciter, & libere, & non
in fauorem, quia solum loquitur de habentibus a-
nimum resignandi in fauorem aliorum. Dictum
vero iuramentum comprehendit etiam simplicem
dimissionem, quamuis Gonzalez *dict. numero 90.*
videatur velle dictam constitutionem pauli IV. et-
iam in habentibus animum simpliciter dimittendi
procedere, ait enim ex ea non procedere, quæ dicit

Nauar. in *man. de oratione*, c. 21. num. 52. & *miscell.* 49. alias 44. numero 2. vbi Nauarr. loquitur de capientibus beneficium animo relinquendi illud simpliciter. Præterea dicta constitutio, & etiam diuramentum non videntur procedere in obtinentibus beneficia cum animo dubio, aut conditionali illa resignandi, etiam in fauorem aliorum, iuxta alias dictum 3. p. c. 2. dub. num. 48. & quamuis dicta constitutio loquatur de obtinere procurantibus, accipienda est de obtinentibus, vt colligitur ex eius verbis, ibi, *Et nihilominus sicut præferuntur, obtenta prouisiones, &c. & ibi, Tam si impetrata, &c.* maxime cum sit poenalis, & sic restringenda regula odia lib. 6. cum aliis. Rursus ista constitutio procedit in sic obtinentibus, seu impetrantibus beneficia in Curia Romana, seu à Papa, non ab ordinariis, seu extra Curiam, vt ex dictis verbis, & toto tenore ipsius apparet, & conducent alijs tradita per Mandos. reg. 29. de subrogan. colligitur. q. 3.

An autem ¹⁹² *† in vers. quare nos*, dict. constitutionis Pij V. ibi: *Aut illius fructus, &c.* legendum sit, *illi, vel alijs, aut alijs, vel alijs*, Fla. Paris. q. 27. de confidentia. n. 99. ait, legendum esse *illi, vel alijs*, cum Mascardo sup. adducta conclus. 1312. alias 1307. & committi simoniam confidentiarum, siue fructus dentur resignanti, siue alijs, quod etiam tenuit Nauar. conf. 75. nu. 1. & conf. 78. de simon. & videtur tenere Menoch. de præsum. 9. n. 8.

Contrarium ¹⁹³ *† nempe legendum esse alijs, vel alijs*, & sic non esse confidentiam à Pio V. damnatam, licet sit simonia resignare cum pacto, vt dentur aliqui fructus resignanti, tenet Nauarr. confilio 33. numero 4. & conf. 76. num. 6. de simon. quem sequitur Vgol. d. tab. 1. de simon. c. 22. §. 1. n. 8. & Menoch. de arbitrar. centur. 6. addita casu 566. n. 8. & additio Nauarr. dict. conf. 78. quæ ait, hanc lectionem esse modo vsu receptam, & hanc opinionem modo teneri, & ita legitur in bullario impresso Romæ, & in motibus propriis impressis Lugduni, anno 582. & in manu. Naua. c. 23. n. 110. vbi ponitur d. constitutio Pij V. & in summa Bullarj quaranta, verb. *simonia*, & sic legit Lessius li. 2. c. 35. n. 97.

Nihilominus tamen ¹⁹⁴ *† mihi verior videtur prima sententia*, ex *vers. ad probandum*. ibi, *Aut fructus perciperit, &c.* vbi inter præsumptiones, & coniecturas confidentiæ ponitur perceptio fructuum per resignantem post resignationem, quæ præsumptio, & coniectura cessaret, si non esset confidentia resignare cum pacto, vt dentur aliqui fructus resignanti. Præterea pro hac sententia, *vers. vt idem*. ibi, *siue vt de eo prouisus, &c.* maiorque ratio erat ad damnandam hanc confidentiam, quæ est frequentior, quam aliam de dandis fructibus alijs, & hoc videtur sentire Rota in decisionibus supra allegatis, & DD. communiter, & dicit valde probabile Lessius supra, licet credat non esse receptum, & nouissime sequitur Suarez d. tract. 3. de relig. lib. 4. cap. 43. à numero sexto, qui recte aduertit, quod illa verba, *Alijs, vel alijs*, non debent intelligi respectu resignantis, sed respectu recipientis beneficium, à quo est alius resignans, & sic comprehenditur sub illo relatiuo, pro quo singulare videtur positum, & plurale pro alijs, &c. & subdit sibi non constare, aliud consuetudine receptum esse.

Reliqua de confidentia ¹⁹⁵ *† videnda sunt apud Nauar. & Mascard. supra, Menoch. d. lib. 5. præsump. 9. & d. centuria 6. casu 566. Vgol. d. tab. 1. c. 22. & præcipue*

apud Flam. Paris. d. tract. de confidentia. Prosperum de Augustino ad summam bullarj, d. verb. *simonia*. & Suarez d. c. 33.

Solum aduerto ¹⁹⁶ *† primo cum Flaminio Paris. ibi, quæst. 7. n. 21. hallucinari Nauarr. in d. c. 23. n. 110. vers. noi. 7.* nam confundit quatuor casus confidentiæ, qui ponitur in dict. constitutione Pij V. à *vers. quare nos*, cum coniecturis, quæ etiam sunt quatuor, & ponuntur à *vers. ad probandum*. & ita ait Flam. aduertisse Rotam in d. Cosentina confidentiæ coram Orano, & illos quatuor casus vocat præsumptiones iuris, & de iure, Menoch. de præsum. 9. n. 12. & non esse arbitrarías, sed iure definitas ait dict. centuria 6. casu 566. num. 1.

Secundo aduerto, quod licet perceptio ¹⁹⁷ *† fructuum per resignantem post resignationem inducat præsumptionem confidentiæ, vt fuit resolutum in dict. Cosentina confidentiæ purgatur tamen confitio de causa, ex qua fuerunt percepti, Hieron. Gabr. d. conf. 172. lib. 2. num. 8. ita Flamin. Paris. q. 27. num. 124. nam contra quatuor coniecturas positas à Pio V. d. vers. ad probandum, admittitur probatio in contrarium, & ita communiter practicitur, & fuit dictum in dict. Cosentina, & Brixien. ita idem Flamin. q. 77. ¹⁹⁸ *† qui 9. 31. n. 27. & quæst. 49. ait, ex donatione omnium fructuum, aut partis facta à resignatario resignanti, intrare præsumptionem confidentiæ, intelligit tamen hoc quoties remissio, seu donatio fuit facta illico post resignationem, secus si postea aliquo tempore interiecto, vel ex aliqua causa, nam hoc casu nulla committitur confidentia, vt fuit resolutum in dicta Cosentina, & in alia Oriolen. confidentiæ, 1. Februarii 1591. coram domino Bubalo. Et ¹⁹⁹ *† idem Flaminus d. qu. 31. num. 29. & d. quæst. 49. ait, ex ista prima præsumptione, seu coniectura non induci veram confidentiam, sed ex ea colligi coniecturam, & præsumptionem, ex qua alijs concurrentibus vult Papa delicti commissi probationem resultare. Et idem ait in 2. coniect. q. 32. n. 69. & in 3. quæst. 33. n. 43. & in 4. q. 34. in fin. & ita fuisse resolutum in dicta Cosentina, in qua domini concluderunt coniecturas positas in dicta constitutione, non concludere necessario, vt ex illis constet commissum fuisse delictum confidentiæ & simoniæ, sed ex vna illarum elici præsumptionem, ex qua pluribus alijs coniecturis concurrentibus vult Pius V. delicti commissi resultare probationem, vt ait etiam Flamin. dict. q. 77. & in dict. Brixien. & in Imolen. confidentiæ 24. Februarii 1594. coram Domino Pamphilio. Et idem fuit resolutum in dict. Carthagenen. confidentiæ supra relata, numero 168. & id probatur ex dict. constitutione Pij V. vers. testes ibi, Pluresque huiusmodi præsumptiones, &c. Et tenet Nauarr. dict. cap. 23. numero 110. noi. 8. & Mascard. d. conclus. 1312. alias 1307. num. 17. Quicquid ²⁰⁰ *† velit Maiolus de irregularitate lib. 5. cap. 45. numer. 5. vers. sed etsi nulla, & seq.* Et licet Menoch. de præsum. præsumpt. 9. circa finem. teneat vnam illarum coniecturam, seu præsumptionem plenam probationem facere, non recte intelligens d. verba, pluresque, &c. quæ potius contra eum faciunt. Et flicet idem Flam. Paris. q. 73. num. 15. concludat vnam illarum præsumptionum, de quibus in d. constitutione probatam per duos testes testes sufficere, & probare confidentiam, vel duas probatas per testes singulares, in margine tamen habetur, sed à contraria opinione non est recedendum.***

Sed adhuc ²⁰¹ *† supradictæ resolutioni, de qua numero 161. 162. 163. & obstat alia Constitutio Pij V. 58. in vers.*

vers. caueant. ubi sic dicitur: Caueant autem Episcopi, & alij predi- ctores, presentatores, & patroni, tam Ecclesiastici, quam laici, quicumque sint, ne verbo quidem, aut nutu, vel signo futuri in huiusmodi beneficiis, & officiis successores ab ipsis resignantibus, aut aliis eorum significatione, vel hortatu designentur, aut de his assumendis promissio inter eos, aut etiam intentio qualiscunque intercedat. Ex quibus plane colligitur, non posse coram ordinariis renunciari beneficia designando quouis modo successorem, aut ea intentione, ut alteri conferantur, etiam libere, & sponte, nam etiam ista intentio videtur excludi per d. verbū, qualiscunque, quod omnimodam generalitatem importat.

203 Per quam T constitutionem ait Vgolinus d. tab. 1. de simonia. c. 18. §. 2. ad si. prohibitum esse hodie designari successores quacunque ratione a resignante, nec posse procedere dictam decessionem Calladori 2. de simonia.

204 Ex quo conuincitur T interpretatio, quam ad dict. constitutionem videtur assignare, Flamin. Paris. di. lib. 14. de resignatione benef. quest. 6. num. 7. ut intelligatur de intentione tacite, vel expresse in conventionem deducta, ut etiam videtur intelligere Prosper de Augustino in additione ad summam bullarum, verb. beneficiorum resignatio. ad si. quae interpretatio ex eo etiam conuincitur quod per verbum promissio cōuentio excluditur, & sic per verba illa, Aut etiam intentio qualiscunque amplius prohibetur.

205 Ioann. Gutierrez T consilio quadragesimo secundo, numero nono, circa finem, ait, dictam constitutionem in illis verbis procedere, intelligi in foro exteriori, scilicet in interiori, quemadmodum interpretatur Nauar. & ipse cum eo similia verba constitutionis Pij Quinti de confiden. de quo supra numero 177. sed hoc caret fundamento, nam illa verba non denotant praesumptionem, maxime stante decreto irritanti.

206 Quare existimo T ex ista constitutione noue prohiberi resignationem coram ordinariis factam cum mutua intentione, ut certae personae beneficium conferatur, etiam sponte, aut designando etiam nutu, vel signo futuros successores, alias resignatio erit nulla propter decretum irritans ibi posita. Et tamen T beneficium sic resignatum, tanquam vacans manebit reueruatum Sedi Apostolicae, aut superioribus ordinariis, qui talem resignationem admisit, iuxta aliam constitutionem eiusdem Pij V. 42. de suspensione facultatum Episcoporum, & aliorum admit- tendi resignationes, vel permutationes beneficiorum, quam alias Pius V. in d. c. constituit. 58. in suo robore reliquit perpetuo valituram. Ac T puto, quod admit- tentes talem resignationem incurrunt suspensionis poenam, de qua in dict. constitut. 58. ver. si qui vero qui ad omnia supra contenta refertur ad capit. inquisitioni. de appellat. cum aliis, quicquid dicant Flam. Paris. lib. 5. de resignatione. §. 6. a. num. 123. Prosper de Augustino supra circa finem, & Azor di. lib. 7. cap. 19. §. 5.

207 Si vero resignatio fieret cum intentione & spe resignantis tantum, ut beneficium sponte conferatur alteri, pro quo postea rogare intendit, non tamen villo modo illum designando, non videtur esse contra dictam constitutionem, quae tantum prohibere videtur mutuan intentionem resignantis, & collatoris, seu patroni, ut colligitur ex illis verbis inter eos, quae tam ad verba, qualiscunque intentio quam ad verbum promissio referuntur, ut constat ex illa dictio-

ne, etiam, quae illa repetit, ad tradita per Fast. Aub. 46. n. 8. & Bart. in leg. Seia. §. Caio, ff. de fundo instructio, & ita videtur tenere Cech. de benef. & pens. cap. 13. n. 2. vers. quae quidem resignatio, & nouissime post haec ita explicat Suar. de relig. tr. 3. lib. 4. c. 35. n. 18. dicens, Pontificem ibi loqui de intentione, quae aliquo modo exterius proditur, & tacitam petitionem offert, & hanc solum voluisse prohibere, pro quo recte considerat, Pontificem ibi non dirigere sermonem directe ad resignantes, sed ad praelatos, sic enim habet, caueant Episcopi, &c. qui non possunt cauere ab intentione resignantis mere interna, & sic non loquitur de illa, &c.

Sed dubitatur, an non obstante T dicta constitut. 216 58. d. vers. caueant, possit resignari beneficium coram ordinario cum intentione mutua, ut libere, & sponte vnatur alicui certo loco, seu beneficio, vel designando locum, cui vnari desideratur, absque villo tamen pacto, modo, vel conditione. Et T videtur, 217 quod sic, nam per vnionem extinguitur, & supprimitur titulus, & nomen beneficii, ita ut amplius beneficium dici non possit, sed praedium beneficii, cui facta est vnio, ut dicitur infra vltima parte, cap. 2. n. 12. & sic non est dare successorem in beneficio, & consequenter, non videtur hoc casu procedere dict. constitutio, quae cum sit correctoria, seu exorbans, quantum ad hoc non videtur extendenda.

Verius tamen videtur T oppositum, quia omnes 218 rationes, quae in dict. constitutione considerari possunt, militant in proposito, & locus, cui fit vnio beneficii, dici potest successor saltem large.

Sed restat difficultas, T an per renunciationem si 219 moniacam, quamuis sit nulla, abdicetur ius a resignante, & valeat in eius praedictum: & abdicari ius a resignante, valereque in eius praedictum: & sic posse beneficium, ut vacans impetrari, tenet Corraf. d. c. 8. §. 1. p. n. 2. citans Panormitanum in c. penul. de rer. permutat. numero quinto qui tamen id non dicit clare. Idem tenet Rebuff. in praxi, titul. de simonia in resignatione, numero 10. ubi ait, resignationem simoniacam tenere in praedictum resignantis, etiam si clausula fuerit in ea non aliter, nec alias, &c. & P. Baifio in directorio electionum, 2. p. 1. n. 4. dicens, renunciationem factam in fauorem certae personae esse simoniacam quam inferior Rom. Pontifice non potest admittre, & beneficium sic renuntiatum posse impetrari tanquam vacans. Idem etiam tenent Tiraquel. de retract. lignag. §. 26. gloss. 2. num. 10. & Flam. Paris. de resignat. benef. lib. 7. §. 1. n. 15. qui dicunt, quod licet renuntiatio beneficii simoniacae facta nulla sit, valet tamen in praedictum renuntiantis, & citant glossam in cap. super hoc, verb. pecunia, de renuntiatione, quae solum dicit, quod quamuis renuntiatio simoniacae non teneat, non tamen potest resignans beneficium repetere, quia priuari debet iste, qui simoniam commisit pecuniam recipiendo, quod quiam inquit Flam. Paris. di. lib. 14. de resignat. quest. 2. n. 16.

Contrarium tamen, nempe, quod resignatio si 220 moniacae non teneat etiam in praedictum resignantis, nec per eam abdicetur ius ab illo, videtur tenere Innocentius in d. c. penul. de rerum permutatio. ad si. sequuntur Rota decis. 7. de renuntia. in antiqu. a. 116. Staphil. de lic. gratia. tit. de variis modis vacationis. §. resignat. modus, numero decimo, additio Capellae Tolos. decisio. 439. numero tertio, Cosmas in pragm.

CAPITULUM
de
Benef.

sancti. tit. de elec. c. 1. §. & cum humana. vers. deinde eligant. verb. ipso iure. Lamber. de iure patr. 1. par. 2. lib. quasi. 6. ar. 3. n. 4. & Rebuff. in praxi. tit. de modis amittendi beneficia. numero 35. Caffad. decis. 3. numero 1. de renuntiati. Cresc. decis. 4. de simon. alias 231 Caputaq. 83. n. 1. par. 3. & Moh. decis. 4. de simon. alias 245 Rofin. de benef. capit. 18. a numero 8. Nauar. in man. capit. 23. numero 105. in fin. & conf. 36. numero secundo & 43. numero septimo de simon. Flam. Parif. lib. 9. de resignat. quasi. 9. numero quarto, Cenedo collecti. 174. ad decretales. numero secundo Vgolin. de simonia. tab. 1. capit. 28. §. 2. numero quinto, Petr. Gregor. de benef. capit. 31. numero vndecimo. ad fin. (qui ait cum Rota dicit. decis. 236. dicens notabile, quod resignatio facta simoniace, non tenet etiam in praedictum resignantis, nihilominus tamen, quod verum erit priuandum beneficio, qui commisit simoniam, ex dict. gl. verb. pecunia. ut etiam aiunt Col. & Rofin. ubi sup.) & Cechus de benef. & persio. c. 13. n. 7. vers. 2. loc. Tusc. concl. 253. lueria S. n. 4. Rota decis. 191. n. 4. (quae est etiam apud Farin. dec. 9. & decis. 305 p. 1. diuers. rum. & decis. 319. par. 2. & decis. 146. lib. 2. par. 3. nu. 3. & in Ellen. praep. tit. vlt. Jan 1582 coram Lancelloto, apud Farin. decis. 23. n. 2. & nouissime in vna Taruifina canonicatus. 16 Nou. 1601 coram D. meo Corduba, in t. qua fuit resolutum, Quod quamuis fuerit resolutum in ea 13. Maij 1596. probari simoniam respectu resignat. i. qui illam confessus est, non vero respectu resignantis, cui resignatary confessio praedicare non potuit, non tamen potest praetendere resignans sibi adiudicari beneficium, ex eo quod non fuerit ab eo ius abdicatum propter dictam simoniam confessam per resignatary, & sibi restitui, quia non potest in proposito diuidi confessio, & ita per maiorem partem fuit conclusum.

Et haec secunda opinio mihi videtur verior, pro qua facit regula, non praestat de reg. iuris in 6. & l. 4. §. condemnatum. ff. de re iudicata, & approbatur per magistrum S. Palatij in indice librorum expurgan. in Eman Sa. pag. 444. numero. 7. corrigens sic, Renuntians simoniace puniri potest, & priuari beneficio, non tamen perdit ipso iure illud, quia renuntiatio est nulla, N. uar. capit. 23. numero 105. nec obstat constitutio Pij V. quae de acquirantibus simoniace, non de resignantibus loquitur.

Nec obstat, t. quod supra diximus. n. 36. renuntiant nulliter scienter abdicare ius, nam illud procedit in eo, qui renuntiat in fauorem, seu conditionaliter nulliter tamen, quia non adimpletur conditio, nec acquiritur ius resignatario, talis enim sic renuntians scienter abdicat sibi ius, quia culpa sua, & per eum videtur stetit, quominus conditio impleteretur, & sic ad eius praedictum habetur pro impleta, ex reg. l. in iure civili ff. de reg. iuris, l. in iure civili. ff. de cond. & demonstr. & l. in executione. §. ff. de verb. oblig. ac renuntiatio simoniaca est de se ratione simoniae, non propter defectum conditionis, nam etiam renuntiatio

simplici simoniace facta nulla est. Verum est tamen quod t. simoniace renuntians, quamuis nulliter, non poterit repetere beneficium a resignatario, seu alio possessore illius, dicendo renuntiationem fuisse simoniacam. & sic ab eo ius non fuisse abdicatum, nam etiam seclusa priuatione allegans propriam turpitudinem non auditur, Rebuff. dicit. tit. de simonia in renuntiatione, numero 2. Bernar. Diaz regul. 24. Gratian. reg.

477. & Lassarte de decima venditionis c. 14. n. 64.

Quod renuntiatio cum auctoritate superioris fieri debet.

SVMMARIA.

Renuntiatio cum licentia seu auctoritate superioris fieri debet, num. 219. Alias non tenebit in praedictum Ecclesiae, aut superiori, tenebit tamen in damnum, ac praedictum renuntiantis, quia ex hoc videtur fecisse tacitum pactum de non petendo beneficium, & ca. secundum glossas, & Dd. relatos, num. 220. Pro quo faciunt decisiones Rota relatae, numero 221. & seq. sed verius est non tenere etiam in praedictum renuntiantis, nec quoad ipsum beneficium valere, sed adhuc verum habere titulum, & ius in eo, donec ea renuntiatio per superiorem admittatur, seu ratificetur, num. 223. Et sic de beneficio taliter renuntiato debet fieri mentio in impetratione 2. n. 224. & adducitur resolutio Rota, n. 225.

Quod dicitur, renuntiationem factam sine auctoritate superioris tenere in praedictum renuntiantis, est quoad hoc, ut superior possit eam approbare, & ratam habere, num. 226. N. si ante admissionem, & ratificationem renouauerit renuntiationem, nam re integra poterit punire, nu. 227. Et ideo in supplicationibus, & in lueris ponitur illa clausula siue praemissa, &c. quae operatur, ut Papa per eam approbare videatur renuntiationem factam coram non superiori de beneficio illo, & de illo sic vacante providere, numero 228. & seq.

Dicitur etiam renuntiationem tenere in praedictum renuntiantis, quoad hoc, ut superior possit eam priuare ob delictum suum, quia resignauit sine consensu superioris, ex cap. quod in dubis de renuntiatione, numero 30. Sed ille iex. id non probat, sed tantum renuntiantem in manibus laici, & ab eo de iure suscipientem, quod maius delictum est, eodem beneficio esse priuandum, n. 231.

Decisionibus Rota pro contraria sententia adductis, numero 221. & seq. respondetur numero 232. 233. & seq.

Licet renuntians sine superioris auctoritate non amittat ius, & proprietatem beneficii, amittit tamen possessionem, quae facilius amittitur, n. 235. circa quod remissum, n. 236. & ita videtur procedere decisio Rota relata, n. 237.

Etiā in renuntiatione tacita, ut quae fit per ademptionem secundi, requiritur licentia seu approbatio superioris, alias non vacat primum, secundum communem, n. 238. Contrarium tamen tenet gloss. & alij relati, numero 39.

Autor dicit, quod duplex est renuntiatio tacita quaedam, quae sine verbis fit facto hominis, & in hac requiritur consensus superioris, sicut in expressa, & ita procedet communis, num. 240. Sufficit tamen consensus tacitus ipsius superioris in acceptando, num. 241. Alia renuntiatio tacita est, quae a iure inducitur, & ipso iure fieri intelligitur, etiam parte contrarii protestante, ut quae fit per ademptionem secundi in coparabilibus, & in aliis casibus quae non est vera renuntiatio, nu. 242. Et in hac contra communem non requiritur licentia seu approbatio superioris, & procedit sententia glossae, nu. 243. pro quo faciunt iura adducta a numero 244.

Supradicta non procedunt in renuntiatione literarum ad beneficia seu iuris ad rem, nam absque superioris aucto-

authoritate illis potest renunciari, nu. 247. Reprobatur tamen dictum Flaminij Parisii, quod potest quis absque authoritate superioris tacite renunciare licetis beneficiorum vacantium, in quibus per collationem, & acceptationem habet ius in re, non capiendo possessionem illorum n. 248.

Non procedunt etiam in renuntiatione beneficii litigiosi, in qua, si ius anceps sit, superioris auctoritas non desideratur, n. 249.

Intrusus etiam potest renunciare beneficio detento propria auctoritate, quando est intrusus existenter, & apparere carens titulo, n. 250.

Superior hic intelligitur non collator, sed is, qui potestatem habet instituendi, & destituendi, numero 251. vi Papa, numero 252. & Episcopus, numero 253. & inferior habens episcopalem iurisdictionem, numero 254.

Vicarius Episcopi non potest resignationem admittere, ut habeat speciale mandatum, n. 255.

Bene potest eas admittere Capitulum sede vacante contra Rebuffum, n. 256. & seq.

Quod procedit non solum in resignatione, qua fit in resignantis personam, sed etiam in qualibet resignatione, contra Flamin. Paris. numero 258. Cuius rationi respondetur numero seq. procedi etiam in beneficiis spectantibus ad collationem solius Episcopi, numero 260.

Qui solum haberet potestatem conferendi, ut executor datus ad providendum de beneficiis vacantibus, non posset recipere resignationem alicuius volentis in eius manibus beneficium suum resignare, ut de eo provideat, nisi hoc ei nominatum esset iniunctum, numero 261.

Generaliter qui iure speciali beneficium confert, quomodo desinere non potest, resignationi auctoritatem non interponit, n. 262.

Non videtur verum dictum Flaminij Parisii, quod si privilegium conferendi concessum fuerit ab eo, cuius iurisdictioni tantum detractum, venit facultas destituendi, & per consequens, recipiendi resignationem, nisi addatur dictio, taxatiua, nam & vicarius Episcopi habens facultatem conferendi, non potest recipere resignationes, secundum eundem Flamin. Parisium, num. 263.

Beneficium resignatum potest ab Ordinario libere conferri, & a clerico impetrari, numero 264. intelligendo de beneficiis simpliciter resignatis, quae quibuslibet alias idoneis possunt libere conferri, & impetrari. Nam resignata in fauorem non nisi his, in quorum fauorem resignantur, possunt conferri, numero 265. Et cum coram ordinariis non renuntientur beneficia, nisi simpliciter, possunt per eos conferri libere quibuslibet, excipiendo casus exceptos per constitutionem 58. Py. V. videlicet, quod beneficia communia ordinariis resignata non possunt conferri consanguineis, affinis, aut familiaribus ipsorum collatorum, vel resignantium, numero 266. quod etiam procedit in parochialibus providendis per concursum, numero 267. non tamen in beneficiis iuris patronatus, numero 68.

Videnda est dicta constitutio, quae praescribit casus, in quibus ordinarij possunt admittere resignationes, nu. 269. ubi de ea remissum.

Ista constitutio non videtur bene servari in Hispania, in qua praetenditur, eam non esse receptam, sed ab ea supplicatum, n. 270.

Circa quod ponitur resolutio Rota, n. 271.

2. Tom.

An supplicatio interposita à lege, & constitutione generali suspendat interim eius executionem, donec secunda iussio superueniat, quod non cum Man. Rodriguez contra alios, num. 272.

Quarto notandum est, quod renuntiatio, cum ²²⁰ licentia, seu auctoritate superioris fieri debet, cap. admonet, quod in dubijs, cap. nisi cum pridem, & cap. fin. de renuntiati. cap. denique, 6. q. 1. 3. & cap. 1. 17. q. 1. cum alijs, alias tamen non tenebit in praedictum Ecclesiae, aut superioris tenebit tamen in praedictum renuntiantis, quia ex hoc videtur fecisse tacitum pactum de non petendo beneficium, ut tradit glossa in d. cap. quod in dubijs, & idem tenet glossa 2. in cap. quod, Dei timorem, de statu monachor. quae tenet, renuntiantem sine auctoritate superioris, cum quantum in se fuit, renuntiaverit, non posse in beneficio ministrare sine licentia ipsius superioris, & glossa in cap. si qui vero, 7. q. 1. quae dicit, quod taliter renuntians non potest Ecclesiam repetere, Corraf. 1. part. cap. 8. num. 13. & 14. idem etiam tenet Felin. in cap. lator, num. 13. de re iudic. qui dicit, quod renuntiatio facta coram non superiore valet ex parte renuntiantis, & ad inducendam vacationem, Rebuff. in praxi in forma signature, verbo, etiam, coram notario, & Mand. in reg. 30. Cancellaria, questio. 7. numero 4. qui aiunt, quod per renuntiationem factam non accedente auctoritate superioris, sed coram laico in praedictum renuntiantis, vacat beneficium, & potest impetrari, sed Mandosius ibi falso allegat plures Doctores. Eandem sententiam, quod renuntiatio facta coram non superiori, licet sit nulla quoad praedictum ipsius superioris, teneat tamen, & sit valida in praedictum renuntiantis, tenet Flaminij Parisius lib. 7. de resignatione beneficio. questio. 1. dicens communem, qui tamen non bene citat Doctores, sed eorum confundit, & sibi contradicit. Nam à n. 27. ad 42. tenet, taliter renuntiantem non privari ex hoc proprietate beneficii ipso iure, sed requiri sententiam declaratoriam privationis ob delictum commissum, renuntiando in manibus non superioris, & num. 28. & seq. cum Abbate in d. cap. quod in dubijs, num. 8. ait beneficium ex hoc non vacare, sed interim esse in pendenti ad iudicium superioris, & ideo posse interim taliter renuntiantes, beneficia possidere, & in eis ministrare sine nouo consensu superioris, & glossam, quae contrarium vult in d. cap. quod Dei timorem communiter damnari. Postea vero num. 51. ait, veram tamen esse conclusionem, vel taliter renuntiantes absque superiori non possint absque superioris consensu edire ad beneficia ita resignata, cum d. glo. in d. cap. quod Dei timorem, & lib. 10. questio. 2. num. 83. & 86. tenet cum Felin. Selua, & Casafadoro infra, idem Cechus de beneficiis & pension. c. 13. n. 1. & 2.

Et pro ista sententia tamen facit decisio 4. de renuntia ²²¹ in nouis, alias 352. quae ait, quod per renuntiationem factam in manibus superioris, licet non admissam, amittit renuntians ius, & possessionem, quamvis illa in nullo praedictet superiori, quo minus possit ipsum retinere, si velit, sequuntur Sarnea. in regula de infirmis, q. 29. & Mandosius in eadem reg. 19. q. 15. numer. 10.

Facit etiam tamen decisio 1. de electione in antiquioribus & 8. de renuntiat. in antiq. num. 2. quae dicunt, quod tem- ²²²

2

pus conferendi currit Episcopo à tempore renuntiationis factæ in manibus priuati, & non à tempore ratihabitionis.

²²³ Sed his non obstantibus, t̄ dicendum est, renuntiationem fieri non posse sine superioris autoritate, neque factam valere, etiam in præiudicium renuntiantis; d. cap. admonet, cap. quod in dubiis, cap. nisi cum pridem, & cap. fin. de renuntiat. cap. 1. 17. quæst. 2. cum aliis, ac ipsum beneficium nondum vacare, etiam quoad ipsum renuntiantem, sed adhuc post ipsam renuntiationem verum habere titulum, & ius in eo, donec ea renuntiatio per superiorem admittatur, seu ratificetur, Innocent. in dicto capite, quod in dubiis, numer. 1. & ibi Hostien. Cardinalis, Henriquez, Butrius, & Imola, Abbas in cap. ad aures, numero 7. de his, quæ vi, & in dicto capite, quod Dei timorem, numer. 4. vbi dicit contra glossam ibi tenere omnes fere Doctores, Rota decisio 3. & 4. de renuntiat. in antiquioribus & 14. eodem, in antiq. alias 573. Felin. in cap. in nostra, de rescript. corol. 34. Staphil. de literis gratia, tit. de variis mod. vacationis. §. resignationis modus, numero 13. Selua de beneficiis, 3. par. quæst. 11. num. 32. Rebuff. in praxi, tit. de resignat. one expressa, num. 11. & 13. Berrius in cap. 2. à numer. 16. de restitu. spoliat. Rosin. de benefic. cap. 14. num. 1. & 2. & à numer. 14. & 27. Cassad. decis. 2. & 3. de renuntiat. Puteus decis. 420. libro 3. Caputaquæ, decis. 45. parte 1. & Mohedan. decis. 22. de renuntiat. alias 135. Nauar. in capitulo accepta. de restitutione spoliator. oppo. 7. solutione, numero 23. 26. 27. 32. & 35. vbi reprobatur, & bene conuincit nouam interpretationem, & intellectum, quem ad dictum caput quod in dubiis, assignat Rebuff. de pacificis possessor. num. 171. alias 149. optime Couar. libro 1. variat. cap. 5. numero 6. Menoch. de arbit. libro 2. casu 201. numero 47. Quintanaduennas libro 2. Ecclesiasticon, numero 10. Ioan. Gutierrez consil. 42. numero 4. Cabedo decis. 23. numer. 4. & 5. 2. parte, Spino in d. capitulo admonet, numero 2. & Frechilla in d. Rubrica de renuntiat. numero 5. & 6. Tuschas conclus. 165. 256. & 257. lit. R.

²²⁴ Ex quo inferunt Felinus, Selua, Rosin. & Menoch. supra de beneficio, taliter renuntiato, debere fieri mentionem in impetratione secundi. Et t̄ in vna Spoletana beneficiorum coram D. Mantica 31. Ianuarij, 1594. de qua supra preced. parte capitulo 3. numero 11. fuit tentum, non constare de scientia vacationis Abbatis ad quem collatio spectabat, licet sciuerit, fuisse resignationem admissam à Vicario, nam ad admittendam resignationem inrequiritur speciale mandatum, alias non inducitur vacatio, vt in vna Nolana Abbatie coram D. Blancheto, de mense Iunij, 1588.

²²⁶ Et quod dicitur, t̄ renuntiationem factam sine auctoritate superioris tenere in præiudicium renuntiantis, est quoad hoc, vt superior possit eam approbare, & ratam habere, Abbas in d. cap. quod Dei timorem, Rota sup. & decis. 1. de renuntiat. in antiq. Felin. Selua, Rosin. n. 34. & 36. & Cassad. Puteus, Caputaq. & Mohedan. supra. idem Puteus decis. 16. n. 3. lib. 2. & Mandosius, qui sic debet intelligi, iuxta allegata per eum de signatur a gratia, tit. de resignatione, versic. concedi passim consuevit.

²²⁷ Hoc tamen intelligo, nisi ante admissionem, t̄ & ratificationem reuocauerit renuntiationem, & mutauerit voluntatem. nam re integra poterit pœnitere, Rota d. decis. 1. in fine, & d. decis. 3. n. 2. versic. dicunt tamen quidam, de renuntiat. in antiquiorib. Sarnen. de infirm. quæst. 29. circa finem, & Petrus Gregorius de be-

nefic. cap. 31. num. 11. quamuis contrarium dicant d. dec. 4. de renuntiat. n. 2. in antiquiorib. & Felinus, & Selua supra.

E t̄ ideo in supplicationibus, t̄ vt dicit Mandosius ²²⁸ ubi proxime, & in literis ponitur illa clausula, sue premissis, seu alio quouis modo, aut ex alterius cuiuscunque personæ, seu per liberam resignationem dicti N. vel cuiusvis alterius de illo in Romana Curia, vel extra eam etiam coram notario publico, & testibus sponte factam.

Quæ operatur, t̄ vt Papa per eam approbare vi. ²²⁹ deatur renuntiationem factam coram non superiori de beneficio illo, & de illo sic vacante providere. Rota d. decis. 1. de renuntiat. in antiquiorib. Cassad. rus d. dec. 3. post principium, Puteus d. decis. 420. & Caputaq. d. decis. 45. quamuis alias Rota fuerit diuisa apud Mohedanum d. dec. 2. Granutius ad Simonetam de reservatio. quæst. 46. num. 6. Flamin. Paris. lib. 7. de resignatio. quæst. 25. n. 5. & libro 8. q. 7. n. 66. & à numero 147.

Dicitur etiam, renuntiationem t̄ tenere in præiudicium renuntiantis, quoad hoc vt superior possit eum priuare ob delictum suum, quia resignauit sine consensu superioris, secundum Innocent. in dict. cap. quod in dubiis, numer. 1. per textum, ibi, cuius literam ait, hoc sonare, & Abb. in d. cap. quod Dei timorem, n. 4. Rota d. decis. 3. & 4. & Petrus Gregorius d. cap. 31. num. 11.

Sed re vera t̄ ille tex. non dicit, renuntiantem in manibus laici, seu alterius non superioris ob hoc solum priuandum, seu spoliandum esse beneficio, sed tantum probat renuntiantem in manibus laici, & ab eo denuo suscipientem, quod maius delictum est, in pœnam suæ temeritatis, eodem beneficio esse priuandum & spoliand. vnde cum pœnæ non sint extendendæ renuntians solum in manibus non superioris etiam laici, nō videtur ob hoc debere priuari beneficio ratione delicti, quamuis renuntiatione per superiorem admissa, & ratificata saltim antequam renuntians illam reuocauerit, posset amoueri ab illo tanquam vacante per renuntiationem, iuxta dicta.

Nec obstat t̄ d. decisio 4. de renuntiat. in nouis, quam ²³¹ Sarnen. & Mandos. sequuntur, nam de veritate illius decisionis multum dubitat Papaz. in additione, n. 5. & contra eam tenent Cassad. d. dec. 2. & 3. de renuntiat. Nauar. sup. à n. 26. & Couar. & Frechilla d. n. 5. & Petrus Gregorius d. cap. 31. n. 3. & Flamin. Paris. lib. 1. de resignat. benefic. quæst. à n. 41. & quæst. 5. num. 9. 24. & 25.

Nec rursus obstat t̄ d. decisio 1. de elect. in antiquiorib. ²³² cui consonat dicta decisio 8. de renuntiat. in antiq. nam de eius veritate videtur dubitare cassad. d. dec. 2. 6. & nauar. supra, n. 3. i. ait, dubiam esse, & facile negari posse, & mihi quidem falsa videtur, sicut & decisio 7. prebend. in antiquior. cuius contrarium tenuit Rota in dicta Spoletana beneficiorum, de qua supra num. 225. & dixi d. cap. 3. parte precedentis, numero 11.

Præterea, quando illa decisio t̄ esset vera, non obstatet ²³⁴ supradictæ resolutioni, vt ostendunt Cassad. rus, & Nau. ubi proxime. Aduertendum t̄ est tamen, ²³⁵ quod licet renuntians sine superioris auctoritate non amittat ius & proprietatem beneficii, vt remanet dictum, amittit tamen possessionem, quæ facilius amittitur, Innocent. in d. cap. quod in dubiis, numero 1. & ibi Abbas, num. 8. Rota d. decis. 3. num. 2. de renuntiat. in antiquior. Felin. d. corol. 34. Selua d. quæst. 11. num. 32. Probus ad Monach. in cap. 2. de renuntiat. in 6. nu. 30. Re-

30. Rebuffi in *praxi d. tit. de resignatione expressa num.*
 13. Rofin. *supra num. 35 & 36.* Calladurus *decis. 2. num.*
 3. Menoch. *d. casu 201. num. 47.* Rota *decis. 519. numero*
2. parte 1. diuersorum. Cechus *d. capitulo 13. numero 2. in*
pri. nrip.
- 236 Circa t quod vide Nauarrum in *d. cap. accepta, di-*
et appositionis, 7. solutione, num. 33. & 37. & per totam;
 Mohe. *decis. 1. de renuntiat. & Flamin. d. libro 1. capitu-*
lo 5.
- 237 Et ita videtur t procedere decisio in causa Con-
 quen. monasterij, 14. Decemb. 1551. coram D. Verallio,
 quam adducit Cota in *suis Miscellaneis manuscri-*
ptis, dec. 250. in qua fuit resolutum, communem opi-
nionem esse, quod quando quis renuntiat licet nulli-
ter, tamen quoad repuntiantem, renuntiatio valet, &
ei praeiudicat, & amittit possessionem, ita quod non
potest agere spolio, nisi incubuerit possessioni de facto,
& hoc, quod incubuerit possessioni de facto est
probandum per renuntiantem, cum ex voluntate sua
& animo iam constet, quod voluerit possessionem
dimittere.
- 238 Ampliat autem t supradicta, vt etiam in renun-
 tiatione tacita, vt quae fit per adeptionem secundi in-
 compatibilis, requiratur licentia, seu approbatio su-
 perioris, alias non vacat primum. Ita Innocent. in *d.*
cap. admonet, & ibi Abbas, & in d. cap. quod in dubiis,
numero 9. & in cap. de multa, num. 5. de prebend. & in
cap. ex ore, de his, quae sunt a maiori parte Capituli, nu-
mero 10. & ibi Imola, glos. in d. cap. si qui vero, in fine,
7. quast. 1. Corraf. d. cap. 8. numero 14. Rofin. d. cap. 14. a
num. 36. Ioannes Quintinus in repetit. cap. de multa, de
prebend. num. 89. Rota decis. 6. de consuetud. in nouis,
num. 4. dicens tamen contrarium seruari de consue-
tudine, Puteus, qui dicit communem decis. 94. libro 1.
 Hoieda de incompatibilitate beneficiorum, 1. parte cap.
 13. num. 36. Petrus Gregor. cap. 25. numer. 3. Flaminus
 Parisius, qui etiam dicit communem, lib. 7. de resigna-
 tione, questione 3. Spino in *d. cap. admonet, num. 34. &*
 ibi etiam Frechilla numero 21. Et inde est quod con-
 cludit Bonifac. in *Clement. si Romanus, de prebend. nu-*
mer. 51.
- 239 Contrariam tamen sententiam t tenet glossa in *d.*
cap. ex ore, verb. renuntiasse, per textum ibi, & ibidem
 Hostien. n. 9. qui, vt inquit Abbas in *d. cap. admonet,*
 dicit, quod ita quotidie seruatur, eandem tenet Ste-
 phanus relatus per Card. in *Clemen. gratia, de rescript.*
num. 1.
- 240 Pro huius t difficultatis explicatione dico, quod du-
 plex est renuntiatio tacita, quaedam, quae sine verbis
 fit facto hominis, vt in terminis *d. ex ore*, per reue-
 rentiae exhibitionem tanquam superiori, & in hac,
 cum ex consensu immediato renuntiantis fiat, requi-
 ritur consensus superioris, sicut in expressa, & ita
 procedit dicta communis sententia.
- 241 Sufficiet tamen consensus tacitus ipsius superioris
 in acceptando istam renuntiationem tacitam, quae
 admodum sufficit consensus tacitus renuntiantis, vt
 dicit Abbas in *d. ex ore, n. 10.* qui ita intelligit illum
 textum: nam ex quo superior non contradixit, vide-
 tur tacite acceptasse.
- 242 Alia renuntiatio t tacita est, quae a iure inducitur,
 & ipso iure fieri intelligitur, etiam parte contrarium
 protestante, vt ea, quae fit per adeptionem secundi
 incompatibilis, & in aliis casibus relatis per Cora-
 fium d. 1. parte, cap. 10. num. 1. d. *Clemen. gratia, de re-*
scrip. ibi: Renuntiare v. deris, iuncta glo. ibi, & Imola
num. 16. Rebuff. in praxi, tit. de tacita renuntiatione,
 Rofin. d. cap. 14. num. 3. Petrus Gregor. de benefi-
 cio, 2. Tom.
- cap. 28. num. 4. & Flamin. Paris. d. lib. 1. quast. 1. a num.
 9. Lessius lib. 2. cap. 34. num. 189. Azor 2. par. lib. 7. cap.
 19. quast. 2. quae non est vera renuntiatio expressa,
 neque tacita, sed perditio iuris, & ficta, & impropria
 renuntiatio, Nauar. in *d. cap. accepta, oppositi. 8. solutio-*
ne, num. 6. Frechilla in rubrica de renuntiatione, nume-
ro 24.
- Et in hac existimo contra communem non re-
 quiri licentiam, seu approbationem superioris, cum
 ab ipso iure inducatur. Et procedit sententia glos. &
 Hostien. in *d. cap. ex ore*, ac Stephani citati, quae re-
 vera in praxi videtur recepta, vt tradit idem Ho-
 stien. in *d. cap. admonet, n. 15. ad finem;* cum quo sacra
 Congregatio Concilij visa est inclinare, cum in ea
 ista quaestio proponeretur, cuius solutionem ad se
 non pertinere dixit sed petendam esse ex dispositio-
 ne iuris communis, & ita recte tenet Quintanaduen-
 nas post hac scripta visus lib. 4. *Ecclesiast. num. 89. &*
 Gonzalez gl. 14. num. 71. vbi ait, quod huiusmodi tacita
 resignatio non requirit auctoritatem superioris si-
 cut expressa, & allegat Capram in *Clemen. gratia, n. 5. de*
rescript.
- Pro qua sententia facit in simili t textus in *c. fin. de*
foro competentis, & in c. 1. s. contrahentes eodem tit. in 6.
& in cap. 1. & 2. de muris petitionib. & in c. dispendia,
s. reus quoque, de rescript. in 6. vbi etiam si clericus non
possit consentire in alium iudicem, nec illius iurisdic-
tionem prorogare, sine consensu, & licentia proprij
Episcopi, c. 1. & c. significasti, de foro competentis, tamen
ratione delicti, aut contractus, & etiam in causa re-
conuentionis, manet prorogata iurisdicatio aliena sine
licitia proprij Episcopi, quoniam prorogatio fit le-
gis auctoritate.
- Facit etiam pro ista sententia t tex. in *d. c. de mul-*
ta, de prebend. & in Extrauag. exco. 1. de prebend.
vers. qui vero, vbi dicitur, quod per assensionem se-
cundi incompatibilis, eo ipso vacat ipso iure primum
beneficium, & quod is, ad quem prioris spectat col-
latio, illud post receptionem alterius libere conferre
potest, videtur ergo, non esse necessaria licentia super-
rioris.
- Et illa t dimissio, quae iubetur fieri in *d. versiculo 246*
qui vero, non est ad effectum, vt per eam vacet bene-
ficiu, quod iam vacauerat ipso iure, vt ibi dicitur,
vt optime dicit glossa C. celini, ibi, verb. dimittere
in extrauag. Ioannis XXII. quae ait, quod illa dimis-
sio ad factum refertur solum, cum iure in illo com-
petenti sint priuati, sed vt vere, & cum effectu di-
mittatur, & materiae fraudum non sit locus. Egidius
Bellamera decis. 794. lib. num. 3. vel vt dicit Egidius,
ibi, vt Ordinarius citius sciens dimissionem, citius
de reseruatis eap. referat, vtque ipse citius con-
ferat.
- Limitantur t vero supradicta, vt non procedant
 in renuntiatione literarum ad beneficia, seu iuris ad-
 rem, nam absque superioris auctoritate renuntiare
 potest literis ad beneficia, ac iuri ad rem, ad benefi-
 cium eoimpententi per electionem praesentationem,
 & c. vt in *cap. ad audientiam, 2. de rescript. & cap. sane, de*
renuntiat. & docet glossa, & Doctores in cap. si ele-
ctio, de elect. in 6. Innocent in d. cap. quod in dubiis, &
ibi Dd. Lambert. de iure patronat. lib. 3. quast. 5. artic. 5.
 Corraf. d. cap. 8. numer. 15. Rofiniacus supra a numer.
 41. Nauar. in *cap. si quando, de rescript. excepti. 6. num.*
 3. Flamin. Parisius, qui plures Dd. & decisiones Rotae
 refert, & dicit communem d. libro 7. quast. 1. a num.
 74. ad 99. & libro 2. quast. 23. n. 18 & Cechus d. cap. 13.
 numer. 2. s. ltm. Frechilla in *cap. admonet, de renuntiat.*

numero 20. & in rub. numero 25. & 26.

²⁴⁸ Aduertendum tamen est, falsum videri quod Flamin. Paris. lib. d. g. 1. numer. 100. dicit, quod potest quis absque autoritate superioris tacite renuntiare literis beneficiorum vacantium, in quibus per collationem in ipsis literis factam, & acceptationem habet ius in re, non capiendo possessionem illorum, nam cum illis non possit renuntiare expresse absque autoritate superioris, quia iuri in re non potest renuntiare absque superiore, vt ipse Flamin. ait, nu. 99. & Rota dec. 14. de renuntiat. in antiq. ante num. 2. non poterit etiam illis renuntiare tacite, non capiendo possessionem absque autoritate superioris, saltem tacita, iuxta supradicta a num. 238. & Abbas, quem ipse allegat in d. c. ad audientiam, 2. de rescrip. num. 3. loquitur expresse in literis ad beneficia obtinenda, & non obtenta.

²⁴⁹ Secundo limitantur, vt non procedant in renuntiatione beneficii litigiosi, in qua, si tamen ius anceps sit, & ambiguum, superioris autoritas non desideratur, c. 2. de in integr. resitut. ita post Abbatem in d. c. quod in dubiis, num. 4. Corraf. d. cap. 8. nu. 16. & Rosiniacum supra nu. 43. & 44. & alios plures, quos refert, tradit Flamin. Paris. d. lib. 7. quest. 1. num. 104. & 105. dicens communem, & Cechus d. cap. 13. num. 2. 6. limit.

²⁵⁰ Præterea intrusus t potest renuntiare beneficio, detento propria autoritate, quando est intrusus existenter, & apparenter carens titulo, glossa in cap. nisi cum pridem, de renuntiat. verb. sed dumtaxat, Felin. in dict. cap. in nostra, de rescrip. corol. 2. num. 13. de quo Flamin. Paris. d. lib. 2. qu. 2. Cech. d. numero 2. 7. fallen.

²⁵¹ Superiorem tamen hic intellige non collatorem, sed eum, qui potestatem habet instituendi, & destituendi, glossa in Clem. unica, de renuntiat. Staphil. d. §. resignationis modus, n. 13. Corraf. d. c. 8. n. 13. Flamin. Paris. d. lib. 7. qu. 10. per totam, & qu. 15. & 16. qui plures refert, & Cechus d. n. 2. Azor 2. parte, lib. 7. c. 19. qu. 7. t vt Papam c. denique, §. 9. 3. Corraf. lib. 1. & Flamin. Paris. d. lib. 7. qu. 11. legatum a latere, c. si Abbatem, §. si de elect. ²⁵² in 6. Corraf. ibidem, & Flamin. Paris. d. lib. 7. qu. 13. t & Episcopum c. cum ex iniuncto, §. fin. de heret. c. nullus, 16. qu. 7. cum aliis, Corraf. ibidem, & Flamin. Paris. d. lib. 7. qu. 14.

²⁵⁴ Et idem t erit in inferiori habente Episcopalem iurisdictionem, Flores question. vigesima quarta, numero vigesimoprimum, vt de permutatione dicitur cap. seq. numero 70.

²⁵⁵ Vicarius autem ipsius t Episcopi non potest resignationes admittere, nisi habeat speciale mandatum, vt in illa Spoletana beneficiorum supra relata num. 225. Staphileus d. §. resignationis modus, num. 19. Pavinus de offic. & potestate Capituli sede vacante, 2. parte, quest. 10. Rebuff. in forma vicariatus, numero 106. Cuchus in institutionib. maiorib. lib. 2. tit. 8. num. 82. Flamin. Paris. d. lib. 7. quest. 24. Strocus de vicario Episcopi, lib. 2. qu. 13. Cerola in praxi Episcopali 1. parte, verb. re. untiatio, §. 4. & Cechus d. cap. 13. num. 2. vicarius, vers. quoque, & est consilium Calder. 3. de renuntiat.

²⁵⁶ Sed bene potest eas admittere t Capitulum sede vacante, cum fungatur vice Episcopi, & succedat in eius iurisdictione, Abbas in cap. cum olim, de maiorit. & obedientia, & ibi Felinus numero quarto, Rota decisio. sexta de rerum permutat. in nouis, Pavinus d. secund. da parte, quest. secund. a numero 11. Corraf. d. cap. 8. numero 17. Cuchus d. libro 2. tit. 9. a n. 40. qui rece-

ptum dicit, Flaminus Parisius d. lib. 7. question. 23. n. 20. & Sbrocius d. lib. 2. question. 71. num. 12. qui plures referunt, Azor 2. parte, lib. 3. c. 38. qu. 3. & lib. 7. c. 19. qu. 7.

Quamuis t contrarium teneat Rebuff. in praxi, tit. de deuolutio, nu. 94. & 95. nisi in resignatione, q. & fit ex causa permutationis, quam ait solum posse recipere, quia est necessaria, & cum causa, cum quo videtur tenere Rosiniac us, c. 33. n. 2.

Et procedit t non solum in resignatione quæ fit in resignantis pœnam, sed etiam in qualibet resignatione, Pavin. supra nu. 13. & Sbrocius d. nu. 12. quamuis contrarium cum Lupo dicat Flamin. Paris. ubi proxime, n. 35 & 36. & Cech. d. c. 13. num. 2. sub vers. quinto lo. o. & Prosper de August. in additione ad summam Bullarum, verb. Capitulum sede vacante, sub n. 1. qu. 9. limitatione 5.

Nec obstat t ratio Flaminij, quod Capitulum solum succedat in his quæ sunt iustitiae, non autem in his quæ sunt gratiae, Ioannes Andre. in c. unico de maiorit. & obedien. in 6. Quia respondetur, imo regulam esse, quod Capitulum sede vacante fungitur vice Episcopi, & succedunt in omnibus, quæ sunt iurisdictionis ordinariæ, exceptis casibus a iure expressis, vt dictum est supra 5. par. c. 7. & hic casus non reperitur in iure exceptus.

Procedit etiam t non solum in beneficiis spectantibus ad collationem Episcopi, & Capituli, sed etiam in spectantibus ad collationem solius Episcopi, vt tradit Pavin. supra n. 13. & Doctores citati, generaliter & indistincte loquuntur, quamuis Flaminus Parisius d. question. 23. num. 37. & 38. & Prosper de August. supra contrarium dicat. Et Rota decisio. 9. de rerum permutat. num. 2. in fine, & puteus decisio. 329. lib. 2. quos pro se allegat, loquuntur in resignatione ex causa permutationis, in qua est diuersa ratio, vt videbimus cap. seq. a num. 75.

Itaque qui t solum haberet potestatem conferendi, vt executor datus ad providendum de beneficiis vacantibus, vel vacaturis, non posset recipere resignationem alicuius volentis in eius manibus beneficium suum resignare, vt de eo provideat, nisi hoc ei nominatim esset iniunctum, cap. dudum, in princip. de prabend. in 6. Rota decisio. 5. & 13. de renuntiat. alias 218. & 431. in antiq. Corraf. dict. cap. 8. numer. 17. & Flaminus Parisius d. lib. 7. question. 10. numero 36. & 37.

Et generaliter, qui iure t speciali beneficium confert, quoniam destituere non potest, resignationi auctoritatem non interponit, glossa & Abbas in d. cap. cum ex iniuncto, §. fin. de heret. Felinus in cap. audiens, numero 13. de prescrip. Staphileus dict. §. resignationis modus, a numero 13. Rebuff. in d. forma vicariatus, numero 108. Corraf. d. cap. 8. numero 18. Rosiniacus de beneficiis cap. 1. numero 13. 14. & 15. & cap. 14. a numero 52. Flaminus Parisius dict. libro 7. quest. 10. a numero 21. Cerola d. verb. renuntiatio, §. 4. & Azor dict. libro 7. cap. 19. qu. 7. quidquid velit Lessius lib. 2. cap. 34. numero 191.

Aduerte tamen, t quod illud quod ibi dicit Flamin. num. 26. quod si privilegium conferendi concessum fuerit ab eo, cuius iurisdictioni tantum detrahitur, venit facultas destituendi, & per consequens recipiendi resignationem, vt tradit Abbas in d. cap. cum ex iniuncto, num. 5. ubi id sequitur Alexander de Neuo in additione ad eundem, nisi addatur dictio taxatiua, in privilegio, mihi non videtur verum, nam conferre, & destituere sunt longe diuersa, Hieronym.

ronymus Gabriel *consil.* 187. lib. 1. Vnde quamuis simus in privilegio latissime interpretando contra cedentem, non potest venire facultas destituendi, argum. l. Papianus exuliss. de minoribus, Francus in cap. susceptum, de rescript. in 6. nu. 6. Caesar de Graffis *decis.* 118. num. 11. & *decis.* 120. num. 8. Et conuincitur etiam ex eo quod ipse Flaminus Parisius *ibi* num. 38. & *quest.* 24. eiusdem libri, numer. 15. post alios docet, quod vicarius Episcopi habens facultatem conferendi beneficia, non potest recipere eorum resignationes, & tamen hic agitur de præiudicio Episcopi tantum.

264 Quinto notandum est, quod si beneficium resignatum potest ab ordinario libere conferri, & à clerico impetrari, cap. 2. de rescript. cum vacet per resignationem, ut in principio capituli diximus, Corral. d. capitulo 8. numero 9. & Flamin. parif. dicens communem, & plures referens libro 1. questione 4. numer. 57. & seq.

265 Quod tamen intellige de beneficiis si simpliciter resignatis, quæ quibuslibet alias idoneis possunt libere conferri, & impetrari, nam resignata in fauorem, & sic conditionaliter, non nisi iis, in quorum fauorem resignantur, possunt conferri, putes *decis.* 177. lib. 3. num. 3. Rosiniacus d. cap. 14. à nu. 14. Granutius ad Simonetam, de reservationib. q. 89. n. 9. & Flaminus Parisius d. questione 4. à nu. 59. & *ibi* nu. 62. inquit, quod cum coram ordinariis non renuntietur beneficiis, nisi simpliciter, possunt per eos conferri libere quibuslibet, excipiendo tamen casus exceptos per constitutionem 58. Pij V. de qua supra 2. par. cap. vlt. à nu. 198. videlicet, quod beneficia coram ordinariis resignata non possunt conferri consanguineis, affinis, aut familiaribus ipsorum collatorum, vel resignantium, iuxta dictam constitutionem, versic. ceterum precipimus.

267 Quod etiam procedit si in parochialibus Ecclesiis providendis per concursum, ut sacra Congreg. Concil. censuit, & dictum est supra 9. par. cap. 12. dubio 12. à nu. 210.

268 Non tamen procedit si in beneficiis iurispatronatus, ut declarauit Gregorius XIII. ut in fine & declaratione seq. Nos Hieronymus tituli S. Pancratij S. R. E. presbyter Cardinalis Mathæus fidem facimus & attestamus in libris S. Congregationis Concilij, qui apud nos asseruantur, adnotatum esse, quod sel. record. Gregor. XIII. declarauit, beneficia iurispatronatus non comprehendendi in si. ceterum contento. in constit. S. memoria Pij V. relaxante prohibitionem de non admitendis resignationibus: quo si prohibentur Episcopi beneficia in eorum manibus resignata, eorum, aut resignantium affinis consanguineis, vel familiaribus conferre. Hieron. Card. Mathæus. Quam declarationem ponit Prosper. de August. in appen. ad summam bullarum Quarantæ, p. 2. verb. resignatio beneficiorum, pag. 608. eamque ex authenticis habuisse ait, & factam fuisse fidem istam ad requisitionem Reuerendiss. Archiepiscopi Salernitani. Et ratio istius declarationis est, quia beneficia iurispatronatus debent conferri presentatis à patronis, quibus d. si. ceterum, non interdicatur presentatio consanguineorum, affinium, vel familiarium, nec de eis loquitur ille si. qui tamen procedit, & loquitur in collatoribus etiam inferioribus Episcopo.

269 Et videnda si est d. constitutio Pij V. quæ præscribit casus, in quibus ordinarij possunt admittere resignationes, & eam ponit, & late declarat Flaminus Parisius lib. 5. de resignat. quest. vlt. Prosper. de August.

2. Tom.

in add. ad sum. Bullar. verb. beneficiorum resignatio. A. zor 2. p. lib. 7. c. 19. quest. 5. post Fusc. de visit. lib. 2. cap. 28. ex num. 14. videque circa eam *decis.* Rotæ Viridunen. canonicatus, 13. Maij, 1596. inf. adductam numero 332. & Greg. Brand. ad concordata Germaniæ, quest. 12. quam refert Gonçal. ad reg. mensum, glof. 14. numero 25. & 31.

Quæ tamen si constitutio non videtur bene seruari in Hispania, ubi prætenditur, eam non esse receptam, sed esse ab ea supplicatum, saltem quoad illud de non conferendis beneficiis resignatis consanguineis, affinis, aut familiaribus collatorum, vel resignantium, & audiui ita fuisse per Consilium Regium scriptum Episcopis.

Et cum in vna si Hipporegien. canonicatus, 24. Maij, 1584. coram D. Orano prætenderetur, d. constit. non habere locum in ciuitate & diocesi Hipporegien. nec ibi fuisse vsu receptam, Domini firmarunt, habere locum in d. ciuitate, & diocesi, quia publicata Romæ, & papa voluit omnes, & singulos perinde efficere, & obligare, ac si illis fuisset singulariter intimata, & præsumi esse in vsu, quamdiu non fuit probatum contrarium, Crescen. *decis.* 79. Rolan. *consil.* 90. n. 54. lib. 1.

Et an supplicatio interposita à lege, & constit. generali suspendat interim eius executionem, donec 2. iussio superueniat, vide Man. Rod. 77. regul. 1. om. q. 6. art. 7. Gab. Vaz. 1. 2. tom. 2. disp. 156. n. 43. Lorcan. ead. 1. 2. disp. 20. de legib. qui recte ostendunt, non suspendere, licet contrarium teneat F. Franc. de Sofa Generalis sui Ordinis S. Francisci. Episcopusque Canarien. & nunc Consilij Inquisitionis super constit. Clementis VIII. de largitione munerum Regularibus interdicta § 12. nu. 109. & 112. & alij circa constit. Pij V. de censib.

§. 4.

De publicandis resignationibus.

SVMARIA.

Resignatio etiam causa permutationis publicari debet iuxta constit. Greg. XIII. & eius formam, per quam constitutio Pij V. fuit in eorum abrogata, numero 273. & summa dicti. constit. Greg. ponitur, numero 274.

Ea constitutio solum loquitur de resignationibus etiam causa permutationis, & cessionibus, & sic non procedit in coadiutoria etiam de consensu cum futuro successione, nam licet videatur habere naturam resignationis, non est vere resignatio. n. 275.

Dicta constitutio habet etiam locum in resignationibus nullis, seu inualidis, n. 276. sed non intrat vacatio, ex d. constitutione, ob non publicationem, quando resignatio alias est nulla ex defectu consensus: nam tunc vere non est resignatio. Et sic quamuis tempus publicandi currat à data gratiæ, intelligitur, modo sit prestitus, & extensus consensus, num. 277. Et adducitur resolutio Rotæ. num. 278. Et ita accipitur Flam. Parif. nu. 280.

Similiter non videtur intrare vacatio, ex dicta constitutione, ob non publicationem, quando resignatio est nulla: quia resignans in sacris constitutus non habet aliunde, unde vivere possit, ut Papa vult; aut quia non fuit facta mentio, quod ad illius titulum est ordinatus. nu. 279.

Nec intrat vacatio ex dicta constitutione, ob non publicationem, quando resignatarius decessit intra tempus datum ad publicandum n. 281.

Dicta constitutio caput resignationem factam in manibus ordinarij. n. 287. etiam quod ordinarius de beneficio resignato non disposuit. n. 283. ubi ponitur resolutio Rota in una Mediolanensi, in qua habetur, quod licet in unione non sit necessaria publicatio, id procedit data validitate unionis, secus ubi beneficium resignatum videtur nullum, quamvis in eadem, & antea in alia Mediolanensi relata fuisset contrarium decisum. nu. 284. Sed verius necessariam esse publicationem, quando unio est inualida, & intrare d. const. Greg. XIII. n. 285.

Etiam in unione valida beneficij resignati requiritur publicatio, & habet locum constit. Greg. XII. quamvis constit. Pij V. non procederet in unionibus. numero 286.

Cum impetratur beneficium coram ordinario resignatum ob non factam provisionem per ordinarium, seu publicationem infra tempus d. constit. prefixum, impetrans debet publicare infra sex, aut novem menses, & non infra tres, contra notata n. 287. & restitutio ad publicandum impetrata ante lapsum tempus non suffragatur, nisi Papa id intellexerit, contra eandem. numero 288.

Quoad resignationes & permutationes coram ordinario factas, ista constitutio non videtur usu recepta in his partibus. n. 289.

Publicatio facienda est cum literis, seu earum transumpto authentico in manibus. num. 290. ubi ponitur formula publicationis: nec opus est ipsas literas legere, nec earum datam. num. 291. & oportet eam facere in lingua vulgari, quamvis non sit necessarium. numer. 292.

Non valet publicatio facta summissa voce, & in tali loco, quod plerique eam non intelligunt, sed solum illi, qui sunt in testes adhibiti: & si qui forte prope sint. n. 293. nam & publicatio facta in choro coram canonicis & presbyteris dumtaxat est nulla, ex Rota n. 294.

Debet affigi in valvis Ecclesie exemplum continens ea, quae dicta sunt, & debet affigi quaedam charta, quae sufficit quod sit simplex, in qua dicatur, ut in formula posita, n. 295. Et sufficit affigi in una porta, quamvis Ecclesia plures habeat. n. 296. praxis tamen habet, ut affigatur copia integra ipsarum literarum quo pacto pinguius adimpletur forma dictae constitutioni, num. 297. sicut etiam pinguius adimpletur affigendo ipsiusmet originale. numero 289. ubi adducitur decisio Rota.

Publicatio, & apprehensio, seu petitio possessionis in tempore, est pars resignationis, & sic qui mittitur resignatione, id probare debet. n. 299. ubi ponitur decisio Rota, & n. 300.

Quod etiam procedit in gratia, & impetratione ob non publicationem. num. 301. ubi adducitur resolutio Rota.

Publicatio probari potest, non solum instrumento authentico, nempe à notario cum testibus nominatim expressis confesso. numero 302. sed etiam testibus, numero 303.

Publicatio facta extra tempus constitutionis non suffragatur, nec restitutio obienta ad publicandum, si fuit impetrata lite pendente, nec de ea fuit facta mentio. n. 304. ubi ponitur resolutio Rota.

Quod debeat doceri de publicatione, hodie stante dicta constitutione Gregorij Decimertij, tantum procedit, quando resignatarius agit ad canonizationem suae gra-

tiae, secus quando non vult suam gratiam canonizare, sed tantum mittit excludere vacationem per obitum, de qua in gratia adversarij. nu. 305. ubi ponitur decisio Rota, & n. seq. ubi ponitur resolutio eiusdem. Idem fuit resolutum in causa Abul. beneficij, fuit tamen dictum, quod ad excludendam vacationem per obitum contra auctorem, qui probavit intentionem suam, debet in ceteris iustificari resignatio, etiam per eum, & possessorem, ut in dec. posita n. 307.

Impetrans ob non publicationem tenetur istam negatiam plene probare. n. 308. nam negatiam debet plene probari per eum, qui in ea se fundat, sine agendo, sine excipiendo. n. 309. & adducitur resolutio Rota. n. 310. & decisio eiusdem. n. 311.

Id in tantum est verum, ut etiam post probatam non publicationem, donec declaretur id per iudicem, datur manutentio resignatario. n. 312.

Id maxime procedit, quando resignatarius est triennalis pacificus possessor, quia ex triennali possessione praesumitur publicatio. n. 313. quae tamen praesumptio non habet locum in spolio, quando resignans in terminis constitutionis Pij V. agebat spolio contra resignatarium, qui non docebat de publicatione. n. 314. nam nec triennalis, nec allegatio Lapi, habent locum in spolio. n. 315.

Quod modis possit probari huiusmodi negatiam non publicationis, emissa. n. 316. & adducitur resolutio Rota, quod non probetur nisi per confessionem partis, vel probato quod literae non fuerunt expedite intra tempus ad publicandum. Et idem est, quando fuerunt expedite intra tempus, ad finem tamen termini, ita ut non poteris deferri in tempore ad locum. n. 317. Et negatiae non expeditionis literarum probatur ex diligentis factis in Cancellaria, Camera, & registro secreto, parte citata. n. 318.

Probatum non publicationis negatiam ex non petitione possessionis infra tempus, & ex eo quod infra tempus datum ad publicandum non habuit resignatarius collationem, sine qua possessio adipisci non potest, nam constitutio intelligitur de valida possessione. n. 319. & seq. ubi ponitur decisio Rota, & intrat vacatio ex dicta constitutione, si non est petita possessio infra tempus, etiam quod resignatio alias fuerit nulla: nec est satisfactum per presentationem commissionis super executione literarum, & petitionem executionis earum, nisi copulativè etiam concurrat, quod possessio instantèr petatur, ex Rota num. 321. nec satis fit per mandatum de inmittendo datum in ipsa collatione, seu purificatione gratiae in forma dignum, ex eadem, numero 322.

Contra praedictam resolutionem, quod non publicationis negatiam probetur ex eo, quod infra tempus datum ad publicandum non habuit resignatarius collationem, obicitur primo, quod cum litera resignationis nulla publicantur, & capitur possessio, obiento postea perinde valere, non est opus alia publicatione: & quod dicta constitutio vult resignationes etiam nullas, & inualidas publicari, & ex eis apprehendi, seu peti possessionem, & c. n. 323. Secundo, quod ex actu nullo amittitur, & acquiritur possessio. n. 324. & possessio capta sine titulo est mala, & iniusta, non tamen nulla. num. 325.

Auctor dicit, praedictam resolutionem Rota procedere in casu, in quo loquitur, nempe quando resignatarius non habuit collationem, nec bene, nec male, aut eam non habuit a b. exequutore deputato, tunc enim est infra tempus apprehenderet possessionem, non satisfaceret d. constitutioni. numer. 326. Quamvis ad publicationem non sit.

non sit necessarium factam esse collationem ab executoribus, num. 327. At ubi virtute resignationis & literarum facta esset collatio resignatario per executores, siue bene, siue male, siue valide, siue invalide: & successus apprensus possessio infra tempus datum in dicta constitutione, non videtur illa mirare, numero 328.

Si probatur publicatio facta non debito tempore, præsuntur non fuisse facta alias debito tempore, num. 329.

Quod procedit, dummodo constet illam publicationem esse factam per resignatarium, seu de eius ordine, non alias, num. 330. Vbi ponitur decisio Rota sic accipienda.

An dicta constitutio obstat resignatario, quod non vult capere beneficium ex resignatione, sed ex alia vacatione propter clausulas generales, n. 331. & non obstare suis per Rotam resolutum in decisione adducta num. 332. Sed ista decisio non placet, ex veris, quod si quicquam d. conf. n. 333.

Dicta constitutio non habet locum in beneficiis vacantibus per adoptionem aliorum, iuxta decretum apponi solum de dimittendo libere in manibus Sanctissimi intra duos menses, ex Rota, n. 334. Et alia decisio, qua contrarium videbatur decidere, loquitur in resignatione facta ad favorem, licet de vacante per adoptionem secundi, iuxta decretum, n. 335. Et ratio est, quia respectu resignationum in manibus Papa dicta Constitutio solum videtur loqui de resignatione in favorem, articulo resignatarum ad publicationem intra tempus, de quo ibi, & non de resignationibus simplicibus, maxime ex decreto, in quibus Papa potest libere, & quandoque providere, num. 336. Quamvis respectu resignationum coram ordinario loquatur de resignationibus libere, & simpliciter factis, etiam coram ordinario, qui non providit intra mensem, ita ut collatio sit deuoluta ad sedem Apostolicam, & c. numero 337.

Alia circa d. Constitutionem videnda per Flamin. Paris. num. 338.

⁷³ Ultimo notandum est, quod resignatio etiam causa permutationis, publicari debet iuxta perpetuam constitutionem Greg. XIII. & eius formam, qua hodie viget & est in bullar. 87. in ordine, & apud Flam. Paris. de resignat. benef. lib. II. in prefat. numero 5. & Quarantam, in summa bullarum, verb. beneficiorum resignatorum publicationem, Prosper de August. in addit. per quam constitutionem alia constitutio perpetua Pij V. 182. posita per eundem Flam. ibi, n. 3. fuit in totum abrogata, ut per eundem Flam. ibi, n. 6. & in quest. II.

²⁷⁴ Et quod in summa continet d. constitut. Gregor. XIII. est primo, quod omnes resignationes, etiam causa permutationis, de quibuscunque beneficiis, nec non cessione litis, & iurium beneficij per cessionarium, tempore cessionis non possint fieri in manibus Papae, & super eis provisiones, seu mandata de providendo, publicari debeant cum literis Apostolicis desuper confectis intra sex menses, si beneficium intra menses fuerit, siue vero, ut in Hispania, intra novem à data prima concessionis gratiae, non autem à die praestiti consensus numerandos. Secundo, quod ipsa publicatio fiat in cathedrali & in beneficiis ecclesiis, vel ecclesiis, si illud in pluribus sit: & si ecclesia est ruralis in parochiali, intra cuius limites constituit: & si locus bello pestilentiali manifestis periculis subiaceret, in proxima parochiali, dum frequens popu-

lus ad Missarum solennia conveniri, palam omnibus praedictas literas Apostolicas, earumve transumptum authenticum exhibendo, claque, & intelligibili voce pronuntiando resignationem, seu cessionem, ac beneficij qualitatem, & invocationem, nominaque, & cognomina resignantis, seu cedentis, ac illius, in cuius favorem gratia facta est, ita ut haec omnia possint ad notitiam ibi existentium verisimiliter pervenire, & de quibus omnibus scripto exemplo collato valuis aliarum Ecclesiarum affixum relinquatur. Tertio, quod intra dictum tempus gratiam habens possessionem beneficij, etiam litigiosi, & à cedente non possessi, vigore literarum Apostolicarum desuper confectarum, nec alias apprehendere debeat, & si propter litem, vel aliud legitimum impedimentum, nequiverit saltem literas Apostolicas cum earum publicatione, si tunc facta erit iudici, seu executori illarum, vel iis, ad quos pertinet, intra idem tempus praesentare & apud illum, vel illos, pro ipsarum literarum executione instare, & possessionem huiusmodi instanter petere teneatur: alias gratia sit irrita, & inanis, nullaque alia gratia super huiusmodi beneficio, seu iure cesso, iis quibus concessa fuerit suffragetur, sed ipsi inhabiles, & incapaces sint ad huiusmodi beneficia quodcumque obtinenda, ipsaque, siue iura, ab ipsa statim prima resignatione, seu cessione etiam si illa alias nulla, & invalida essent, vacavisse, & tunc vacare censeantur eo ipso, & c. Quarto, quod resignationes beneficiorum etiam ex causa permutationes in manibus ordinariarum, & aliorum inferiorum à Papa factae infra mensem debeant admitti, vel reici, & provisio, si per eos facienda erit, fieri, & provisus infra tres menses à die factae provisionis illam publicet, & possessionem beneficij capiat modo & forma praedictis, alioquin nulla sit provisio, & beneficium vacare censeatur eo ipso, eiusque dispositio ad sedem Apostolicam deuoluta existat, & c.

Ex qua constit. apparet primo eam solum loqui de resignationibus etiam causa permutationis, & cessionibus, & sic non procederet in coadiutoria, etiam si de consensu cum futura successione, nam licet videatur habere naturam resignationis, Mand. de sign. gra. in de coadiuto. verb. si in Papa, ea non est vere resignatio, Mohe. dec. I. de priu. alias 338. Putei 108. lib. 2. Rot. dec. 10. n. 3. l. 3. par. 3. divers. & sic ei non conveniunt verba constitutionis, nec etiam eius rationes. Nec eius dispositio potest illi adaptari cum in coadiutoria non possit capi possessio beneficij infra sex aut novem menses à tempore datae, & ita sine dubio tenendum est, quamvis aliqui de hoc dubitauerint, & aliquae coadiutoriae sint publicatae, & ita post haec vidi tenere Gonçal. g. l. 5. n. 6. & n. 69. & particulariter n. 72.

Secundo apparet, dictam constitutionem habere etiam locum in resignationibus nullis, seu invalidis, ut in ipsa dicitur, & fuit dictum in vna Lugdun. canonica, 8. Iunij, 1598. coram D. Lira.

Aduertendum vero est, non intrare vacationem ex d. constitutione ob non publicationem, quando resignatio alias nulla est ex defectu consensus, ut fuit dictum in vna Hispalen. & Cordub. praestimoniorum, 14. Iunij 1600. coram D. Lancelloto. ubi dicitur, ita in illa, & aliis causis fuisse resolutum. Et est ratio, nam tunc vere non est resignatio. Vnde, quamvis tempus publicandi currat à data gratiae, intelligitur, modo sit praestitus, & extensus consensus talis resignationis, nam alias non dicitur esse resignatio.

278 Vnde f in vna Vercell. canonicatus, 13. Ian. 1598. coram D. meo Corduba fuit resolutum, quod *stante* resignatione non sortita effectum, nec abdicatio iure à resignante propter non adimplementum conditionum, & pactorum, quæ fuerant appositæ in resignatione, non potest esse locus constitutioni Gregorianæ de publicandis, quæ licet annulles resignationes nullas, hoc tamen non procedit in nullitate proueniente ex defectu consensu, ut fuit resolutum in causa Brixien. parochialis sub die 10. Maij, 1589. coram D. Plato, quamuis non publicatio, quæ est probanda ab eo, qui fundat suam intentionem super ista negativa, ut fuit alias resolutum, satis videbatur probata ex diligentibus factis in Cancellaria, Camera, & registro secreto, parte citata, quæ bene probant negativam non expeditionis litterarum, iuxta decis. Cassad. 5. num. 4. super reg. Et fuit dictum in Calagur. de Arriola, 26. Iun. 1595. coram D. Gipsio, in Oxom. scholast. 9. Sept. 1590. coram D. Bubalo, & consequenter non factam publicationem, quæ præcedentem litterarum expeditionem requirit, iuxta d. constit. Greg. quamuis secundum illam Pij V. potuisset fieri ante expeditionem. Et idem fuit resolutum in illa Aretina plebis 4. Decemb. 1600. coram D. Mellino sup. adducta 1. p. c. 5. n. 438.

279 Et f similiter non videtur intrare vacatio ex d. constit. ob non publicationem, quan lo resignatio est nulla, quia resignans in sacris constitutus non habet aliunde, vnde commodè viuere possit, ut Papa vult: nam tunc resignatio est nulla, quasi ex defectu consensu Papæ, qui non vult aliter eam admittere, ne resignans cum ordinis decore mendicare cogatur, iuxta supradicta 2. n. capit. ult. à nu. 198. & quia tunc in resignante non est potentia ad resignandum, iuxta constitutionem Pij V. de qua ibi.

Et ita est f accipiendus Flamin. Parif. dist. lib. 11. quæst. 7. numero 36. vbi ait, ex d. constit. induci vacationem beneficij resignati, vbi resignatio est nulla ex defectu publicationis, non autem ex alio, ut fuit resolutum in Rota in causa Brixien. parochialis de mense Maij 1589. coram Illustrissimo Card. Plato. Accipiendus inquam est, quando resignatio alias est nulla ex defectu consensu, iuxta dictam decisionem Brixien. quam allegat.

Nec f etiam intrat vacatio ex dict. constitutione ob non publicationem, quando resignatarius decessit intra tempus datum ad publicandum, nam cum ipse resignatarius arctetur ad publicandum, & ante lapsum tempus decesserit, non intrat d. constitutio, ex quo iam non est, qui debeat publicare, & ita post hæc tenet González g. 15. §. 2. nu. 53. & 54.

Tertio f apparet, d. constit. capere resignationem factam in manibus ordinarij, ut in versæ beneficiis auth. Flam. Parif. d. li. 11. §. 5. à n. 1. & fuit resolutum in vna Aretina commendæ 27. Februar. 1595. coram D. Pamphilio, in qua fuit dictum, quod si intra publicationis tempus non presentantur litteræ prouisionis cum publicatione, si est facta coram executore, seu iudice alias competente, & possessio petitur, obstat constit. Greg. 13. etiam si sit resignatio facta coram ordinario, & sic prouisio est nulla, & quod illa constitutio habet locum etiam in comendis ordinis Hierosolymitani, & in Spoletana beneficiorum 28. Iunij 1595. coram D. Mantica supra adducta 5. p. capit. 1. numero 92. Et f procedit etiam quod ordinarius de beneficio resignato non disposuit, Flam. Par. d. 9. §. n. 10. 49. & 50. & fuit resolutum in vna Sabinien. beneficiorum 5. Martij 1586. coram D. Gipsio & in vna Mediolan. Parochialis 26. Martij 1599. coram Domino Seraphino, in qua Do-

mini recedentes resolutis corâ eod. 27. Octob. 1598. resolverunt impetrantē parochialem vacante ex causa resignationis coram Ordinario, iuxta constitutionem Pij V. teneri docere de publicatione, quæ est pars gratiæ, & cum non ostendatur alia vacatio, non intrare clausulas generales, & ratione unionis annullata non dari nouam vacationem, sed remanere antiquam, licet secus esset, si fuisset valida, & dissolueretur, Cassad. dec. 2. de vnio. & sic non facere decisionem allegatam in causa Vrdū. Nec etiam ratione deuolutionis, quia deuolutio non mutat modum vacandi, sed præsupponit, beneficium vacare, illudque deuolui cum qualitatibus requisitis, Rota decis. 774. n. 2. p. 3. in nouis. & vacationem ex d. constitutione de publicandis debere distinsue narrari, nec intrare sub clausulis generalibus, & esse publicandam, ut cauetur in d. constitutione. Neque in terminis istius constitutionis esse differentiam inter resignationem factam in manib. Papæ ad fauorem, & quæ sit in manib. Ordinarij, nam utraq; est publicanda. Et quamuis in vnione non sit necessaria publicatio, id procedere data validitate unionis, hic vero contrarium supponi, cum fuerit beneficium uti adhuc vacans impetratum, Caputag. dec. 345. p. 3.

Quamuis in ista causa f. d. die 26. Octob. 1598. fuisset dictum, non requiri publicationem, quando beneficium resignatum vnitur etiam nulliter, & inualide, & fuit antea decisum in causa Mediolan. beneficij 13. Ian. 1597. coram D. meo Corduba, in qua fuit resolutum, confirmandam sententiam Rotalem, canonizantem litteras prouisionis Fabij, nam cum fuerit resolutum coram D. Orano, unionem ad fauorem seminary nulliter factam, recte Fabius impetravit beneficium tanquam vacans ex resignatione, & deuolutum ad Sedem Apostolicam, & solum tenebatur exprimere resignationem, nomen, & cognomen resignantis, & publicare, prout fecit infra tempus à constitutione prefixum. Nec obstat, quod Fabius non ostenderit resignationem Antonij resignantis factam in manibus Ordinarij fuisse publicatam, & inde beneficium non posse dici vacare per resignationem, sed potius ob non publicationem, ut resolutum est in causa Spolet. 28. Iun. 1595. coram D. Mantica, quia fuit responsum, distinguendos duos casus, vnus, quando resignatio in manibus ordinarij, qui prouidit, sed prouisus non publicauit, & tunc intrat constitutio, quod beneficium ad Papam deuoluitur, & impetrandum est ab eo cum expressione, quod non sit seruata forma constitutionis, & cum expressione nominis, & cognominis resignantis, ac prouisi. Alter est, quando Ordinarius non prouidit, sed illud vnuit, quo casu non intrat constitutio de publicandis, quæ non habet locum in vnionibus, Rota diuersorum 133. p. 2. Mirus obstat, quod publicatio Fabij non apparebat facta in tempore, ex eo quod fuit facta post sex menses, nam gratia fuerat expedita sub 8. Idus Decemb. 1593. & publicatio facta 3. Iulij 1594. prorogatio vero ad duos alios menses fuit obrepta per viam restitutionis in integrum, durante termino ad publicandum, quæ nõ datur, vbi durat remedium ordinarij, in l. causæ, 2. de minor. & ibi gl. & Doct. nam placuit responso, quod cum resignatio fuisset facta in manibus ordinarij, & Papa de beneficio vii deuoluit prouidisset, deuolutio facta intelligitur cum qualitatibus requisitis in l. collatione, & sic cum onere publicandi infra tres menses, ut in d. constitut. §. de beneficiis, ibi quod collatio, &c. & §. illorum, Dicebant etiam Domini, quod licet prorogatio, & restitutio, ad publicandū sint obrepta, sub prætextu lapsus trium mensium, hoc tamen equiuocum non nocet. Et suffragaretur etiam, quod haberet sex menses, quod Papa intellexit, cum in dictis

dictis gratia fiat mentio de collatione habita, & sic intellexit, quod prout haberet semel, Fel. c. super litteris. de recript. n. 8. 2. reg. Vltra quod ista prorogatio non solum de facili concedi, & non omnis surreptio vitiat gratiam, sed illa, quae difficiliorem Papam reddidisset ad eam concedendam. Agidius dec. 4. Cass. 6. 10. & 17. de prae. Crescen. 1. de feriis, nec in publicatione sunt exprimenda prorogatio, & restitutio obtenta, quia non legitur in constitutione. Et fuit resolutum de restit. in causa Oxomen. beneficii. 2. Decemb. 1585 coram D. Oriol. de prorog. in lac. vicaria. 31. Ian. 1590. coram D. Plato, Et ad obiectum, quod Fabius non probabat, litteras fuisse exhibitas, ut ab omnib. tangi, & legi possint, fuit dictum, quod satis est, quod notarius illas publice haberet pra. manibus, ut ipse testatur, qui dicit, se alia & intelligibili voce publicasse litteras Apostolicas, & illas ad omnium notitiam deduxisse, & transumptum earum in valuis dimisisse. Nec obstat, quod in valuis Ecclesia dimiserit tantum transumptum litterarum, non autem instrumentorum ipsius publicationis, quoniam visum est Dominis hoc sufficere, & verba constitutionis, scriptoque de his omnibus exemplo, &c. referri ad omnia contenta in litteris Apostolicis, non autem ad instrumentum publicationis, quod assignandum non est, ut fuit resolutum in causa Salamantina dimidia portio. 8. Aprilis. 1585. coram D. Orano, & Leodien. canonicatus. 7. Iul. 1596. coram D. Pen. 285 Sed verior est d. decisio t. Mediolan. parochialis. 26. Martij. 1599. necessariam esse publicationem, quando vnio est inualida, & intrare d. conf. Greg. XIII. Nam tunc verum est dicere: Ordinarium de beneficio resignato non pro uidisse infra mensem, &c. ut constitutio requirit. Imo etiam in vnione valida beneficii resignati existimo, requiri publicationem, & habere locum d. conf. Greg. XIII. ut patet ex verbis illius in prin. ibi. Et quaecunque alia dispositiones, siue temporales, siue perpetuae, quae verba, dispositiones perpetuae, plane de vnionibus intelliguntur, & ibi: ac pijs locis quocunque privilegio suffulti facta. nam pijs locis non possunt fieri nisi vniones, quamuis constitutio Pij V. in cuius terminis loquitur d. dec. 133. p. 2. diuer. non procederet in vnionibus, quia de eis non loquebatur. Et t. cum impetratur beneficium coram Ordinario resignatum ob non factam provisionem per Ordinarium, seu publicationem infra tempus dictae constitutionis praefixum, impetrans debet publicare infra sex aut nouem menses, & non intra tres. Id enim important verba dicti vers. de beneficiis, modo & forma praedictis, quidquid dicat Rota in d. Mediol. beneficii. Contra t. quam etiam existimo, quod restitutio ad public impetrata ante lapsu tempus non suffragatur, nisi Papa id intellexerit, ex reg. c. cu. super. de off. de. Ceterum quoad resignationes & permutationes coram Ordinarios, factas, ista constitutio non videtur vsu recepta in his partibus, saltem in hoc Episcopatu Abul. in quo nunquam fit publicatio earum, ut est notorium, quam Fl. Par. d. li. 1. q. 9. dicat istam constitutionem esse vbique receptam. 290 Quarto t. apparet, publicationem faciendam esse cum litteris, seu earum transumpto authentico in manibus, ut per Flaminium Paris d. li. 1. q. 6. ex nu. 28. dicendo verbi gratia: Notum sit omnibus, quatenus A. Gonzalez resignauit in manibus sua Sanctitatis beneficii simplex Ecclesiae D. Petri huius civitatis, seu beneficii curatum Ecclesiae loci d. Cardennosa, huius diocesis, & de eo facta est gratia N. Martinez, ut apparet ex his bullis seu litteris Apostolicis, aut transumpto authentico, quas in manibus habeo. Nec t. opus

est, ipsas litteras legere, nec earum datam, Flami. d. 7. 6. a. nu. 41. Quam t. publicationem oportet facere in lingua vulgari, quamuis in rigore id non videatur necessarium. 291

Quinto t. apparet non valere publicationem factam summissa voce & in tali loco, quod plerique eam non intelligunt, sed solum illi, qui sunt in testes adhibiti & si qui forte prope sunt, ut ab aliquibus annis fit ordinarie in hac Ecclesia Abul. culpa notariarum, qui re vera non videntur posse excusari a mala publicatione, & a falsitate, dando prout dant fidem, publicasse alta & intelligibili voce. Nam t. & publicatio facta in choro coram canonicis, & presbyteris dumtaxat, est nulla, ut fuit resolutum in vna Tarentina canonicatus. 12. Maij. 1589. coram D. Orano. Flam. Paris. dict. lib. 11. quaest. 6. numero decimoctauo. 294

Sexto t. apparet debere affigi in valuis Ecclesiae exemplum continens ea, quae dicta sint, nempe resignationem, ac beneficii qualitate, & inuocationem, nominaque & cognomina resignantis, ac illius in cuius fauorem gratia facta est, eo modo quo dictum est in publicatione, & sic debet affigi quaedam charta, quae sufficit, quod sit simplex, in qua dicatur v. g. A. Gonzalez resignauit in manibus sua Sanctitatis beneficii simplex Ecclesiae D. Petri huius civitatis, &c. de quo facta est gratia N. Martinez. Nec existimo amplius esse necessarium. Et hoc sibi volunt illa verba constitutionis, scriptoque de his omnibus exemplo collato valuis dictarum Ecclesiarum affixum relinquatur. Et ita sentit Flamin. Paris. dict. quaest. 6. numero quinquagesimo sexto & 59. & sic est accipienda dicta decis. Mediol. supra relata num. 284. Et t. sufficit affigi in vna porta, quamuis Ecclesia plures habeat ut videmus in praxi. 296

Praxis tamen, ut t. etiam ibi ait Flamin. habet ut affigatur copia integra ipsarum litterarum, ut fuit factum in dicta Mediolanen. beneficii quo pacto pinguis adimpletur forma dictae constitutionis. Sicut t. etiam pinguis adimpleretur, affigendo ipsummet originale, ut fuit resolutum in causa Legionen. praefimoniorum, vnde decimo Martij. 1594. coram D. Pamphilio, ut in sequenti decisione. Dixerunt Dominij gratiam Si neutri obtentam de anno 1587. per Ferdinandum de Palacios non esse iustificatam quantum ad vacationem ex persona Guterrij ob contractum matrimonium, quia constat ipsum antea, valide resignasse praefimonia, de quibus agitur ad fauorem Gabrielis de Couarruias, quae resignatio cum habuerit effectum, sequuta etiam possessione resignatarij, & fuerit firmiter publicata, etiam cum affixione ipsiusmet originalis, & sic pinguis & perfectius adimplendo formam constitutionis Gregorianae, quae contentatur affixione simplicis transumpti, ad notata per las. in l. si quis mihi bona g. coram, in 2. notab. ff. de acquiren. hered. abdicauit a resignante omne ius, & possessionem, ita ut penes ipsum nihil remanserit, quod tempore contracti matrimonij ex eius persona potuerit vacare, iuxta notata per Ioannem Andream, & alios in cap. solliciti, de restit. spoliar. Cassadorum dec. 4. eodem tit. & dec. 2. de renun. & tanto magis non aliter iustificato iure ipsius Guterrij, quod cum non fuerit triennis pacificus possessor, debuit iustificari per Ferdinandum, qui illud alias impugnauit, & modo ex eo agit ad canonizationem gratiae contra tertium possessorem non habentem ius a Guterrio, quo casu non sufficit iustificatio vacationis de facto, sed probandum est ius actoris, ut tra-

dit Aegidius decif. 112. & Caffad. 2. de causa poffeffor. & propriet. alia deducta contra istam gratiam. Domini resolverunt particulariter discutienda, si opus erit.

299 Septimo t apparet, publicationem, & apprehensionem, seu petitionem poffeffionis in tempore esse partem resignationis, & sic qui nititur resignatione, id probare debet, vt saepe fuit resolutum in Rota & particulariter in dict. Spolet. beneficiorum, 28. Iunii 1595. coram D. Mantica supra adducta 5. p. c. 1. n. 92. & in vna Abulen. beneficij de Monueltran. 30. Octobr. 1595. coram D. Blanch. vt in decif. seq. Fuit per Dominos resolutum, gratiam ultimo loco per Ferdinandum obientem illi suffragari, & esse iustificatam, nam quoad vacationem per obitum Caroli de mense Iunii, cum non agatur ad effectum reservationis, satis probari per testes de publica voce & fama, Put. dec. 266. lib. 3. dec. 75. Guidob. dec. 145. habilitates etiam Ferdinandi. Domini habuerunt satis pro probatis, non publicationem resignationis probare, non tenetur, cum non ex hoc cap. sed per obitum Caroli impetraverit id. Aluarus si resignatione nititur, illam tenetur ostendere cum suis qualitatibus requisitis, vt fuit resolutum coram sanctissimo Domino nostro in causa Calagurri. Thesauraria, & postea in pluribus causis in Rota. valor beneficij, de quo agitur, satis est iustificatus per testes, de quibus in sum. Ferd. num. 5. qui bene deponunt de publica voce & fama, quae sufficit, Aegid. dec. 675. Put. 29. lib. 1. Caput aq. dec. 277. p. 1. quo vero ad valorem obientorum, ille satis videtur probatus, nam quoad duo beneficia existentia in diocefi Hispal. testes num. 6. bene probant, quia sapius Rota tenuit, iuxta decif. Aegid. 624. sufficere qualemqualem probationem etiam semiplena minorem, in casu autem isto ultra unum testem de fama adest adminiculum alterius testis deponentis de ascensu ad valorem 130. vel 140. ducatorum in circa. Id etiam putauerunt Domini circa alia beneficia Corduben. Burgen. Gien. dioecesis ex eisdem rationibus, & autoritatibus. Quod autem beneficium de quo agitur, pariter non requirat residentiam, satis ex eo probatum videtur, quod testes dicunt esse beneficium simplex, quia omnia beneficia presuntur simplicia, Aegid. dec. 766. Staph. de statu & qualitat. benefic. in pr. & fuit resolutum 1571. in vna Calagur. congruarum, coram bon. mem. Oradino, & per consequens de consuetudine personalem residentiam non requirit, Doct. in c. fi. de cler. no. resid. quo ad pensionem illam non est iustificanda, quia regula de valore non loquitur de pensionibus, & placuit Dominis, quod etiam si non iustificetur, per hanc gratiam non redditur nulla, quia si illam Ferdinand. non obtinet, facilius Papa gratiam concessisset, de valore beneficiorum, ad quae ius sibi competit, esse alias agendum. Non obstat, quod noua prouiso suppleat tantum defectum litis narrata in prima gratia, non autem alias surreptiones, quia procederent allegata, si Papa processisset reuolando primam gratiam in forma perinde valere, secus quando concedit nouam gratiam, tunc enim sufficit illam verificare de facto, Paleot. 338. & in omnibus, & per omnia indicatur, ac si esset prima gratia, &c.

600 Idem t in causa Zamoren. beneficij de Morales 28. Iun. 1576. coram D. meo Corduba, in qua fuit resolutum, P. qui viuitur cessione sibi facta per Hieronymum teneri docere de illius publicatione intra tempus constitutionis, nempe 9. menses a die data, quod non probauit, quia publicatio facta fuit 20. Iul. 1592. & sic longe post tempus legitimum 9. mensium a die data, quae est 10. Calend. Octobr. 1591. Nec obstat impedimentum sedis vacantis, quo tempore literae non potuerunt expe-

diri, imputet enim sibi, si illas saltem in intermedio Pontificatu Innocen. non expeditur. Minus obstat, quod non tenebatur, ex quo non aderat sufficiens tempus, iuxta decif. Aegid. 83. qui haec rationem potius in ipsam domini retorquebant, ex quo post assumptionem sanctissimi domini nostri aderam 4. menses, quibus poterat, & literas expedire, & illas in partibus publicare, & diuersum est in fatalibus, ex quibus subducitur totum tempus sedis vacantis, quia illo tempore litigari non potest, cum ius non reddatur in proposito vero in principio Pontificatus potuerunt literae expediri, & tempore sedis vacantis publicari, quare impedimentum superueniens non excusat illum, qui se arctauit, & intrat etiam aliud motuum de petitione poffeffionis, quae peti debet infra dict. tempus: nec refragatur commissio admissionis ad causam pro interesse sub die 4. Maj. 1592. coram D. Giffio, & quod procederet ad executionem literarum, prout iuris esset, & deinde facta citatio ad videndum proce- dit, iuxta formam commissionis, quia illa non potest deseruire pro petitione poffeffionis, iuxta constitutionem, secundum quam petenda est instanter, & copulative cum petitione executionis literarum, vt fuit resolutum in causa Aretina commenda 16. Februar. 1596. coram Dom. Lita.

Quod t etiam procedit in gratia, & impetratio- 301
ne ob non publicationem, vt patet ex d. conit. vers. illorum vero, Flamin. Paris. d. lib. 11. quest. 4. numero 25. & fuit resolutum in vna Telefina beneficij, vltim. Ianuarij 1594. coram Do. Seraphino, in qua fuit dictum, Gratiam, quae pendet a resignatione prius obienta, & non publicata, esse quoque publicandam, vt cauetur in constitutione Gregor. XIII. & qui nititur hac gratia, debere docere eam esse validam, quod sine publicatione fieri nequit, ex d. constitutione, idem enim est iudicandum de eo, qui impetrat ob non publicationem, quod de primo impetrante ex causa resignationis, quod pluries fuit in Rota resolutum, &c.

Et t publicatio probari potest, non solum instru- 302
mento authentico nempe a notario testibus nominatim expressis confecto, Flam. d. lib. 11. q. 6. n. 65. & q. 14. n. 40. Sed t etiam testibus, l. in exercendis. C. 303
de fide instrum. vt in illa Abulen. canonicatus 16. Iunii 1589. coram D. Giffio supra adducta 7. p. cap. 1. n. 47. de qua Flam. d. q. 6. n. 69. & q. 14. n. 48.

Publicatio t vero facta extra tempus constitutio- 304
nis non suffragatur, vt in d. Zamoren. beneficij, nec restitutio obtenta ad publicandum, si fuit impetrata lite pendente, & de ea non facta mentione, vt in vna Placen. capell. 16. Februar. 1598. coram Domino Pamphilio, in qua visum fuit dominis, Gratiam Angelis non esse iustificatam quoad publicationem, cum sit facta extra tempus constitutionis, & restitutio postea obtenta ad publicandum non suffragatur vii impetrata lite pendente coram Ordinario, de qua non fuit facta mentio cap. primo vt lite pendente cap. causam, questio. secunda de testib. Feli. cap. ceterum, sub numero 2. de rescript. & alias fuit dictum in hac causa coram D. Penna. De pendencia autem litis non dubitabant, quia purificata per ordinarium, vii executorem gratia Aug. in forma dignum, potuit idem ordinarius ex propria iurisdictione ad instantiam praesentis cognoscere de inualiditate, seu surreptione prouisionis Apostolicae, iuxta not. in cap. cum venissent de iudic. cum allegatis per Gabr. consilio 182. numero 15. lib. 2. & ex obseruantia Rota non dicitur constare de non iure colligantis, vt intret limitatio Aegid. decif. 249. G. ab. concl. 4. de iud. num. 39. donec de eo doceri potest, &c. quod maxime procedit, ubi tempore impetrationis erat in actio

etis oppositum de nullitate ob non publicationem, Oldr. conf. 229. n. 5. &c.

Id tamen quod debebat doceri de publicatione; &c. hodie stante dicta constitutione Gregorij Decimotertij tantum procedit quando resignatarius agit ad canonizationem suæ gratiæ, secus quando non vult suam gratiam canonizare, sed tantum nititur excludere vacationem per obitum, de qua in gratia aduersarii, vt fuit resolutum in vna Mediolanen. præposituræ, 28. Iunij, 1589. coram D. Plato. vt in sequen. decisione fuit resolutum, gratiam Si neutri, produclam per D. Carpanum non intrare. Cum enim gratia Si neutri recipiat duplicem conditionem, alteram scilicet, vt beneficium vacet, alteram, vt neutri colligantium ius competat, Rota decif. 24. de rescript. in nouis, Puteus 48. num. 4. lib. 1. incumbit Carpano agenti, & gratiam producenti, vtrunque, conditionem verificare, Caputa quensis decif. 30. lib. 2. at ipse Carpanus neutrum harum conditionum verificat, nam quod attinet ad vacationem, si vult capere vacationem ob non publicationem resignationis, iam fuit resolutum, cum non esse in probatis, si vero vult capere vacationem ob promotionem Lelij Morelij resignantis ad Episcopatum, constat, huiusmodi vacationem intrare non posse. Ex quo etiam ex confessione Carpani constat, Lelium Morellum resignasse præposituram ante promotionem. Non obstat, quod dicitur, Garimbertum resignatarium ex quo opponit de resignatione ante promotionem facta, debere docere de resignationem valida, & sic publicata, iuxta resolutionem factam coram Illustr. Aldobrandino in Calagurritana Thesauraria, 4. Febr. 1579. quia dicebant Domini, illam decisionem procedere, secundum illa tempora, quibus vigente constitutione Pij V. de publicandis resignationibus, non facta publicatione, remanebat ius apud resignantem, unde si postea resignans matrimonium contraxisset, vel fuisset ad Episcopatum promotus, tunc temporis beneficium non per resignationem, sed per contrahendum matrimonium, aut per promotionem vacabat: quapropter iure merito qui volebat inherere vacationi per resignationem, tenebatur docere de resignatione valida acta, vt peream fuisset ius abdicatum a resignante, at postquam per Greg. constitutionem fuit dispositum, quod non facta publicatione, nihilominus beneficium statim ab ipsa primæ resignatione vacet ad probandum vacationem per resignationem, non est amplius necesse docere de publicatione. Quia siue fuerit publicata resignatio, siue non satis est, quod beneficium vacauit per resignationem, ita vt non possit amplius, siue per promotionem, siue alias vacare. Nec ad rem facit, quod potuerit resignatio esse nulla ex alia causa, quam ob non publicationem, & propterea tam facta, quam non facta publicatione posse vacare beneficium per promotionem, nisi doceatur, quod resignatio ex aliis causis fuerit valida. Nam responsum fuit, quod constitutio Greg. inducit vacationem beneficiorum resignatorum, non facta publicatione, etiam si alias resignationes nulla atque inualide forent, quare, si præsupponimus, non fuisse factam publicationem, non est tractandum de validitate, & inualiditate resignationis, quia siue alias valida, siue inualida fuerit, vacat beneficium per ipsam resignationem, nec ius ali-quod remanere potest penes resignantem, vt ostendunt apertè verba constitutionis, si vero præsupponimus factam fuisse publicationem tempore debito, tunc Garimbertus reus & possessor non est grauandus onere probationis, sed Carpanus agens, & obiciens nullitatem, tenebitur illam verificare, ad tradita per Mohed. dec. 130. sepe, ac sepius.

Idem t in causa Placentina capellan. Angelorum

21. Octobris 1594. coram Domino penna, in qua fuit decifum, quod impugnanti resignationem, ex eo quod conditio apposta, dummodo patronorum ad id accederet assensus, non fuerit verificata, & sic in negatiua ista se fundanti incumbit onus eam concludenter probandi contra reum, & possessorem, quinimo non probata negatiua, non præstiti consensu, effectus resignations vsque ad obitum resignantis sine reclamatione, aut contradistictione patronorum faciebat illum præsumi, & opponens anteriorem resignationem ad excludendum vacationem per obitum in terminis constitutionis Gregorianæ, non teneatur docere de publicatione, cum resignatio etiam non publicata & nulla, inducat vacationem, quidquid alias dicendum foret in terminis constitutionis Pij V. vnde sepe Rota decreuit, & præsertim in Mediolan. præposituræ 28. Iun. 1589. coram illustriss. Plato, quod procedit etiam si resignatio non publicata, alias nulla esset, vt in §. quod si quidquam, sufficitque reo excludere prætentam vacationem per obitum, ex quo aduersarius non capit alium vacandi modum, præsertim cum reus, & possessor, non teneretur aliquid iustificare.

Idem t etiam fuit resolutum in d. Abulen. beneficij de Mombeltran coram D. Blächeto 24. Ian. 1596. fuit tamen dictum, quod ad excludendum vacationem per obitum contra actorem qui probauit intentionem suam, debet in ceteris iustificari resignatio, etiā per reum & possessorem, quia possunt dari plures casus, quod per resignationem, etiam publicatam, non sit abdicatum ius a resignante, &c. vt sequenti decisione, Fuit per dominos resolutum, resignationem Caroli obflare Ferdinando, etiam si de publicatione non doceatur, dummodo in ceteris iustificetur, non enim tenetur resignatarius, qui non agit ad canonizationem suæ gratiæ, sed tantum nititur excludere vacationem per obitum post constitutionem Gregor. de publican. docere de publicatione resignationis, quia siue fuerit publicata, siue non publicata, semper excluditur vacatio per obitum, cum ius omne fuerit abdicatum a resignante, prout fuit decifum in causa Mediolanen. præposituræ coram illustrissimo Plato, & alia Placentina coram Domino Penna, quibus non obstat decisiones in causa Calagurritana thesauraria coram sanctissimo domino nostro, & Salamanina coram D. Bubalo, quia procedunt iuxta terminos constitutionis Pij V. per quam annullabatur resignatio, non facta publicatione, & ius remanebat penes resignantem, ideo probatio obitu resignantis, qui allegabat resignationem, tenebatur docere de illius publicatione secus in hoc casu, in quo ad elidendum probationem actoris impetrantis beneficium per obitum deducitur resignatio. Sed quia possunt dari plures casus, quod resignatio, etiam publicata patitur tales defectus, per quos ius resignantis, non fuerit ab eo abdicatum, iuxta decisionem Putei 158. libro secundo ad hunc effectum tenetur Aluarus iustificare, taliter esse satisfactum menti resignantis, vt exclusa remaneat vacatio per obitum præcipue cum gratia sit in forma dignum, vnde de illius executione doceat oportet: nec hoc casu sibi suffragatur possessio ad exclusionem iuris actoris, quia cum actor probauerit intentionem suam, reus debet etiam ips probare suam exceptionem, leg. i. ff. de except. leg. quinquaginta. ff. de probation. Aymon. conf. 226. quæ in eo consistit, vt dictum est, quod ius fuerit omnino abdicatum a resignante, ita vt per eius obitum vacare non potuerit.

Rursus impetrans t ob non publicationem, tenetur istam negatiuam plenè, & concludenter probare, tanquam fundamentum suæ gratiæ, vt fuit resolutum per Rotam in pluribus causis relatis per Fla-

min. Parif. d. lib. 11. q. 6. n. 71. & q. 10. num. 3. & seq. 14. num. 5.

309 Et ratio est, & nam negatiua debet plene probari per eum qui in ea se fundat, siue agendo, siue excipiendo, in illis, ubi Bart. & las. ff. de verb. oblig. Herculanus late in tract. de negatiua proban. Puteus decis. 39 lib. 2. Bernar. Diaz reg. 488. Anto. Gabr. de probatio. conclus. 6. & Mascard. de probatio. conclus. 1092. & pacianus lib. 1. cap. 51. a numero. 28. Zauillos quest. 145. Rota in vna Cremonen. monasterij 19. Decembr. 1583. coram sanctissimo Clemente VIII. & in vna Virdunen. canonicatus 19. Iunij 1589. coram Domino Gipsio. Et ita in terminis late tradit Flamin. Parif. dict. q. 14. sequitur profer de Augustino supra.

310 Et fuit resolutum & in d. Mediolanen. præposituræ coram D. Plato 17. Aprilis 1589. nempe, Quod impetrans tenetur verificare vacationem narratam ob non publicationem, & requiritur concludens probatio, nec potest se inuare, ex eo quod alias vacet per promotionem, quia nihilominus tenetur probare vacationem narratam.

311 Et in vna Aretina parochialis 25. Iun. 159. coram Domino Orano, quæ sic ait, Domini ienerunt gratiam Pyrrhi non esse iustificatam, quia non probauit, quod Sebastianus fuit de ista parochiali pronissus, non facto concursu, ita quod pronissio sit nulla, & parochialis, adhuc vacet per obitum Laurentij Bosci, quod tamen concludenter probare debet, cum sit fundamentum sue impetrationis, ad tradita per Bart. & alios, in leg. in illa. ff. de verb. oblig. Craueta conf. 112. num. 6. & fuit in terminis resolutum coram me in vna Salamantina prætense parochialis 21. huius, a pari enim procedit cum eo, qui impetrat ob non promotionem, nam debet non promotio probari, ut nouissime tenuit Rota coram D. Seraphino in 5. Marci Abbatia, & cum eo qui impetrat propter non publicationem, ut fuit dictum in vna Bononien. canonicatus coram D. Pamphilio. Et conducunt tradita supra 6. p. capit. 2. a numero 275.

312 Et id & ait Flamin. Parif. d. q. 15. num. 50. in tantum esse verum, ut etiam post probatam non publicationem, donec declaretur id per iudicem, detur manu-tentio resignatario, non obstante constitutione, ut fuit resolutum in Rota in vna Asculana coram D. Blancheto 28. Iun. 1589.

313 Et illud maxime procedit, & quando resignatarius est triennalis pacificus possessor, quia ex triennali possessione præsumitur publicatio, ut fuit resolutum in vna Placentina applicationis fructuum 24. Feb. 1584. coram D. Bubalo, & 3. Iun. eiusdem anni coram D. Orano, & nouissime in vna Ripana beneficij 15. Decemb. 1599. coram D. Sacrato, in qua fuit dictum, Triennemalem possessorē præsumi publicasse, & fecisse omnia necessaria requisita in d. constitutione, &c. Fla. par. d. q. 14. a n. 26.

314 Quæ tamen præsumptio & non habebat locum in spolio, quando resignans in terminis constitutionis vij. Vagebat spolio contra resignatarium, qui non docebat de publicatione, ut tenuit Rota in vna Auximana parochialis 14. Ianu. 1585. coram D. Bravo, & in Casaraugustana parochialis 13. Nouemb. eiusdem anni coram D. Robusterio, & in Vergomen. parochialis 28. Februarij coram domino Cantucio, & in Abulen. præstimoniorum 10. Octob. 1587. coram Domino Comitulo, & in dict. Abulen. canonicatus 16. Iun. 1589. coram D. Gipsio adducta 7. p. cap. 1. nu.

47. Flamin. Parif. d. q. 14. num. 31. & Profer de Augustino supra.

Nam nec triennalis, & nec allegatio Lapi habet locum in spolio. Sarnen. de triennali. q. 11. Cassiad. decis. 5. de restitutione spoliat. Simoneta decis. 37. Puteus decis. 10. de allegatione Lapi, & fuit resolutum in causa Lucana S. Annæ 7. Febr. & 4. Martij 1558. coram D. Chifanen. & in d. Casaraugustana, & Bergomen. Flam. dict. quest. 14. numero 32. & quest. 6. numero 108.

Et quibus modis possit probari & huiusmodi negatiua non publicationis, tradit Flam. Parif. d. quest. 14. a num. 56. & profer de Augustino supra ad fi. & in d. Ripana beneficij 17. April. 1600. coram D. Sacrato fuit resolutum, Quod negatiua non publicationis, non probatur, nisi per confessionem partis, vel probatio quod literæ non fuerunt expeditæ intra tempus ad publicandum, &c.

Et & idem est, quando fuerunt expeditæ intra tempus datum ad publicandum, ad finem tamen termini ita ut non potuerunt deferri in tempore ad locum, ubi erat facienda publicatio, ut fuit resolutum in vna Salamantina pensionis 27. Iun. 1584. & in vna Oxomen. scholasticæ 9. Febr. 1590. coram D. Bubalo, Flam. ibi, d. n. 56. & 57.

Et negatiua & non expeditionis literarum probatur ex diligentis factis in Cancellaria, Camera, & registro secreto parte citata, ut in illa Vercellen. supra relata, n. 269. conducunt tradita per pacianum supra, cap. 44. & seq.

Addo, non publicationis & negatiuum probari ex non petitione possessionis infra tempus, & ex eo, quod infra tempus datum ad publicandum non habuit resignatarius collationem, sine qua possessio iudicari non potest, nam constitutio intelligitur de valida possessione, & apprehensio possessionis sine collatione nulla est, cap. 2. ne sede vacante, cap. pastoralis de priuileg. Abb. in cap. cum iam dudum, de præben. Rebut. in praxi, tit. de missione in possessionem, num. 7. & 8. Ita resolutum in causa lacer. portionis 14. Maij sex Iun. 1593. coram D. Orano his verbis. Constitutum est bulla felic. record. Greg. XIII. de publican. resignationibus, quod beneficiorum resignatorum, ultra montes existentium ne dum intra nouē menses a data concessionis publicatio, sed etiam possessionis eorum apprehensio fiat: cum igitur Petrus Masso impetrasset portionem, de qua agitur, tanquam vacantem, ex causa intra tempus ordinatum non publicatæ per Ioannem Romero resignationis, neque acceptæ illius possessionis, dubitatum fuit, an impetratio esset iustificata. Et domini habuerunt eam in omnibus pro iustificata, nam quoad defectum publicationis, cum appareat literas resignationis fuisse in forma dignum expeditas, vigore illarum resignationis collationem post duos menses extra dictos 9. menses, factam impossibile est, quod fuerit in tempore facta publicatio, & apprehensa eius possessio, maxime, quo constitutio de publican. intelligitur de validis resignationibus. ut fuit resolutum in vna Calagurritana prioratus coram D. Blächerio, resignatio autē non potest iudicari valida ante collationē, quia potest esse, quod ex aliqua causa gratia habēs non sit capax collationis, & apprehensio possessionis sine collatione est nulla. c. 2. ne sede vacante, c. pastoralis de priuileg. Abb. in c. cum iam dudum de præben. Reb. in praxi, tit. de missione in possessionem. n. 7. & 8. &c. Fuit etiam resolutum in causa Leod. canonicatus coram D. Paphilio 23. Maij 1597. & fuit confirmata 26. Ian. 1598. coram eodem, & vide dicta supra 6. par. c. 2. n. 56.

In qua

321 In qua Leodien. fuit t̄ etiam resolutum intrare vacationem, ex d. constitutione, si non est petita possessio infra tempus d. constitutionis, etiam quod resignatio, alias fuerit nulla, & idem fuit resolutum in d. Aretina commendæ 16. Febr. 1596, & Gerunden. beneficiorum 23. Febr. 1598. coram eodem D. Pamphilio, nec esse satisfactum d. constitutioni per presentationem commissionis super executione literarum, & petitionem executionis earum, nisi copulatiue etiam concurrat, quod possessio instanter petatur, vt fuit etiam resolutum in d. Zamoren. beneficij de Morales supra relata, n. 300.

322 Et in t̄ d. Leodien. 15. Nouembr. 1596. coram D. Penna fuit resolutum, *Non satisfieri dict. constitutioni per mandatum de immitendo, datum in ipsa collatione, seu purificatione gratia in forma dignum, maxime quia huiusmodi mandatum est pars ipsius prouisionis, &c.*

323 Sed prædicta resolutio, t̄ quatenus ait non publicationis negatiuum probari, ex eo quod infra tempus datum ad publicandum, non habuit resignatarius collationem, nam constituto intelligitur de valida possessione, &c. difficultatem patitur. Primo, ex eo quod docet Flamin. Parif. d. lib. 12. quest. 7. numer. 89. quod si literæ resignationis sunt nullæ ob surreptionem, quas resignatarius publicauit, & post publicationem habuisset gratiam perinde valere, sufficit illa publicatio, & non est opus alia, & in praxi constat multas resignationes inualidas publicari, & ex eis capi possessionem, & postea obtineri perinde valere, nec fieri aliam publicationem, &c. Quod confirmatur ex d. constitutione Greg. XIII. quæ vult resignationes, etiam nullas & inualidas, publicari, & ex eis apprehendi, seu peti possessionem, alias beneficia ipsa, ab ipsa statim prima resignatione vacare censerentur ob non seruatum formam d. constitutionis, &c. vt in vers. illaque.

324 Secundo, t̄ quia ex actu nullo amittitur, & acquiritur possessio. l. 1. § si vir uxori. ff. de acquir. posses. & ibi Dd. Tiracquel. de iure constituti. 3. par. 7. limitatione, Rota decis. 519. numero 2. & 612. numer. 2. par. 1. diuersorum.

325 Et tex. t̄ in d. cap. 2. & in d. cap. pastoralis, Abbas, & Rebuff. allegati solum probant, quod capiens possessionem, sine titulo, & collatione est intrusus, & sic quod possessio sit mala, & illicita, & iniusta, non tamen nulla.

326 Ego dicerem t̄ prædictam resolutionem Rotæ procedere in casu, in quo loquitur, nempe quando resignatarius non habuit collationem nec bene, nec male, aut eam non habuit ab executore, & commissario deputato, tunc enim, etsi infra tempus apprehenderet possessionem, non satisfaceret d. constitutioni, quæ vult capi possessionem vigore literarum Apostolicarum desuper confectarum, nec alias, quod debet intelligi seruatis seruandis, atque adeo præuia collatione executoris, quando literæ sunt in forma dignum, seu alias in forma commissaria, cum sine collatione vigore talium literarum capi possessio non possit.

327 Quamuis t̄ ad publicationem non sit necessarium factam esse collationem ab executore, vt in vna Burgen. canonicatus 19. Ianuar. 1598. coram D. Pamphilio, in qua fuit resolutum, *Quod prouisus in forma dignum per resignationem publicans literas resignationis, ante collationem sibi factam per executorem, satisfaciat constitutioni de publicandis resignationibus, &c.* & facit decis. in dict. Abulen. canonicatus adducta 7. 2. Tom.

parte cap. 1. numero 47.

Atq̄ ubi virtute dictæ t̄ resignationis, & literarum Apostolicarum desuper confectarum facta esset prouisio, & collatio resignatario per executorem, & commissarium in eis deputatum, siue bene, siue male, siue valide, siue inualide, & successiue apprehensa esset possessio infra tempus datum in d. constitutione, non videtur illa intrare ex dictis.

Præterea, si probatur t̄ publicatio facta non debito tempore, præsumitur non fuisse facta alias debito tempore, ad decisionem Rotæ in causa Tolerana possessionis supra adductam 9. p. cap. 2. n. 330. & tradita infra vlt. par. c. 2. a n. 188.

330 Quod tamen procedit, t̄ dummodo constet illam publicationem esse factam per resignatarium, seu de eius ordine, non alias secundum Rotam, vt in vna Palentina, & Oxomen. præstimoniorum 11. Martij 1594 coram D. Penna, quæ sic est accipienda, & ait sic, *Dubitaui de iustificatione gratia Didaci de Monterroso, & domini responderunt eam non fuisse iustificatam respectu vacationis narrata ob non publicationem, cum enim esset fundata in publicatione non facta, aut non facta debito tempore, id concludenter probare tenebatur, vt fuit decisum in causa Tullen. Abbatis factus coram sanctissimo. Didacus autem, licet produceret publicationem factam per D. Ludovicum Ronquillo, extra terminum nouem mensium, non habebat concludentem probationem, nam cum Ludovicus haberet prorogationem, & publicatio sit actus reiterabilis, possibilis erat alia, atque alia publicatio: hinc cessabat obiectio, quod productio tituli infelici probaret non adesse alium titulum, nam cum productio non esset facta a Ludovico, sed a Didaco, propterea non tollebat præsumptio alterius publicationis, Cassad. decis. vlt. num. 7. de procurator. Crescen. decis. 21. de probat. & in hanc sententiam eo potissimum nomine itum est, quia materia erat obiectiua, & Didacus agebat ad priuam. Ludovicum istis præstimoniis impetratis, ideo ne caderet a iure suo, præsumenda fuit pluralitas, licet alias non soleat præsumi. Cardin. in c. cum Ioannes de fide instrum. num. 1. Felin. cap. auditis. numer. 27. vers. limita ex dicto. de præscript. Neque eliciebatur probata inualiditas publicationis ex attestations notarij asserentis se ad instantiam Ludovici eam fecisse, quia non creditur notario, non auctoritate attestanti de gestis coram se de tempore præterito, Craueta consil. 88. numero 21. Putens decis. 17. de fide instrumen. maxime cum attestatio illius notarij esset sine testibus, Crescen. decisio. quarta, numero primo de fide instrumen. Putens decisio. 5. numero 1. lib. 3.*

331 Sed est grauis t̄ difficultas, an d. constitutio obstat resignatario, qui non vult capere beneficium ex resignatione, sed ex alia vacatione, propter clausulas generales, siue præmissio, siue alio quouis modo, &c. iuxta supradicta, c. 1. a n. 21.

332 Et non t̄ obstat fuit per Rotam resolutum in causa Virdunen. canonicatus 13. Maij 1596. coram illustissimo Pamphilio, vt in sequenti decisione, *Domini non obstantibus deductis steterunt in resolutis, quod gratia Arturi impediat canonizationem gratia Petri, quia quicquid dicendum sit, si esset restricta ad vacationem ex resignatione, & Arturus vellet capere canonicatum ex resignatione, quo casu dicendum esset de iure resignatis, & de resignatione valida, & publicata, vt loquitur decisiones allegatae pro Petro, tamē quia gratia non est restricta ad vacationem ex resignatione. Sed propter clausulas generales, siue præmissio, siue alio quouis modo, &c.*

A A

capit. etiam vacationem per homicidium canonici, quam iuxta tex. in cap. in quibusdam de pœnis, Arturus pretendit; sufficit ei, quod resignatio narrata verificetur solum de facto, ut in decis. 1. de rescript. in novis, & 14. eodem in antiquis, Cassad. decis. 5. in principio de præbend. & in his terminis. Putem decis. 25. in fi. libro 3. & fuit resolutum in causa Placentina canonicatus, de anno 1559. coram Chisanen. & in decisione sub die 15. Martij, in hac causa facta, & ideo cum in hoc casu resignatio Iacobi satis dicatur de facto iustificata per illius exhibitionem, Agid. decis. 116. in fin. maxime cum resignans adhuc esset in possessione, & nondum constaret homicidium ab eo fuisse commissum, nisi præsumptiue ob defectum in purgatione sibi indicta, capite inter sollicitudines de purgatione canon. non est quærendum, an constet de iure resignantis, & de publicatione resignationis, & an constitutio Gregoriana de publican. annullat resignationes ab initio, ita ut medio tempore poterit acquiri ius Petro, iuxta decis. Cassadori 24. numero 7. super regulis, vel potius annullat non secuta publicatione, ut pendente tempore ad publican. non dicatur quæsum ius Petro, iuxta notata per Sarnen. in reg. de publican. quæst. 17. numero 6. cum aliis, in decisione allegatis, quia ista respiciunt validitatem ipsius resignationis, quando quis vult capere beneficium ex resignatione, in quibus terminis loquitur, & procedit constitutio de publicandis, non autem quando quis nitiur alia vacatione, ut fuit resolutum in causa Tuderina commenda 8. Iunij 1590. coram me, & tanto magis, quod dominis visum fuit constitutionem prædictam non annullare resignationes usque ab initio, quia licet ad differentiam regularum antiquarum, & constitutionis Pij V. inducat vacationem facta resignatione, absque eo quod ius redeat ad resignantem, prout redibat secundum constitutiones antiquas, tamen statuit novum modum vacandi ob non servatam formam constitutionis, qui novus modus vacandi repugnat annullationi ab initio, quæ induceret vacationem ex resignatione. Neque obstat, quod in §. quod si quicquam, &c. constitutio annullat gratiam ab ipsa statim prima resignatione, quia non loquitur de ipsa prima resignatione, quam in principio. dict. §. annullat, si in omnibus non sit servata forma constitut. sed loquitur de aliis resignationibus, cessionibus, & gratiis subsequentibus post primam resignationem, quas vult statim ab ipsa prima resignatione esse irritas, & inanes, ut clare colligitur ex eo, quod annullata prima resignatione subdit, nullaque alia gratia super huiusmodi beneficio, seu iure cesso iis, quibus concessa fuerit suffragetur, ultra quod in omnem eventum, ut dicitur in ultima decisione, constitutio in dict. §. quod si quicquam annullat resignationes, ubi constat, non fuisse servatam formam ibi præscriptam, quod in hoc casu non apparet, nec Petrus ostenderet, prout tenetur, cum excipiat de incurso constitutionis contra Arturum reum, & possessorem, qui nitiur sua possessione ad excludendum. Petrum actorem per non ius, ut fuit resolutum in causa Salamantina pensionis 15. Iunij 1582. coram D. Bualo, & alias sapius, quicquid alias dicendum sit, si Arturus fundaret se in sua resignatione, & illam allegaret ad excludendum. titulum Petri, prout loquuntur decisiones factæ in causa Calagurrutana thesauraria coram sanctissimo, & in causa Hispalen. Archidiaconatus de Reina coram D. Blancheto, & alia in contrarium allegata, ut bene declarat, bona memoria Bualus in dict. Salamantina. Quantum vero ad aliam constitutionem Pij V. de non admittendo resignationibus allegatam contra provisionem Arturi, placuit responsio, datam dict. decisione, quod

loquatur de iis quib. de iure, vel consuetudine competitis admittendi resignationes, & conferunt auctoritate ordinaria, non autem comprehendat legatum, qui non iure ordinario sua legationis sed vigore indultus, & facultatis, sibi expresse, & specialiter concessa providendi de vacantibus per resignationem, etiam ex causa permutationis auctoritate Apostolica contulit, iuxta notata per glossam in capitulo si Apostolicæ, verb. legatus. de præbend. in 6. Butri. in capitulo penult in fin. de filiis presbyt. Gamb. de offic. legati, libro primo numero 40. vers. fallit, & numero 41. Quod dicitur ex provisione legati non fuisse quæsum ius Arturo obtinenti duo incompatibilia. capit. ordinarij. §. in conferendis, de officio ordinarij, in 6. tollitur ex facto, quia non constat de possessione pacifica Arturi, & adeo decretum dimittendi habita pacificata possessione, &c.

Sed ista decisio saluapace tibi non satisfacit, nec placet, ex vers. quod si quicquam d. constitutionis, ubi dicitur, quod non servata forma ibi præscripta omnes dispositiones, & gratiæ resignatorum, & cessorum beneficiorum, ac iurium, sint irritæ, & inanes, nullaque alia gratia super eis resignatoriis suffragetur, sed ipsi inhabiles, & incapaces sint ad huiusmodi beneficia, quandoque obtinenda, illaque siue iura ab ipsa statim prima resignatione, seu cessione, etiam si illæ alias nullæ, & inualidæ essent, vacauissent, & vacare censeantur ex ipso, &c. cum ergo non facta publicatione resignationis, etiam alias nullæ, & inualidæ, gratia sit irrita, & inanis, & c. clare apparet resignatorium, non posse se iuvare clausulis generalibus illius. Et vide quæ circa dictam decisionem alias diximus supra 5. par. cap. 1. a n. 90.

Tandem advertendum est, quando dicta constitutio Greg. de publican. non habet locum in beneficiis vacantibus per adeptionem aliorum, iuxta decretum opponi solum de dimittendo libere in manibus Sanctissimi intra duos menses, ut fuit resolutum in causa Feltren. parochialis 10. Nouemb. 1600. coram D. Lancelloto. Vbi respondetur ad decisionem factam coram sanctissimo Clemente VII. in causa CæsarAugustana canonicatus 30. Martij 1579. quæ contrarium videbatur decidere, videlicet, quod loquatur in resignatione facta ad favorem, licet de vacante per adeptionem secundi iuxta decretum.

Et ratio prædictæ resolutionis est, quod respectu resignationum in manibus papæ d. constitutio solum videtur loqui de resignationibus in favorem archædo resignatarium ad publicationem intra tempus, de quo ibi à tempore datæ suæ gratiæ numerant. & non de resignationibus, seu dimissionibus simplicibus, maxime ex decreto, in quibus Papa potest libere, & quando cumque providere, quicquid velit Flam. Paris. d. lib. 11. quæst. 5. dub. 7. n. 48.

Quamvis tamen respectu resignationum coram Ordinario loquatur de resignationibus liberè, & simpliciter factis etiam coram Ordinario, qui non providit infra mensem, ita ut collatio fuerit deuoluta ad sedem Apostolicam, à qua proviuit tenebitur publicare, ut in vers. de beneficiis autem, & fuit resolutum in d. Sabinen. beneficiorum, & Mediolanen. parochialis, de quibus supra n. 283. Flam. d. quæst. 5. dub. n. 49. & 50.

Alia circa dictam constitutionem, tamen videnda sunt per Flam. Paris. d. lib. 11. per totum. ubi late tractat istam materiam, adducendo resolutiones Rotæ, usque ad suum tempus in ea factas.